ДЬЛОКЕД ЩЬМАӘ'ТА КОРДА

hайпетhрат

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

K.C.1607

INSTITUT KURDE de PARIS
BIBLIOTHEQUE

DIYARIYA

DIYARIYA

Institut kurde de Paris

Дьлокед щьмаьта ко́рда

Жь щьмаьте бәрәвкьр, пешхәбәр у ньвисарнаса ньвиси
ОРДИХАНЕ ЩӘЛИЛ

hАЙПЕТhРАТ
ЕРЕВАН
1964

Institut kurde de Paris

ՔՐԴԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ԽԱՂԻԿՆԵՐ

Գրառում, առաջաբան և ծանոթագրություններ՝
ՕՐԴԻԽԱՆԵ ՋԱԼԻԼԻ

Հայաստանի պետական հրատարակչություն
(Հայպետհրատ), Երևան, 1964

КУРДСКИЕ НАРОДНЫЕ ЛЮБОВНЫЕ
ПЕСНИ—ЧЕТВЕРОСТИШИЯ

Запись, предисловие и комментарии
ОРДИХАНЕ ДЖАЛИЛА

Армянское государственное издательство
(Айпетрат), Ереван, 1964.

Institut kurde de Paris

ПЕШХӘБӘР

Дьлок, ньмунәкә (жанрәкә) фолкьлора щмаәта к'ӧрдайә һәрә бәлабунйә. Һәрге әм дәрһәqа ҷәԜьмандьнед тәрпqа щмаәта к'ӧрдайә башqә-башqәда дькарьн qьнйата жь к'ламед мерхасие һьлдьн у жь һьнә сәрһатиед майин жи дәрһәqа фәмдари, бир у баԜарйа щмаәтеда дькарьн бьзанбьн, ле жь к'ламед щмаәта к'ӧрдайә бәнгитие, илаки жь дьлока, әм гәләк qнйатед qимәтли дәрһәqа рабун-руньштандьна щмаәта к'ӧрдайә бәре, п'әвгредана Ԝейә сосналие, нет у мәрәмед Ԝе, хԜәстьнед Ԝейә һәрә qәнщда дькарьн бьзанбьн.

Нһа чәтьнә, кӧ әм тәрпqа пешдачуйина дьлока карьбьн бьдьн, чьмки дьлокед бәре бь нвисар нәгьһиштьнә мә. Ле тӧ щара нае ник'аркьрьне әԜ фькьр, Ԝәки тәриqа сеԜьрандьна длока әԜqас qәдимийә, чьqас кӧ тәриqа ньмунед фолклора щмаәта к'ӧрдайә майин. Бәрәвкьрьна дьлокед к'ӧрда жь qӧрнй XIX дәстпе дьбә у бь наве кимдаре ә'дәбийәта әрмәниаә тәзә Хачатур Абовйанр'а те гьредане. Х. Абовйан салед 1844—1846-а чәнд

дьлок жь к'ӧрдед, ко̄ дора бажаре Ереване у Сардарабаде дьман, нвиси бу[1]. Пашԝәхтне Х. Абовйан ԝан дьлока тәрщьмән змане алмани дькә у роһлатзане алманайи әйан Боденштетр'а дьшинә. Боденштет жи алие хԝәда дьлоке к'ӧрди дьлокед азербещанр'а тәван к'теба хԝәйә бь наве «Tausend und ein Tag im Orient»-да чапдькә. Сала 1927 ӧлмдар у роһьлатзане урьс В. Иванов 185 дьлок жь заре к'ӧрдед алие Хорасане дьнвисә у бь змане к'ӧрди, тәрщмән инглиси бажаре Калкутаеда (Һьндьстан) нәшьр дькә[2]. Әԝ дьлок qийатед ӧлмиейә пърqимәтьн.

Чәнд ньмунед дьлока бәрәвокед фолклора к'ӧрманщайә салед 1936, 1957-а ед ко̄ ль бажаре Ереване чап бунә, һәнә. Дьлокед щмаәта к'ӧрда бь к'теба башqә щара әԝльнә, ко̄ жь алие мәда тенә чапкьрьне.

Бал щмаәта к'ӧрда дьлок бь навед башqә башqәва әйаньн. Һьнәк ԝанар'а «Бәнде кәчька», «К'ламе кәчька» һьнәк жи «Дилок», «Дирок», йане жи «Дьлок» дьбежьн. Бь фькьра мә әв наве пашьн дһа р'аст нета к'лама, нета дьлоке щмаәта к'ӧрда нишан дьдә.

Һәрге к'ламед сйара, к'ламед мерхасие жь алие

---

[1] Дьлокед Х. Абовйанә бәрәвкьри, сала 1910-н «Диԝана» ԝийә щьлда әԝльнда у щьлда «Бәрәвока әфрандьнед» Х. Абовйанә VIII-да сала 1956-а бь змане к'ӧрди у бь тәрщьма змане алмани, әрмәни, Ереванеда нәшьр буйә.

[2] W. Ivanow, Notes on Khorasani Kurdisch, бьнһер' ковара «Journal and Proceedings of the Asiatic Society of Bengal» (New series), vol. XXIII, 1927, № 1, p. 167—236.

дəнгбежед пирəмер у пирəжьн тенə һунандьне, һəрге к'ьламед шин у гьрине жь алие жьнед би у кəзьнида тенə готьне, к'ьламед кьзкьрьне, дьлок у к'ламед говəнда кимли жь алие хорт у qизед щаһьлə бəнгида тенə һунандьне у стране. Хwəйе дьлоке һунанди дькарə дəнгбеж нибə, ле роке wи дькарə бь к'əла поэзиаева тьжəбə. Һəр хортəк у һəр qизəкə к'ордə гьһишти, һəма wе дəqе дькарə бəндəкə дьлока дəстхwəда жь бəр хwə дəрхə у бежə. Щарна дьлоке һунанди жь алие хорт у qизада зу тенə əзбəркьрьне у готьне. Əва бь wе йəкева те шьровəкьрьне, wəки дьлоке һунанди бь мəзмуна хwəва, бь һмбəривəкьрьнед хwəйə бəдəwва у щомле хwəйə фəрькьва гəлəк незики роке хорт у qизед бəнгинə. Ле һьнə дьлок жи һəнə, ед кō зутьре тенə биркьрьне.

Тематика дьлока жь əмре һəррожи те һьлдане. Бьнйатед ван к'ьламед бьчук—əмрə бь qəwьмандьнед хwəйə пьрщурəнва. Чаwа ньмунед фолклорейə маинда ōса жи дьлокада дō əмре парəкə щмаəта мə, е кō Тфаqа Советеида дьмиины те ханекьрьне. Йəк əмре щмаəтейи бəри револйусиа Октйабрейə Сосиалистиейə Мəзьнə, йа дьне жи əмре wейи нəй револйусиаеранə.

Дьлокед бəри револйусиа Октйабре һунандида, əм дьвиньи, кō чаwа хорт у qизед бəнги жь дəсте тōнəбуне, йане жи жь дəсте зор у зорбəтиа ага ныкарьн бьгьһижьнə мьразе хwə, əw ныкарьн кьзкьрйе хwəра шабьн, бьбьнə хwəйе мал у кал, лəма жи əw мəщ-

бурьн к'ъламед хWәда мqабьли зордәстие шкйате хWә бькьн.

Ль нава дьлокед пәй р'еволйусиаер'а һунандида ә'мре щмаә'та к'öрдайә тәзә те стране.

Р'оке qиз у букед к'öрда ә'йни дьнйакә поэзиаейә бесәробьнә. Әw мина чәмәки дьк'ьшә, дьк'ьшә, фур дьдә у т'ö щара намьч'ьqә.

Тема дьлокед жь алие Wан хорт у qизед к'öрдада һунанди, е кö дһа щер'ьбандьна wанә ә'мьр һәйә, әW бона дьле бәнги шеWре дьлсаг'ьн, чьмки чаWа дьлокәкеда те готьне «Дәрде дö дьла мина баре бистучар дәванә у к'е кö әW дәрда дитйә Wе бежә Wәки әw бар һе сьвькә, нә гьранә».

Хортәки бәнги тер'а дьвинә, Wәки дһа башә әW ти, бьрчи бьминә, ле һәр тәне дәрде бәнгитие нәвинә, чьмки һәрге әW бьрчибә дькарә нан п'арскә, ле бәр агьре кöб у кьзкьрьне әW бечарә. Хорте бәнги һазьрә һәр тәнгасик, һәр чәтьнайик бьвинә, ле тәне бьгьһижә мьразе хwә. Бона хатьре кәWа гозәл, чә'в у борйе бәләк, әW һазьрә чәнд сала бь һесири, тәнгәзари, бь дәWреши дьне бьгәр'ә. Qәwл у qрар'е хWәда хорте бәнги баWарә у бәрк'ә, тö тьшт нькарә Wи жь мәрәме Wи шунда бьгрә. Әw тәрка qиза кьзкьри накә «Һәта кәвьр тәр'бә, qантьр' нәзе» йане жи «Һәта сәр Wи нәе р'әqинйа тәвр у бера».

Бь кьзкьрьна хWәйә т'әмьзә алавива öса жи qизед к'öрдайә бәнги бәрк'ьн:

Institut kurde de Paris

Tŏ соли, əз пə'нимə,
Tŏ щəwи, əз канимə,
Tŏ мьрази, əз щанимə,
Tŏ ћ'əфт жьна бини,
Жьна ћ'əйшта əз hewимə,

Бь ви тəhəри əм дьвиньн, wəки ћ'об у ћьзкьрьн, бəнгити əw бьнйатə, дора к'ижане дьлок тенə hунандьне. Дьлокада хəйсəте qизе к'орда те к'ьвшė, те к'ьвше, кŏ əwана жь де у бава, жь həвал у hогьра, жь мəзьна шəрм дькьн. Щарна qизьк жь хорте бəнги hиви дькə, wəки əw сŏр'а wан тŏ к'əсир'а нəвежə, диhар нокə, шəрмə, wəки гьли—готьне башqə бьк'əвьнə гŏhе холqе. Qиза гьhишти тəви к'оча мала баве хwə кŏ дьчə зозана бь фонд у фел дəлалйе хwə дьдə фə'мкьрьне wəки эваре, чахе тари бьк'əвə ə'рде, əw бьра hеди-hеди, бəрбь мала баве we бе у həрге де баве we же бьпьрсьн əw к'ийə, əwе бежə «Qəрəwьле шəве тийə, hатйə аве». Ле нə ћ'əму qиз у хорт жь мəзьна, жь ћ'əвал у hогьра шəрмдькьн, вəдьк'ьшьн. Ə'мьрда həнə хорт у qизед ŏса жи е кŏ алие ћьзкьрьнеда dhа бəрк'ьн у шəрмокə ниньн. Чьqас жи дəр у щинар ћ'əму дəрhəqа qиза бəнгида хəбəрбьдьн, хəма we нинə, əw дьсьтьре:

Дьле мьн шкəвта дəр мəзьнə,
Лаwко, чь бежьм теда дьсəкьнə,
Бьра дəр у щинар хwəр'а бежьн,
Гŏла ћ'əмйа əз у тŏнə.

Нава ве бәндеда ԛиза к'öрда öса жи хәйсәте жьна шәрԛиейә бехоф, һәлалйа ԝе бәрбь хорте хԝәи кьзкьри нишан дайә.

Бона р'аст фәмкьрьна р'öке щаһьла, әԝ дьлок к'ардарьн, е кö теда пәсне хорт, йане жи пәсне ԛизе те готьне. Һәрге жь ԛизәке хорте бәжнбльнди—бәрчә'в, намьлфьрә хԝәш те, ле ԛиза дьне хорте бәжнкьньки ԛәмәр хԝәш те у ԝәки һәвал-һогьред ԝе жи дәрһәԛа ве йәкеда пе бьк'әсьн әԝ дьбежә:

Бәжна к'әләш лаԝке мьн кьнькә,
Тар'ьк'ана дәве гәлйа бь гöпькә,
К'әләш лаԝке мьн йәки чә'вбәләкә,
Сьмел ԛәйтани бәжн кьнькә.

Ль нав дьлоке щмаә'та к'öрдада пәсндайина бәдәԝйа хорта кем те готьне. Ԛизе к'öрда гәләки пәсне мерхасие, чәк-сильк'е хорта, һәспе ԝан, сйарбун у ажотьне дьдьн. Чахе ԛиза бәнги пәсне һәспа дьлк'әтйе хԝә дьдә, әԝ дьхԝәзә, ԝәки сйаре һәспе ше нава сйарада йе лапи сәрхԝәи—эгьн бә. Һәсп бона к'öрда мьр'азә. Аԝа бона чь ԛиза к'öрда ԝәхта гази хорте кьзкьри дькә кö бе ԝе бьр'әвинә, әԝ тьме һәспе ԝийи к'кел бир тинә.

Жь алие мьләтзаниеда (этнографиаеда) әԝ дьлок бь ԛимәтьн у бь ньрхьн, е кö теда шькле бәжн у бала ԛиза к'öрд, шькле сьфәте ԝе тен бәр чә'ва у теда дәрһәԛа льбас у п'ехар'нуке ԛиза бәнги, хьшре ԝеда те готьне Дьлокада дәрһәԛа хәмла ԛиз у букед к'öрда, щур'е льбас у к'офийе ԝан, чә'вкьлдан у һунандьна гöлие зәрйа, к'о-

Institut kurde de Paris

фигьредане, наве тəмəзйа, гора, шалька, qоле зерайə щурə-щурə, qəрəфила, базьна у морне льнгада те готьне. Хен жь qотьке, к'офне, фино, дьлокада öса жи дəрһəqа кöртьк, дəлмə, шəра сери, финое чöх, шəлька чит, дерə, əйнтəри, һəлимə у щуред къньщайə майинда те готьне. Аwа бь чь тəһəри шькле qиза к'öрда те бəр чəве хорте бəнги:

Дəлал, дəлале,
Сəр бь зере, гöһ бь гöһаре,
Дəст бь базьне, пе бь хьрхале...

Qимəте дьлока һəр тəне бь ве йəкева хьлаз набə. Дьлокада һəнə öса жи чəнд пьрсе рабун-руньштандьна мьлəте к'öрд, айин у əдəте wан, ед кö бь пьрсед пəвгьредана һəбун-жийинева (сосиал-экономикиева) гьредаинə, мəсəлə, пьрса qəлəн, qизрəвандьне, кəйфһьлдане у пьрсед майин, ед кö пьрсед сосиалиенə.

Зəмане чунда бона зəwаще пьрса лапə фəрз əw пьрса qəлен буйə. Бь мəна тöнəбуне у кəсивие гəлəк хорт у qиз нəгьһиштьнə мьразе хwə. Һьнə бав бона qəлəн хwəстьне qизе хwə һьлнəданə сəр кəсав у qизе хwə данə мере бе дьле wан, лəма жи qиз щарна һазьрйа хwə дьвиньн дьлк'əтйе хwəра бьрəвьн. Һəнə дьлок, е кö теда qиз жь баве газьнə, wəки əw данə каләмерəки 70 сали.

Хорт щарна мəщбурьн, wəки жь гöндйа алик'ари бьхазьн бона мйасəркьрьна нет у мəрəме хwə, ле ве пьрседа жи əwə к'öбарьн:

Qəмəра мьнə р'əшə тари,
Мьне бьжартïïə нава һ'əвсьд мали,
Qəлəне qəмəра мьн бешкьн,
Һəгəр һəбуна мьн те дернəк'əт,
Бьра аликари бьдьнə мьн гöнд-гöндити.

Бал щмаə'та к'öрда тьштəки Wа ə'дəтə, Wəки хорт у qизе щаһьл, йе кö жь һəв һьздькьн, дьзи де баве хWə дəзмале дəста, к'ера, нəйньке бьч'укə бəрйа һəв дьгöһер'ьн у əва qəWьмандьна бь шькьле бəдəW дьлокада те хöйан. Щарна хорт дəрһəqа We йəкеда qиза хWəйə һьзкьрир'а аWа дьбежə:

Эле гьди, нишана зəриа We бь зер'ьн,
Дə то Wəрə сала исальн
К'ере бəрйа, гöстилке тьлиа лəв бьгöһер'ьн...

Ə'рф у ə'дəте щмаə'та к'öрдада меванһьзи у тəглифкьрьн пьрсəкə сəр пьрсанə. Дəрһəqа ве йəкеда бь һургьли р'еWи, хəбатчие qонсулханед дəWлəтед дəрəкə биранин у хəбате хWəйə öлмида гəлə ньвисинə. БадиһəWа нинə, Wəки щмаə'та мə дьбежə: «Һöрмəта меван сəр һöрмəта гьшкар'анə». Бой һöрмəта мевин, малхWе мале пез шəржедькьн, ə'зиəт, qöльхе дькьн, гази дəр щинара дькьн у чахе дəлале дьле qизьке те мала баве We бь мевани, əW бь дьлəки ша дьстьре:

Гəдə лаWке мьн һат мала баве мьн мевани,
Əзе жер'а дайньм щот кöлаве хöрöсани,
Əзе шəржекьм бəрха мийа сорə сəрбəрани.

Хазгини, qизнәдан, qизрәвандьн, кәйфhьлдан у ньрсед маннә бь ван qәWьмандьнава гьредан, темәкә гәлә бәлабуийә нава дьлокед бәри рәволйусиа Октйаб-рейә Сосналистиейә мәзьн hунандида. Дьлокада щики бәрбьчә'в дьгрьн оса жи дьлокед кө дәрhәqа к'очәрие hатьнә готьне. Нә кәму к'өрд к'очәр бунә. Һьнә к'өрд, зәмане дәрбазбунда кө бьhаре чунә зозана паизе вә-гәрйанә арана, жь әмре хWә рази ни бунә. Һәма жь вьра жи әW готьн пешда hатйә кө дьвежьн: «К'очәрьм, хьраб мальм». Ә'мре к'очәрие рази нибунә оса жи дьле hәв кьзкьри. Дьлокәкеда хорте бәнги мьрузә, мә'дәкь-рийә, к'оча мала баве тели дәлале баркьрйә дьчә зо-зана, ле к'оча мала баве Wи hе ль гөндә:

Мала баркьр, к'оч бь рe кәт,
Кәwа гозәл хәмьли рәх к'оче кәт,
Дьле мьн, әвдале хwәде,
Шәwьти, агьр, алав пе кәт.

Дьлокед бь тема к'очәриева hунандида гәлә хәбәре (терминед) башqә, кө к'очәриера гьредайнә hатьнә би-ранине. Мәсәлә, обә, к'оч, чит у бәрчит у йед майин. Әв кәму арик'ари дьдьнә хорт у qизед бәнги, Wәки әWана кoба дьле хWә бь шькьл у hьмбәриhәвкьрьнед бәдәWва нишандьн.

Тема хәрибие жи буйә бьнйат бона hунандьна hьнә дьлока. Дьлокед бь ве темаеза hунанди гәләки мәлульн у дьлшәWат, чьмки хорте кө дьчьнә хәрибие гәлә щара йан вәнагәрьн, дьвьнә көштие зөлм у зор-бәтие, йане жи чахе вәдьгәрьн тен, дәргистие хWә

меркьри дьвиньн. Дьлоке хәрибнейә öса жи һәнә, е кö теда qиз qаилә, кö хорте хWәр'а һәрә хәрибне у Wир'а тәваи тә'ли-тәнгиа ә'мьр бьвинә, лә һәр тәне жь хорте хWәи кьзкьри дур нәк'эвә.

Ә'мре щмаә'та к'öрдайә бәрейә чотьн тьме кöкöми сәр хәйсәте щмаә'те кьрйә. Ле щмаә'та хәбатк'ар тö щара жь Wан чәтьнайа гöманбьр' нәбуйә. ӘWе тьме бь баWари бәр'бь р'ожа кö We бе ньһер'йә у тәбйәт хWәра кьрйә щи-мьск'әне шабуне:

Зозанед бльнд зозанед мәнә,
Р'абә щарәкс бала хWә бьдеда,
Бьһарә, гöл у сосьн ле шин бунә,
Т'әмам щне к'еф у һонәке мьи у тонә.

Дьлокада шькле тәбйәте те бәр чә'ва. ӘW тәбийәт чйа у банне гöлгöлинә, щәW у кaнинә, чәмед аве бәләкианә, р'е у шьвәр'енә. Дьлокада повгьредана мерьв у тәбйәте бь бәдәWәти һатйә данне. Тәбйәт бе мәрьве хәбатк'ар кер'и тö тьшти нае. Мәрьвә, кö тәбйәте шен дькә. AWa әв пьрса растнейә, кö һәр дьлокәкеда те к'ьвше. Р'ожед огьрме гьран мәрьв дәрд у кöле хWә тәбийәтер'а, чйа у баннйар'а, гöл у сосьнар'а дaготйә. Тәбйәте жи сьрйа хWәда qәWaт у сәбьр дайә Wи.

Һьмбәриһәвкьрьна хWә у тәбйәте мәщал дайә qиза бәнги, Wәки әW дьлокада бь р'еалисти нигар'а һале хWә бьдә. Дьлокада тәбийәт тьме кöба хорт у qизед бәнгир'а тәвайи те стран. Һәрге хорт йанс жи qиза бәнги һәвдö дитьнә, һәв шабунә, гьһиштьнә мьразе

Institut kurde de Paris

xWə, тəбиййəт жи бь Wанр'а тəван ша дьбə, ле həрге Wана həв нəдитйə у hьнəке майин жи орта кəрдö дьле бəнгида хьраби кьрьнə, хьраб хəбəрданə, тəбйəт мьрузə, пьрч'укьрийə ə'wре р'əшн гьран жорда зипьк у тəйроке дьбаринə.

Дьлокада гəлə дəрhəqа тəве, hиве, стəйрке ə'змында те готьне, əW кəму фькьр у нете дьлокава тенə гьредане.

Дьлокед, кö пəй революсна Октйабрейə Сосиалистиейə Мəзьнда hатьнə hунандьне шькьле ə'мре бəрейə зəлул у гьран тöнə. Иди бьhöрйə əw Wəхт, чахе хорт у qиз həр бь дьлхWастьна де баве хWə, йане жи бьра-пьзмама бе дьле хWə дьзəWьщин у мердькьрьн, иди тöнə жь həв щьhебуна бегöман. ДəWса хорте нəхWанди кьзкьрйе qиза хWəндəваньн, шоферьн, тракторнстьн, пешване ферменə, дəрсдарьн у хорте хWəйе п'ешəкед майиньн. Кьзкьрйе хорта жи нə кö qизе бəрейə нəхWандинə, ле əW хWəндəваньн, qизе эгьнə сəр хWəнə. Дьлокед, кö р'оже мəлə тенə готьне əм qəWмандьнед öса дьвиньн, ед кö ə'мре тəзəр'а гьредаинə. Аwа мəсəлə хорте гьhиштн чуйə хəрибне нəк жь дəст тöнəбуне у hесирие, ле əW чуйə гöнд у бажара бона шöхоле гомəри у к'омоли, чуйə бона хWəндьне у hинбуне, йане жи əскəрйе. Qиз həрдəм жь хорте хWə нə'ме ширьн у шабуне дьстинə. Хорте кö дьчə хəрибне бона qиза бəнги əW дhа бегöман нинə.

Дьлокед щмаə'та к'öрда, бь щур'е хWəйə готьнева, бь нета хWəва, жь к'ьламед бəнгитне щöда дьбьн. Бəре

ә'Wльн, дьлок жь се, чар, йане жи жь пенщ р̇еза тенә һунандьне у дьвьнә бәндәке; йа дода, бәнда дьлока бь тәмамиа хwәва нетәке, фькьрәке, хWәстьнәке дьдьнә к'ьвше; йа сьсйа, бьнйаг'е дьлока әW ә'мре хорт у qизед дьлокбежанә; йа чара, щарна чахе дьлок жь чар, пенщ р̇езинә, р̇еза дьлокайә сьсйа һьмбәри р̇еза дода, щарна дьрежьн у нак'әвьнә бьн р̇итме, ле пашп'ьртике Wана һәвр̇а тенә р̇азикьрьне. Дьлоке оса жи һәнә, е ко теда кәму р̇езе Wана бь р̇итм, р̇ифм у тәqьл ль һәв тен. Дьлок тенә һунандьне у пер̇а нә мәйа, нә блур, нә жи фиq те лехьстьне. Мьqаме дьлока р̇ьк'әтьн у мелодик.

Әва хәбата, ко жь алие мәда щара ә'wльнә те нәшьркьрьне, әмәке п'арәкә хәбата 15 саланә. Бь мә'на тонәбуна щи дь ве бәрәвокеда һәр тәне п'арәкә дьлотонәбуна щи дь ве бәрәвокеда һәр тәне п'арәкә дьлока, ко мә сале чуида бәрәвкьрьбун у тәртиб кьрьбун, нәшьр дьбә. Гомана мә һәйә ко дьлоке жь алие мәда бәрәвкьри Wәхтәке шунда We бь змане де тәмамийа хwәва чапбьн.

Мә р̇асткьрьн нәкрйә тек'ста, змане дьлока оса һьштйә, чаWа ко әW һатьнә готьне. Ль бьн һәр дьлока, мә корт нав у нишане дәнгбежа нвисийә, ле ль к'отасийа тек'ста мә нав у нишане һәр дәнгбежа ньвисйә. Хен жь нав у нишана мә оса жи нав у нишане Wан ч'йа у банийа дәшт у зозана, ч'әм у канйа, гонд у бажара, qәбила у щмаә'та дайә ед ко дьлокада тенә готьне.

ДЬЛОК

1

Эле дине, бәжна бьльнд хәзур qӧрба,
Бәжна бьчук мер бь qӧрба,
Чь колилка орга гӧндда,
Әзе сәва чә'ве бәләк бумә qачахе р'е у дьрба.

Баһ. Мьст. Сич.

2

Мьн лаWьк нәдитііә доһ у перва,
П'ап'ахе qьзьлщьх хӧііа кьрйә
Пеш мала Ә'ли бәге, пеш мьлева,
Әзе р'абьм таха жер qӧрбанкьм жьн у мерва,
Һәки qайил бу, qайил бу, һәки qайил нәбу,
Әзе щә'ниа баве хWә qӧрбанкьм щьлева.

Хәм. Кәм. П'ерс

Institut Kurde de Paris

3

Тә ль чәва ван бьжанга,
Синг у бәре тә ӧсаньн, мина бәрфа дәви занга,
Бав у бьре тә бьмьрьн,
Тәе чәWа кәрьмандйә хәWа сәр бәрбанга.

Щәр. Әс. Т'б.

4

Мала мә щинаре ван к'рива,
Р'амусане хәлqе ашкәланә,
Йенге мьн у кәWа гозәл hәрр'о-hәрр'о Wа дьзива.

Qәр. Мәм. Арт

5

Бьhарә, мале мә данинә ль ван дьнга,
Сәр мәр'а те дәнге qаза, сәwте ван qӧльнга,
Дькьм hәр'ьмә дьзйа щотә чьвте зәр мәмька,
Дәсте мьн, hесире хWәде, шьмьти к'әтә морйе льнга.

Кәw. Бьр. Әw.

6

Мькала жерин тәндур дада,
Долавр'есе долав бада,

Пар ви чахи йар кәлима мьн йа мьн бу,
Исал пер'а чәрха фәләке ль мьн бада.

Ә'л. Ос. Нор.

7

Гәдә qӧрба, гәлийе Зила педа-педа,
Лаwке мьн ч'әк-сильке кәрбе тәв гьреда,
Щавәке данә мьн деране,
Гәдә лаwке тә ль Иране гьртьн кьрьнә мәксәреда.

Зәр. Ә'вд. Ал.

8

Домам, чь ль мерга дәре мәда,
П'ала дьрут, сәр һоназа нав ль хода,
Дә wәрә әз у тое ньфьр'әке бькьн,
Бьра к'еләндйа к'әләш лаwке мьн бьшке кәдадване
дәре мәда.

Ә'л. Ә'м. Qам.

9

Әз нәхашьм нава щида,
Һатйә сәр мьн кӧкме хӧда,
Дәрман нәма к'ьр'и леда,
Тӧ дәрмәни кӧкӧм нәда.

Щәр. Әс. Тб.

617—2

Institut kurde de Paris

10

Эле, к'əч'е, һəр тьшт хwəшə wə'де хwəда,
Гӧл у сосьн тəв шиндьбьн чахе хwəда,
Этиме, тӧ анəмəте мьн һьлдə бəрйа хwəда.

Ә'т. Шəр. Норк'

11

Ль мьн п'ида, кəйа п'ида,
Пəзе Тосьне кӧр'ап хар бу чəта ə'щəмида,
Әзе бьбама к'ерəкə чьртмə,
Тек'əтама щеба лаwке чӧхр'əшида.

Над. Т'əм. Әрд.

12

Гава һиве ль мьн р'онда,
Мьн ди р'əшəк һатйə бьн сиа конда,
Мьн го тӧ йе нəвса щане мьни,
Тӧ бадьлһəwа нəхwə сонда.

Зəр. Qəйм. Әрд.

13

Чь зəвинга дора гӧнда
We зəвинге сор сьмьлда,

Institut kurde de Paris

К'е дитйə, к'е бинайə щота йаре мəрйа һəбə
Йəк xwə бьдə синге Əлəгəзе, йəк бьминə гəрма гöнда?

Ə'г. А'в. К'əл.

14

Хəзале, мьн хəзалəк дитйə бахе Дьлмə нав Р'əwане,
Хəзале, дьжмьн дьжмьнтйа xwə кьр, тə'жи-туле xwə бəрдане,
Хəзале, wəрə мьле xwə мьле һəв хьн һəр'ьн дьк'ане wəлəбəнда,
Əзе тəр'а бьстиньм баqа гöлбəнда,
Əзе тə бьр'əвиньм гоше Əлəгəзе, р'езе гöнда.

К'əм. Шəw. Гйəл.

15

Чь əвиникə нава гöнда
Öса зорə бина ситьла р'əш, чар ч'əмьлда,
Бина села сорə агьр бьнда.

Хəм. Кəм. Перс

16

Əзе бəрфьм, бəрфа ч'йа бьльнда,
Кəлиам к'əтьм Авана незик Qамьшлиа думан р'езə гöнда,

Дә бьра әзе бьбума мере әламе бәрпала чилан у
бәдәWа,
На wәлә диса бәжьнбьльнда.

Ә'л. Ә'м. Qам.

17

Әвара начьм ода,
Синг-бәре домама мьн осанә,
Нена бәләкие бәрфа сәре лода,
Пар ви чахи к'агәз-бәрате мьн домама мьн һәвра һәбун,
Исал педа к'әтйә нава аве, чуйә рода.

К'әм. Шәw. Гйәл.

18

Гәдә лаWке мьн чу ренга дурда,
Дәсте мьн чу дәстурда,
ХWәзьла әз бьвума муки сьмеле
Тек'әтама qәвза шурда.

Зәр. Qәйм. Әрд.

19

һавинә, хwәш һавинә,
Бьлбьл дьхунә, дәнг ширьнә,

Institut kurde de Paris

Һавинә ль кәму әʼрда,
Әме пир бун жь кӧла, дәрда,

Әʼг. Тещ. Сич.

20

Нә ван кӧла, нә ван дәрда,
Гиһа шин буйә Рʼәԝана шнрьн кәму әʼрда,
Мьне щара ищарьн бьдита
Бәжна гәдә лаԝке мьн быһата дәрда.

Шәм. Мәм. Сич.

21

Һәԝша мала баве тә каннйә,
Агʼа рʼуньштьнә, хӧлам бәрда,
Кӧла коре мала баве тә сала исальн рʼуньштйә,
Тәе мьн ԛәландйә дин у иман, аԛьл, сәԝда.

Шәм. Мәм. Сич.

22

Гӧле, мәʼрьме, тә чʼәʼврәше, чʼәʼве бәʼза,
Сурте тә сор меԝе рʼәза,
Тәе сала исальн дьле мьн кьрйә
Мьскʼәне кӧл у дәрда, ван мьраза.

Гӧл. Әʼт. Норкʼ

Institut kurde de Paris

23

Тә ч'әвр'әше, ч'әве наза,
Тә синг сьпие, синге qаза,
Бьра хWәде мала qомси-нәмама хьраб бькә,
ЧаWа орта һавине у бьһаре жәв qәтандьнә дәсте бәхт-
мьраза.

Зьб. Шәw. Qам.

24

Чь канинга нава р'әза,
Мьне к'ола нә к'ола, әв ле нәза,
Баве мьн нәк'әтә дәрде дьле мьда,
К'әтә дәрде һәрчар пәза.

Зәр. Qәйм. Әрд.

25

Дилбәр, бьра мала мә щинаре мала Wә бйа,
Орта мала мә-Wәда к'өләк-шушә, п'әнщәрә бйа,
Гьли—готьне мьн тә ләв т'әлдәбйа,
Бьра кьрас мьле мьн т'өнәбйа.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

Institut kurde de Paris

26

Р'еWйе мә к'әтьнә р'йа,
Шур у мәрталә гьраньн, к'әтьнә п'йа,
Лаwке мьн дьчә хәрибйа.

Мәкм. Чач. Гйәл.

27

Лаwке мьн сәкьнйә сәр ханйа,
Сапонг тәнгә начә п'йа,
Оро лаwко, wәрә мьн бьр'әвинә,
Qәләне мьн бешкә, бавежә сәр гӧндйа.

Зәр. Qәйм. Әрд.

28

Хәзальм, хәзала ч'йае бьльндщйа,
Бәрфәке барйә гьртйә сәре р'е у дьрбе ван кәщйа,
Хәлqе тели дәлал бьч'укә, нәзанә,
Ньзанә гьли-готьне кәму щйа.

Хәм. Кәм. Перс

29

Бьhар'ә, wә'де ван кәнәка,
Әме чъре дайньн сәр п'етәка,

Кəԝа гозəл эваре чʼəве хԝə кьл дьдə, бьске хԝə бадьдə,
Нона qаза дьмəшə нава ван ԝəрдəка.

Мəкм. Чач. Гйəл.

30

Дьле мьн һелуна ван ԝəрдəка,
Сəре се мəһайə бумə qəрəԝьле сəр кʼӧлəка,
Хəлqе кʼəтйə дəрде мале дьне,
Əзе кʼəтьмə дəрде сурəтсора, бəжьнбьльнда,
На ԝəлəһ диса чʼəвбəлəка.

Щəр. Əс. Тʼб.

31

Мьне дйаре ва Мирəка,
Чʼьре данə сəр əлəка,
Хəлке йаре тəзə гьртьнə,
Йаре кəвн һатьнə бəр дери, лавайа ван дилəка.

Хəм. Кəм. Гʼерс

32

Эварə, ԝəхте дика,
Əме чʼьре дайньн сəр тʼəрика,
Мьне хəбəрəке мере тə бһистйə,
Гӧһе тəда бежьм бь дьзика.

Щəр. Əс. Тʼб.

33

Əзе сазəки чекьм жь стьрие мəʼра,
Т'елəки бавежме жь гöлие йара,
Бьшиньмə Wəлате хəриба
ЛаWке хWəрʼа нав һəвала.

Əʼт. Шəр. Норкʼ

34

Дьле мьн гола дəв нəwала,
Əме һəрʼьн бəр мала хWəде, хWəде тала,
Кʼижан орта бəхт-мьразада хəбəрдə,
Бьра бьре Wан бьмьрə, стöе Wан харбə нав һəвала.

Шк. Мус. Арш.

35

Əзе пʼьрьм, пʼьра кəфт нəWала,
Сəррʼа дəрбазкьн щотə каре хəзала,
Бьра мере кəWа гозəл бьмрə, бьдə пəй һəвала.

Əʼт. Шəр. Норкʼ

36

Рʼйа дьла начə дьла,
Синг у бəре хəлqе т'ели-дəлал бсанə.

Нотьла багче Мәме Зинә,
Мәрьв же бьчьнә баqе гӧла.

Ә'г. Тещ. Сич.

37

Дьбе Сәйране, әзе чумә сәр кәфт нәԜала,
Бәр мьн ṙабу щотә каре хәзала,
Сәйрана мала хԜәи шәԜьти щәгәре дьле мьн кәландйә,
Дәсте мьн qәтандйә мал у кала.

Хәм. Кәм. П'ерс

38

Мьне бостанәкә хԜә у тәṙа данйә дьгӧлгӧланд,
Мьне сураkә мина сура Диарбәк'ьре доре дьфьтьланд,
Кӧле, те ṙунеи мала qомси-нәмама,
Чьма тасә ава сар бәрданә орга һәрдӧ дьла?

Хәм. Кәм. П'ерс

39

Тә ч'ә'врәше каниа кьла,
Әз жь тә кьздькьм әшqа дьла,
Тә си у шәш гӧли вәгьртьнә ль нава мьла.

Ә'т. Шәр. Норк'

Institut kurde de Paris

40

Тәмиа тә кьр, мамә вьра,
Сурте сор, ч'әве бәләк тәв һесьра,
Кәԝа гозәл пар ви чахи qиз бу мала баведа.
Исал п'ер'а дәргуша к'ор'ин да бәр мьла.

К ә ԝ. Бьр. Ә ԝ.

41

Дьле мьн п'ьра сәре кәрд нәԝала,
Теда дьшхӧлә бахчәк бахче ван гӧла,
Кәԝа гозәл сондәкә ӧса сонд хԝарйә,
Пештьри нәвса щане мьн, ә'вдале хԝәде,
Һаһелә дәсте qул у бәнда һәр'ә п'ашла.

М ә к м. Ч а ч. Г й ә л.

42

Хазьла әзе гӧләк бйама,
Һьнда мала ԝә шин бйама,
К'аԝа к'ӧбар әз һьлдама бинкьрама,
К'әләш лаԝке хԝә бир баниама.

Ш ӧ р. Щ ь м. К'ә л.

43

Чьqас стерьн р'у ә'змана
Аqа мале мә зозана;
Коле бьк'әвә нава бьран у пьзмама,
Чаwа нахwәзьн qиз у бука, ван домама.

Әт. Щьн. Гйәл.

44

Мьне бостанәк чандйә, бостане ван к'әләма,
Мьне ав да һесьре ч'ә'ва бь дәләма,
Ньзаньм бәхте мьн бу, йан бәхте тә бу,
Шәхте леда, тьшт те нәма,

Баһ. Мьст. Сич.

45

К'әлаш к'аwе, эварә, р'о тӧ нәма,
Сике дайә бәри чәма,
Дәлал, щане, жь хәйала к'әтьмә хәма.

Зәр Ә'вд. Ал.

46

Wәйла тә ә'зизе, домам,
Wәйла тә бьч'уке, домам,
Әз у домама хwә бунә сәре гьли-газьна ван лома.

Хәм. Кәм. П'ерс

47

Р'о дәрк'әтйә Хәйибе Хәло донздә рьма,
Шәwqе дайә чърап ван гöм-гöма,
Йале мале к'әләш к'аwа мьнә,
Бе мә'дәйә ньзам чьма.

Зәр. Ә'вд. Ал.

48

Кәwе, щане, эварә, р'е тö нәма,
Сие хwә авитә ва гәньма,
Гәдә-гуде ван сала р'абунә,
Дәсте wан ль сәр qәwзе qьманә,
Ль кәwа мьнә гозәл манә тьма.

Кәw. Бьр. Әw.

49

Чь чъвика ван зозана
П'әр к'öтанә р'у ә'змана,
Хази йәке мьзгиникә хере мьр'а банйа,
Бьгота ида т'әмам буйә wә'де ван курсвана.

Сим. Qәйм. Чат.

Institut kurde de Paris

50

Әре, к'әләша кӧлмал, тә ль сале, ль зәмана,
Мале мәи данибун Сьбканголе ль зозана,
Мьн у кәWа гозәл соз у qьрар һәвр'а дабу,
Берйе миа орта һәрдӧ дана.

К'аW. К'әр. Әрд.

51

Мале мә данинә ль зозана,
КәWа гозәл, к'аWа к'ӧбар,
ХWә ньтьрандйә мина к'әскәсора р'у ә'змана,
Бьра херн әхазе мә хере нәвиньн,
ЧаWа сала исальне әз у кәWа гозәл
Кьрьнә нава зара ван зьмана.

Ә'т. Шәр. Норк'

52

Чумә Әрдиша кавл нав дьк'ана,
Мори-мьнщӧхе зәнда зәр qәтйанә р'жйанә нав мьрщана,
Qомси-нәмаме орта мьн кәWа гозәлда хәбәрдьдә,
Бьра хере Wайе qә нәбинә, әз у кәWа гозәл анинә
сәр зар-зьмана.

Гӧл. Ә'т. Норк'

Institut kurde de Paris

53

Дилбәр, щане, әзе һәвраз чумә нав шьвана,
Бәржер һатьм нава к'омәк к'оме беривана,
Бьра хWәде хьрабкә мала зивкәре Wәлате әм теда,
We чаWа хьземәке Дилбәра мьра чекьрйә
Чар тьлинга кьнә нагнжә сәре лева, к'ок'е ван дьрана.

Ә'г. Ав. К'әл.

54

Чумә мьк'әла жерин нав маланә,
Йар к'әлима мьн нә бәрә нә бьстанә,
Әзе тәрка йар к'әлима хWә надьм,
Һәта сери нәбиньм к'офи-к'ьтана.

Ә'л. Ос. Нор.

55

Баран бари таразьна,
Ньqьтка баране к'әтйә qӧлбе ван базьна,
Кӧре к'әре, һәрге тей хазгьние мьн
Һәрә ода жорьн бал мәзьна.

Гӧл. Ә'т. Норк'

Institut kurde de Paris

56

Әзе дьмрьм р'ожа чарз,
Кәвре бәр сәре мьн биньн Шаме шәрифа ван бәйара,
Сәр мьн qир'ина пьзмам у лезьма,
На wәлә диса qирина щоте йара.

Кәw. Бьр. Әw.

57

Хәриба ль wара,
Синг чайира сöwара,
Хәриба мьн данә нәйара.

Кар. Хач. Сов.

58

Әзе ашьqьм, сазбәндьм, сәwдалимә,
Әзе сазәке хәлке тели дәлалр'а гьредьм стьрие мә'ра,
Әзе тела орт'е бавежьме п'ор'а сәре нарин йара,
Әзе дь'аке р'ә'бе а'ләме бьхазьм, һун бежьн амин,
Бьра жьна к'отие мера ле бьстиньн бьдьнә чәләнг сйара.

Хәм. Кәм. П'ерс

Institut kurde de Paris

59

Əз нəхWəшьм р'ожа чара,
Шинге мьн дайньн бəр зьнара,
Гази бькьн к'əлəш йара.

Мəкм. Чач. Гйəл.

60

Исал салə, сала тəр'ə,
Бəжна мьнə кьнə, гьловəр'ə,
Өзе исал пер'а р'əшгӧлие хWə бьшиньм мала баве тəр'а,
Бьра текьн ашуна дор хьрара.

Ə'т. Шəр. Нор'к'

61

Мə бəндəWаре бəр диWара,
Бьра мəхə тə'ви-тəйроке дəр бьhара,
Се р'ожə мале мə баркьрьнə, əз-тӧ бунə этим бəр диWара,
Кəси хӧданхер тӧнə, дəсте мə бьгрə бинə бəр стара.

Щəр. Əс. Тб.

617—3

Institut kurde de Paris

62

Мьне сазәк чекьр стрие мә'ра,
Мьне та тел авит гӧлйе йара,
Хәлԛе йаре тәзә гьртьнә,
Йаре кәвьн бунә п'әп'уке бәр диԜара.

Шӧр. Щьм. К'әл.

63

Домам, әзе дера, начьмә дера,
Әзе дькьм зер'әки бәр ә'ниа к'аԝа к'ӧбар жекьм
Б̆авежьмә к'әшкула ДәԜреше Акме сәва хера,
Мьне сондәки хԜәрйә, адәке пер'а,
Әзе тәрка ч'ә'в у бьрие бәләк, деме гӧли накьм,
Ќәтани сәр мьр'а те р'әԛиниа тәвр у бера.

Ә'г. Ав. К'әл.

64

Ќәсәнԛәле һәйа вьра
Хуна мьн р'ьжйа сәр кәвьра,
Т'ели дәлал ч'ә'в хәлԛе хәриб дьк'әвә,
Әз бем хушке, тӧ бе бьра.

Шам. Мәм. Сич.

Institut kurde de Paris

65

Тә кәчьке нола чьра,
Тә бьмьрә бав у бьра,
Бона тә qачах бумә һатьмә вьра.

Зәр. Qәйм. Әрд.

66

Зәрие qөрбан, дә тө рабә кәспе хWә бьк'шинә,
Әме сйар бьн, бәре хWә бьдьнә Wәлате пера,
Хази тө бук бай, бука мала баве мьн бай,
Мьне роже се щара, дәсте хWә бьда әрде,
Мьне бьгота шькьр жь хWәдера.

Хәм. Һәм. П'ерс

67

Wәйлор, сәр Wәйлора,
Саqа сьпи сәр горера,
Т'ьлиа мьн һәрә чәве де у баве,
Хорте дити qиз да жера.

Над. Т'әм. Әрд.

68

Сәре мьн дешә, дьле мьн пера,
Кәсәке хөдане хере төнә щаһабәке бьвә таха жерин достера,

Хази йәке мьзгиникә хере мьр'а банйа,
Бьгота доста тә hат, кәким иер'а.

Хәм. Кәм. П'ерс

69

Мала мәзьн, мала мера,
Бәжна бьльнд, бәжна дера,
Кәч'ке, дине, йартие дьки бькә хорте чер'а.

Мәкм. Чач. Гйәл.

70

Мьне шә'рәке к'ьр'йә дь к'аWер'а,
ӘWе qиза малхьраба дайә дора ә'нйа кәвәр qоле зер'а,
Wи домаме, хази тә бука мала баве мьн биай,
Мьне бьгота, хWәде, шькьр наве тәр'а.

Фәт. Ә'т. Норк'

71

Әзе севәке соркьм бь к'ефер'а,
Бьшиньмә Wәлате хәриба лаWке хWәр'а,
Wәки лаWке мьн ле мезәкә,
Бежә, ә'фәрьм шире тәр'а.

Ә'т. Шәр. Норк'

Institut kurde de Paris

72

Гәдә, тӧ к'ӧ дьчи әз бь тәр'а,
Этимо, тӧ сьвьки чахе мьр'а,
Әзе гәр'йам мьне тӧ дьл нәди сәр дьле хwә у тәр'а.

Qәр. Мәм. Арт.

73

Кәч'е, ч'йа бьльндьн, р'е ль бәрр'а,
Әз неч'ирваньм, тӧ кәwи сәрр'а,
Әзе ль дьнпае гәр'йам,
Мьн дьл нәдитьн сәр дьле хwә у тәр'а.

Qәр. Мәм. Арт.

74

Зәwал, qӧрба, те we дьчи әз жи тәр'а,
Тӧ мьн бькә сол—бьзмар һәспе хwәр'а,
Кәвал-һогьре тә дьпьрсьн,
Бе мьн сәисәк гьртйә һәспе хwәр'а.

Шәм. Мәм. Сич.

75

Ах мәдәте, әме щьг'арәки чекьн бь к'ефер'а,
Дьр'ези гӧндда сйари хwәшә, дәнгбеж пер'а,

Лаԝко qöрбан, дә тö ԝәрә әме сйарбьн бьгәрьн, дьне дәрбаз кьн,
Дьнеда мьрьн һәйә, наминә тö кәсир'а.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

76

Лаԝко, дьле мьн сәр дьле тәр'а,
Мьне лаԝке хԝә кәбандйә дьле хԝәр'а,
Лаԝко, ԝәрә р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Дьнйа бәталә, нәмайә тö кәсир'а

Ә'т. Шәр. Норк'

77

Лаԝке мьн шьване ван кавьр'а,
Әзе накьм тö ньфьр'а,
Лаԝке мьн бьч'уки нәзанә,
К'әта дьгһижә чахе мьр'а.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

78

Дьле мьн ч'ьвика ль ван бата,
П'әр' к'öтайә р'у ԝәлата,
Йәке мьзгиники хер бьда мьн
Бьгота һатйә ԝәде ԝан салдата.

Шәм. Мәм. Сич.

79

Ле домаме, хазьла бьhар зу бьhата,
Кəwка бəрфе сəр ренга мə hьлата,
Мьне дəсте тə бьгьрта
Бьк'əтама резə гöнда нав wəлата.

Щəр. Əс. Тб.

80

Р'о дəрк'əтйə мə мəщита,
Шəwqе дайə бəжнбьльнда, шальк чита,
Кəчке, хазьла тə чəнд саләка мала баве мьра бьвйай щинар,
Мьне ху-хəйсəта тə бьдита.

Зəр. Qəйм. Əрд.

81

Ч'əве тə ч'əве фьлита,
Ше-бьске кəwа гозəл шенə, дак'əтьнə сəр к'ьлита,
Орта хеч-хьрдьнəвида гозəла мьн дьхазə пəнере нава чита.
Нə wəлə диса гоште рəш к'арита.

Кəw. Бьр. Əw.

Institut kurde de Paris

82

Чьqа кәвьре кәләбәста
Мьне бәрәвкьрйә һәрдӧ дәста,
Гәдә лаԝке мьн р'амусанәке жь мьн хԝәстьбу, мьн нәдае,
Бьра газ—гәрдәне мьн бьшкәста.

Фәт. Ә'т. Норк'

83

Әз нәхԝәшьм, кәфта-кәйшта,
Щинге мьн дайньн qате жорьн сәр ван тәхта,
Әзе бькьм qир'ин у qижин,
Дәнге мьн һәр'ә щоте йара ван бебәхта.

Гӧл. Ә'т. Норк'

84

Кавла Кьшдәрәке р'әзе баха,
Әнгәсәре һәрдӧ таха,
Ходе де у баве мьр'а qәбул нәкә,
Дәсте мьн гьртьн данә кӧр'е аха.

Хәм. Кәм. П'ерс

Institut kurde de Paris

85

Чь каника рәq-бәqа,
Хӧде хьрабкә мала ван байиса у нәһәqа,
Мала бәгә qомси бьшәWтә,
Наһелә дәве мьн тек'әвә сурәте хал у дәqа.

Зәр, Ә'вд. Ал.

86

К'аша, кәта к'аша,
Га р'езбунә дәве аша,
Тәморйа гәдә лаWке мьн ӧсанә,
Бина ришие коне Т'әмьр п'аша.

Зәр. Qәйм. Әрд.

87

Кәч'е, дерә чите, дерә һәWа,
Тә п'ашла һеке кәWа,
Тәе мала хорта хьравкьрйә,
Дӧ п'а сәва бәжне ван дәрәWа.

Ә'т. Шәр. Норк'

Institut Kurde de Paris

88

Дьле мьн һелуна тәйре һәwa,
Ле дьфьрә щотә qӧльнг, рәфе кәwa.
Лаwко, тә мала баве мьн хьравкьр,
Дӧ па вьра, ван дәрәwa.

Щәр. Әс. Тб.

89

Дьле мьн һелина тәйре һәwa,
Лаwке мьн шур-мәртала чу нечира рәфе кәwa,
Лаwко, wәрә рамусанәк мьн к'әрәмкә,
Бьра рамусана мьн нәчә бадьлһәwa.

Ниг. Әс. Qам.

90

Кәч'е, бәрфәк бари дьбарьзанд,
К'аwа к'ӧбар бәр дәре мала баве хwә сәкьни,
К'офйа зера дьтәwьзанд,
Wәй этиме, исал жь пера тәе шуша дьле мьн
дәрьзанд.

Әт. Шәр. Норк'

Institut Kurde de Paris

91

Баран бари ә'рд ләWьтанд,
Ван шьвана пәз кәр'ьканд,
Лаwке мьн нава к'ома һәвал-һогьрада хWә ә'дьланд.

Ә'т. Шәр. Норк'

92

К'аWа мьн зәвиа баве хWә тәпьсанд,
Әве тәрәсе иро шуша дьле мьн р'әqьсанд,
Дәр, щинар у мали ль мьн кьсанд.

Ә'т. Шәр. Норк'

93

Баран бари ә'рд нәqьшанд,
Qаз qӧльнга ьсту к'ьшанд,
Гәдә лаWке мьн Wәлате хәриба,
Һә'мәк сәр нә'мәке мьр'а дьшанд.

Ниг. Әс. Qам.

94

Баран бари ә'рд һьр'ьканд,
Гәдә лаWкә мьн тьли сәр бьлуре дьфьтьланд,
Кӧлав дани һәq гарьqанд.

Хәм. Кәм. Перс

Institut kurde de Paris

95

Тə qəмəре мьн тəвдае,
Зер хьзема поз к'ӧтае,
Əзе тəрка ч'ə'в—бьруйе бəлəк накьм
Һəта дəргуша кӧр'ин п'еше нəгрə, нəве дае.

Хəм. Һəм. П'ерс

96

Лаwке мьн чо, иди нае,
Тəниа селе мь р'удае,
Гава дьне нава гӧндда р'асти мьн һат,
Р'амусанəк мьн хwəст, мьн нəдае.

Хəм. Һəм. П'ерс

97

Гəдə лаwке мьн мал дəрк'əт, бəрфе дае,
Хwəхwə чуйə сəр qəдае,
Хази йəке мьзгинйа хере мьр'а банйа
Мьне ч'ə'ве сəре хwə бьдае.

Ниг. Əс. Qам.

98

Wəй гӧнəнге мьн тьфале,
Тек'əвə ӧстйе кəwанйе малхе мале,
Чаwа əз нə дамə кӧр'е хале,

Institut kurde de Paris

Əз гьртьм дамə каләки һәфте сали,
Шәве һавинйа мьн нава синг бәре Wида нае.

Шк. Мус. Арш.

99

Wәй ло чәмо, чәме Гае,
Чәм qәрьми, дәнг же нае,
Кәwа гозәл к'әтйә дәсте к'отие мера,
Нә те гьртьн, нә те коштьн, нә те р'ае.

Ә'т. Шәр. Норк'

100

Мьне сондәк хWәрйә начьм аве,
Әзе нахом бәрфа тәв селаве,
Гәдә-лаWке мьн чуйә Wәлате хәриба
Мьне к'әрба дьла дайә наве.

Шәм. Мәм. Сич.

101

Һатийә мала баве мьн дьзе шәве,
Әз щинга дайньм стуна наве,
Дә тö гава һурьк-һурьк бавеж Wәре,
Һәрге де-баве мьн готьн к'ийә,
Әзе бежьм qәрәWьле шәве тийә һатйә аве.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

102

Зəрие, qӧрба, зəрие мə щер'е xwə һьлданə мəшйанə аве,
Чилə ч'ə'вбəлəкьн—xwə данə пешйе,
Р'əшə бəнзьраван—к'əтьнə пашйе,
Qəмəрə шəрмокəнə—xwə данə наве,
Əве кəч'ке əз кӧштьмə, бəжьн у бала, к'əне тəв сьлаве.

Хəм. Һəм. П'ерс

103

Бəр-бəр аве, бəр-бəр аве,
К'ьнщa бьшум сор гӧлаве,
Тӧ бəрха бинə we һьндаве,
Əзе р'амусанəке бьдьмə Ə'лие Шəмо,
Бьра һьлдə сəр хатьре ве сьлаве.

Мəкм. Чач. Гйəл.

104

Ч'ə'ве тə ч'ə'ве манге,
Синг-бəре кəwa гозəл ӧсанə,
Мина бəлəкйа Аг'маг'ане дора зəнге,
Тəе мьн кəр'ьмандйə хəwa шəва,
Нə wəлə диса хəwa ве бəрбанге.

Зəр. Qəйм. Əрд.

Institut Kurde de Paris

105

Әзе начьм Зора шәԜӧти, ве Сәрәде,
Агьрәки гьртйә дьле мьн, ә'вдала хԜәде,
Нола чаԜа ава Зоре тәва бәрфе, бузе,
Нә Ԝәлә диса тәв Щәмәде.

Сим. Qәйм. Ҷат.

106

Мьне кафа Мелик'әнде,
Мьн со чьни тәви мәнде,
Мьне кәйрана чә'в у бьруйе бәләк,
Мьле ве базбәнде.

Әт. Щьн. Гйәл.

107

Те бина бае Qӧрӧбогазе,
Ледьхә бәжнбьльнде, гәрдән сазе.
Тӧ хорта кьз накьм пештьри хорте Qӧндахсазе.

Мәкм. Чач. Гйәл.

108

Әләгәзе кон бь р'езе,
Әзе сәри к'әтьмә кәйа фезе,

Institut kurde de Paris

Ньзаньм ньфьр'а тəлаqр'əше тəлаqр'əшбу,
Го дəргуша кӧр'ин нəди бəр кəмезе.

Мəкм. Чач. Гйəл.

109

Əлəгəзе, Əлəгəзе,
Сурəт соре гӧл гəвəзе, кани р'езе,
Əзе бьни к'əтьм кəта фезе,
Орт'а дӧ дьлада чар ч'ə'вада к'е хəбəрдə,
Нəбинə бешика кӧр'ин бəр кəмезе.

Мəкм. Чач. Гйəл.

110

Мале мə данинə Wаре р'езе,
ХWəзьла шəвəк шəве паизе,
Р'ожəк р'оже бьһара əз р'азама нав кəмезе,
Бьра дəсте мьн бьгртана
Əз бавитама кəла ве Т'əWрезе.

Ə'т. Шəр. Норк'

111

Мə дəрк'əтйə һива тəзə,
Ль р'у ə'зман We дьбəзə,

Кәwа гозәл майә хәрибиеда,
Дьле мьнда буйә кол мәрәзә.

Щәр. Әс. Тб.

112

Мьн ль дйаре ве нергьзе,
Бәхте мьн к'әтйә бьн к'ола һельзе,
Әзе тәрка йар кәлима хWә надьм,
Кәта qир ль бәр'йе спи нәбә, qантьр бьзе.

Ә'л. Ос. Нор.

113

Бәжна хәзал ханьма мьн зьравә, дара гузе,
Гостиләк тьлиа хәзал-ханьма мьданә, зер'ә, зивә qаше дузе
Хәзал ханьма мьн qиза Сьлеман п'ехәмбәрә,
Р'уньштйә ә'рде ве дәнгьзе.

Хәм. Кәм. Перс

114

Әзе кьрасәки чекьм бәлге бийе,
Әз мә'рума хWәде, шәв у р'ойа һәр'ьмә сәре рийе,

Р'ома qәлпә хаин лаWке мьн гьртийә,
Әз мә'руме диса р'унем ль һивийе.

Зәр. Әвд. Алр.

115

Әре дине, ч'ә'ве тә ӧсанә бина ч'ә'ве мйе,
Синг-бәре тә ӧсанә бина зозан у зозане Багьлие,
Гәли гӧнди, мали—щинарно. һуне газьн-лома жь мьн нәкьн,
Әзе дькьм дина хWә бьр'әвиньм бавежьмә дера жь дера Мьгьр'лие.

Рьз. Щьн. Әрд.

116

К'аWа мьн мәшйа сәр кание,
Зер' к'ӧтабун бәр ә'нйе,
Әз мәлула тә зәрие.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

117

Зәрие, һа зәрие,
Чьл бьске, чьл кәзие,
Дьле хорта к'әтие.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

118

Бәхте мьн сеWийе
К'әтйә дара ве дрийе,
Дәсте зоре сала исал
ЧаWа мьн дьбьн сәр һеWие.

Щәр. Әс. Т'б.

119

Тә гаране, га бәләке,
Бьк'әвә нав тә морне жане ве тәбәке,
Әзе дӧаки бькьм дури дәWаре тәк маләке.

К'аw. К'әр. Әрд.

120

Эле дине, тә рәнг-чуре, рәнг Wәрдәке,
Дә Wәрә бьнер со һешинбйә тәв пежәке,
Хwәзьл хера мала хwәдера
Диса руньштама рәх к'еләке.

Ә'т. Шәр. Норк'

121

Wәрде, һа Wәрдәке, сәри соре, п'әр бәләке,
Һелун чекьрйә Алакбалаке, сәр дйаре Гәринәке,

Institut kurde de Paris

Дə тӧ ҏабə бəре хԜə бьдə мьн ве шəвəке,
Əва калбуна мьнə, əз к'əтьме щаһьлтйа хԜəда,
Мьне сиусе бьзмар кьшандйə тəхте qощə фəлəке.

Хəм. Кəм. П'ерс

122

Ч'ьра данə сəр п'етəке,
Ньзаньм бəхте мьн бу, тəле тə бу.
Qəрəԝьл данə сəр к'ӧлəке.

Баһ. Мьст. Сич.

123

Qьжьке готə ԝе ԝəрдəке,
Əзе һелуна хԜə чекьм сəр бага дəма Əштəрəке,
Хəлqе йаре тəзə гьртьнə,
Йаре кəвн бунə чиме дор к'ӧлəке.

Баһ. Мьст. Сич.

124

Ле, ле Зине, мə ль кəфа ве Мирəке,
Веспе ль сəр мəҏа тейə дəнге qӧльнг, сəԜта ве
ԝəрдəке,

Гәләка һаре тәзә гьртьнә,
Йе кәвн бунә qьжька сәр к'ӧләке.

Шәм. Мәм. Сич.

125

Гәдә лаWко, дәве тә нә дәве кьламоке,
Бәжна тә нә бәжна р'әqәсоке,
Сәйпьсано, дури мьн һәр'ә,
Әзе тә текьм дәстуйе мерк'ӧтоке.

Хәм. Һәм. Г'ерс

126

Әре дине, ч'әве тә р'әшьн ве qьртьке,
Синг-бәре тә ӧсанә, бинани тар'ькана бәре канйа ве шьр'ьке,
Гәли гӧнди, мали щинарно, һуне газьн-лома жь мьн нәкьн,
Әзе дькьм дина xWә бьр'әвиньм
Бавежьмә бәр дера жь дера ве Дерьке.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

Institut kurde de Paris

127

Кəԝа гозəл сəкьнйə дəре мале,
Зəнда зəр гьредайə пе дəсмале,
Əзе дьл к'əтьмə ч'ə'в у бьрйа, ревачуне, бəжьн-бале

Хəм. Һəм. П'ерс

128

К'əлəше мьн дəрк'əтйə феза мале,
Əзе мезəбькьм ль бəжьн-бале,
Əзе дьзива ə'лəмəт кьме бь дəсмале.

Ə'т. Шəр. Норк'

129

Чəрчи һатйə нав эле,
Əзе лаԝке хԝəра бьстиньм
Qӧтийа кьне, кӧбра бəр сьмеле.

Зьб. Шəԝ. Qам.

130

Кəри пəзе ль ве келе,
Те сəԝта шьван, дəнге деле,
Əзе бьвама халəке, тек'əтама ру сьмеле.

Ə'т. Шəр. Норк'

Institut kurde de Paris

131

Мь го—əре, тə го—бəле,
Дəнге мьн чу кавла кансиләре,
Мьзгиник мьр'а һатə дьве, к'əлəш лаWке тə буйə
варжапете к'и мькəле.

Гŏл. Ә'т. Норк'

132

Һа ль сəр бире, һа ль сəр бире,
Мьне ав һьлч'ьнйə пе к'əвгире,
ЛаWко, Wəрə мьн бьр'əвинə,
Әме сəре хwə бьднə сəр qьсиле.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

133

Мə ль кафа Абасголе,
Сəва əвинйа дьла к'уви бумə, к'əтьмə чоле,
Дькьм-накьм кəWа гозəл
Тŏ к'аг'аза, тŏ бəнька нае йоле.

Щəр. Әс. Тб.

Institut kurde de Paris

134

Тә ав ани, ава голе,
Ав ньqьтӣә пә'нийа соле,
Әзе дәрде кәWа гозәл, к'аWа к'ӧбар,
Динбумә, к'әтьмә чоле.

Ниг. Әс. Qам.

135

Кәри пәзе ве сьрсьле,
Нерӣе кәвәр сәрда һьле,
Бьдә qәләне мьн щаһьле.

Щәр. Әс. Т'б.

136

Пәзе лаWке мьн пәзе гоме,
Qәсав хWә да феза зоме,
Әзе гәдә лаWке хWәр'а бьбьр'ьм дәстә к'ьнще тәрзие Р'оме.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

Institut kurde de Paris

137

Пәзе гәдә лаẁке мьн пәзе гоме,
Чәрчи һатйә орга зоме,
Әзе хәлке тели дәлалр'а базар бькьм дәстә к'ьнще
ве нәзаме.

Хәм. Кәм. Г'ерс

138

Гәдә, мьне сондәке харйә начьмә каẁла мәйдана
ә'щәма ве кәмаме,
Дә ẁәрә кöр'е баве тә мьро, п'ьраке чекә мьн у хẁәр'а,
даре чаме,
Мьн ньзанбу тö дьжмьни,
Тәе чаẁа наве мьн бәла кьрйә дьнйае ве ә'ламе.

Әт. Щьн. Гйәл.

139

Дәлал, зоме һәйа зоме,
Пәзе бозанге мьн гьранә начә гоме,
Хẁәде мьразе мьразхаза бькьра,
К'әләш лаẁке хẁә бьдита,
Ẁе тьмтеле нава к'оме.

Баһ. Мьст. Сич.

140

Əзе чумə, сəд щар чумə,
Орта һəрд мəһəла льqа бумə,
Ч'ə'ве мьн ч'ə'ве кəwа гозəл дьк'əвə,
Əз, мə'рьме хwəде, чар тьлики ə'рде бьльнд бумə.

Кəw. Бьр. Əw.

141

Гозе, р'əбəне, əзе нəхwəшьм, нəхwəше ве ньвине,
Щие мьн дайнə отаха жорьн шанə-шине,
Һьлдə дəзмала п'ешгире
Wəрə сəр мьн бькə бае бьwашине.

Əт. Щьн. Гйəл.

142

Нарине, һа нарине, һа нарине,
Зозан хwəш бун, əм т'əв дьчуне,
Хəбəр хwəше, зар ширине,
Чйае Шəнгале ə'р'афине,
Wəки мере тə бьмьрə,
Əзе бь дьлəки ə'шq бемə шине.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

143

Мьне йарək гьртйə жь торьне,
Сурəт спинə, хал к'əтьне,
Мала баве тə кö зйарəтбə
Тöщар бəре xWə надьме.

Щəр. Əс. Тб.

144

Ꞩəйфа бəжна мьн ханьме,
Ч'ьре данə сəр т'ахьме,
Дане роже дьбиньм,
Дане эваре нахWəзьм бəре xWə бьдьме.

Зəр. Qəйм. Əрд.

145

Пəзе лаWке мьн пəзе к'оме,
Qəсав һатьнə дора зоме,
XWəзла əз бəрдирəкə п'аләп'ул буйама
Гəдə лаWке xWəр'а бьчйама Əрзруме.

Зəр. Ə'вд. Ал.

146

Qəрсе кəта Qаҷьзмане
Сев рьжйанə бəр дьк'ане,

Веспе к'әләш лаWке мьн рамусанәк жь мьн хWәстьбу,
Әзә корә—к'отибум, мьн нәдае.

Зәр. Qәйм. Әрд.

147

Бәжна к'аWа к'өбар бәр адане,
Дәсте к'аWа к'өбар гьртьн анин бәр бәрдане,
Бәлки мере хьрав хере нәвинә,
Ча әз пеж хаси-хәзурава дамә хәбәрдане.

Ниг. Әс. Qам.

148

Мьне хәзаләке р'акьр жь йале һане,
Бәре хWә дайә гол-бә'ране,
Сә, куч'к, тә'жи-т'уле хWә бәрдане.

Әт. Щьн. Гйәл.

149

Гьре гьште ве зозане,
Ле те дәнге мйе, сәWта бериване,
Сәба бәжна бьльнд, ч'ә'ве бәләк,
Мера жьне хWә анинә бәр бәрдане.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

150

Əз хəзала чйае Əлəгəзе,
Дəве мьн чере, гöhе мьн гöhдаре,
Ч'əве мьн рəве, ньге мьн банздане,
Бьр'ə щаhьле ве дəWре р'абунə
Дьвен əме h'əр'ьн хəзала бькожьн бькьнə шива р'əмəзане.

Хəм. h'əм. П'ерс

151

Хəзальм, хəзала сəре чйае Əлəгане,
Бəрфəке барйə гьртйə сəре р'е у дьрбе Нəхчьване,
Хəлqе т'ели дəлал бьч'укə нəзани,
Т'əлим – т'ораб, гьли-готьне р'амусане.

Хəм. Кəм. П'ерс

152

Мьн ханик чекьр п'ьлтане,
Дəрик теда кьр р'ькане,
Əз лаWке хWə теда р'уньн həрсе мəhе зьвьстане.

Баh. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

153

Тə, qəмəре рʼəнг зиWане,
Зозан хWəшə сəмте Wане,
Əзе тəрка кʼаWа кʼöбар накьм,
Һəта дькʼəвə бəр дара ве кʼьтане.

Зəр. Qəйм. Əрд.

154

Бəжна тə зьравə бь готьне,
Хазьл бьһата бажарʼа Рʼька мират фьротане,
Хəлке педанə кал у мале дьне,
Мьне дабу һəрчар бьзьне, мала баве мьн бəр дотьне,
Һəгəр пе qаил нəбу, мьне да рʼöке ширьн жь бəдəне.

Нор. Ис. Аш.

155

Əзе qöльнгьм, qöльнге ве Əмəне,
Əзе һəвал-һогьра qəтйамə,
Мьне дайə нава чаир-чимана,
Qарьхи бумə, ижар жь перʼа мамə тəне.

Сим. Qəйм. Чʼат.

Institut kurde de Paris

156

К'эчьке, дине, чь һавина сәр һавине,
Йанга мьн тә we буйә,
Йанга Ләйл у Мәщрум, Мәм у Зине.

Мәкм. Qәр. К'әл.

157

Хwәш те бае һавине,
Лаwьк мәшиан Мердине,
Базаркьн дәлме дине.

Ә'г. Тещ. Сич.

158

Лаwко, qӧрбан, дьле мьн диwаре к'оме ве к'омьре,
Бәжна к'аwа к'ӧбар ӧсанә, нотлани стуна нав чадьре,
Әзе сала исальн к'аwа к'ӧбар бьрәвиньм,
К'ома бьра-пьзмама бьдьмә we рәкине.

Р'әш. Бас. К'әл.

159

Мьн ль диһаре Гиһадине,
Әw чь стәйрә ду мезине,

Institut kurde de Paris

Wəй малино, wəй гӧндино, к'е бинайə,
Кӧнде кор р'уне сəр һелуна гогəрчине.

Зəр. Qəйм. Əрд.

160

Дəрде дьле мьн тə-хатуне,
Wəрə qасəке к'eлəка мьн жи р'уне,
Əзе дəзмала дəсте хwə тəр'а текмə баwəшине.

Гӧл. Ə'т. Норк'

161

Гəдə, лаwко, нə ве һатьне, нə ль ве чуине,
Дə тӧ wəрə чока хwə бьдə р'əх чока мь жи, qаски р'уне,
Тəе дьле мьн кьрйə бə'ра Wане, гола хуне.

Хəм. Кəм. П'ерс

162

Кəч'ка дине жь Асине,
Сор-сьпи хале р'əш к'əтьне,
Дə бьра р'амусана к'аwа к'ӧбар бьминə,
Сəкəта донздəһ, пəзе нивро, гавка дьне.

Шəм. Мəм. Сич.

163

Wələ баво, мьн бьдьне,
Wələ дае, мьн бьдьне,
Гәдә к'әтйә бәр мьрьне,
Qәләне мьн бьстиньн осла дьне.

Сим. Qәйм. Чат.

164

Эле, кәчe, п'ьнщар'чьне,
Әва се салә тә әз кьрьмә кале ве мьрьне,
Мьн, ә'вдале хWәде, тәви тә п'учкьрйә ә'мре дьне.

Ә'т. Шәр. Норк'

165

Дилбәра мьн йәкә бәжнбьльндә ч'ә'в һешинә,
Ч'ә'ва һеди-һеди мьр'а дӧqӧрпинә,
Р'амусане дьдә һьнәка дьнә.

Qәр. Мәм. Арт.

166

Дьле мьн дьле мие,
Тарьхане бәри кание,

Синг у бәре к'әләш к'аWа мьн öсанә,
Сездәһ мәлла, чардәһ к'әшиша нае хWәндьне.

Мәкм. Чач. Гйәл.

167

Дәлале дьле мьн шагьрте Эчмиадзине,
Wәзе чумә алие Тьлбисе, сәре дьне,
Әзе хWә бавежьмә де у бава,
Бьра дәлале дьле мьн нәкьнә һамбал, тенә сәр хWәндьне.

К'әм. Шәw. Гйәл.

168

Кәчьк сәкьнйә бәр кание,
Шә'ра нишаниейә бәр ә'ние.
Һивйа йаре хWәйә тәне,
Һöб зәйнәтәкә ру дьне.

Щәр. Әс. Тб.

169

Эле, кәче, тö дәлалиа дьле мьне,
Бәр дьле мьнда зә'ф ширьне,
Дә'не шәва ль мьн досте,
Дә'не роже ль мьн дьжмьне.

Ә'т. Шәр. Норк'

Institut kurde de Paris

170

Кәчьке, наве тәйә Сорме,
Тә бь сола гьрмә-гьрме,
Әзе тәрка тә нәкьм кәта рожа мьрьне.

Щәр. Әс. Т'б.

171

Әзе нәхWәшьм, нәхWәша рожа иние,
Әзе дора хWә дьнһерьм,
Дора мьн тӧнәнә пьзмам-лезьме хуне,
Сәр мьр'а сәкнийә п'ашанге мьрьне.

Шӧр. Щьм. К'әл.

172

Бәжна кәWа гӧзәл ве готьне,
Һатйә кавле гӧнда фротьне,
Хәлqе бьдә мал у кале дьнйальке,
Әзе бьдьм р'ӧке ширьн, qаф у qор'е бәр дотьне.

Щәр. Әс. Тб.

173

Һа ль сәр тәмие, һа ль сәр тәмне,
Мезә чите, дерә кәмне,

Əzė дане роже набиньм,
Дане шəве һəрьмə хəWне.

Хəм. Һəм. П'ерс

174

ЛаWке мьн сəкьнйə сəр ə'мбаре,
Ба дьһəжинə ришинга щə'ре,
Əзе qорбабьм һəрчар тьлие щьг'аре.

Сир. Гоh. Ч'ат.

175

Танга п'ора мьн qəмəре
К'əтйə гəлие Əнгəсəре,
Гəдə лаWко, Wəрə мьн бьрəвинə,
Бавежə Wаре корма нав сəрзаре.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

176

Кəри пəзе ве бəрп'але
Гəдə лаWке мьн жьмьрйə пе шьвдаре,
Йəкə зедəйə, əW жи шькарта тола йаре.

Ə'г. Ав. К'əл.

Institut Kurde de Paris

177

Tə чəвраше, бру гьре,
Мəмьк севе Əлашгьре,
Исал се салə əз машоqьм,
Тŏ фəди дьки жь бав у бьре.

Щəр. Əс. Т'б.

178

Əз сəр бани, тŏ сьвдəре,
Əз хьземьм, тŏ хəнщəри,
Йа һатйə сəре мьн у тə
Нə һатйə сəре кал-пире дəWра бəре.

Ə'т. Щəр. Норк'

179

Т'еле п'ор'е мьн qəмəре,
Əзе бавежьм чəме Əртəзəре,
ЛаWко, Wəхта дьчи Wəлате хəрива,
Дəрхə бьра сəбра дьле тə пе дəре.

Шŏр. Щьм. К'əл.

Institut kurde de Paris

180

Лаwко, мина к'аwйа бәре,
Дә тӧ qасәке рабә сәр сьвдәре,
Дәсте хwә бьдә сәр qәвза ве хәнщәре,
Бьра кавле гӧндада бина к'аwа тә пе дәре.

Ә'т. Шәр. Норк'

181

Мьн го әре, тә го бәле,
Бьра корьк зәвйа баве тә жи дәре,
Һәфт сала де у баве тә бьгәрьн,
Сәр пьшта ге у к'әре.

Әт. Щьн. Гйәл.

182

Wәй ле кәче, мә ль зозане мерга мире,
We исал к'аре дә'wәта тә бькьн ве тьвдире,
К'аwа мьн хwә хәмьланд, ньшкева йар к'әтә бире.

Ә'т. Шәр. Норк'

183

Лаwко, qӧрба, нәйнука мьн һесире.
Техә щева расте, бәр песире,

Тŏ дьчи wəлате хəрибйе,
Дəрхə, бьра бемə бире.

Зəр. Ә'вд. Ал.

184

Та гаране челəк соре,
Хwəш те дəнге һорə-һоре,
К'е дитйə кŏрап qизапе бьрəвинə дəсте зоре.

Зəр. Qəйм. Әрд.

185

Бəйазе дьве дəрк'əт стера ве һьнгоре,
Бəйаза мьн дəре мале сəкьнйə чедькə саqе нəхше горе,
Әзе һəрьм Бəйаза хwə кəлали де у баве бьхазьм,
Һəки данə, хwə wе данə, һəке нəданə, əзе бьрəвиньм дəсте зоре.

Хəм. Кəм. П'ерс

186

Мьн ль кафа ве Дигоре,
Тə зерьн ль нава торе,
Тəрка чəв-бьрйе бəлəк надьм,
Кəта дəсте мьн бьгрьн дахьн qəбре, диһари горе.

Щəр. Әс. Тб.

Institut kurde de Paris

187

Гӧле, мә'рьме, тә чә'вр'әше, бьру qор'е,
Әw чь зер'ә тә авитйә нава п'ор'е,
Әз дьтьрсьм кӧ бьмьрьм те бьмини,
Дәрде тә wе дьле мьнда һәр'ә гор'е.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

188

Авиване авиа гәр'е,
Щер' сьвькә нола п'әр'е,
Әзе qир'ин дькьм дәнге мьн һәр'е,
Әзе веспе ньфьр'ики бькьм,
Бьра щер'е к'аwа к'обар бьшке,
Бәлки к'аwа мьн бе ль сәр р'е.

Шәм. Мәм. Сич.

189

Әре дине, лаwьк тейә Бьдлисе,
Пешйа qонаха сйаре ә'рәб дак'әтйә ве Ардесе,
Гәли гӧнди, мали-щинарно, һуне газьн-лома жь мьн нәкьн,
Әзе дькьм дина хwә бьр'әвиньм, бавежьмә бәр дера жь дера ве К'ьлисе.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

190

Дьле мьн пьра нав Тьлбисе,
К'әнаре аве Учк'ьлисе,
Хәлке к'әтйә дәрде хԜә, һал-мале дьниальке,
Әз, ә'вдала хԜәде, к'әтьмә дәрде хорте Щәрщәрисе.

Хәм. Һәм. Ітерс

191

Гәдә, Ԝәрә, мәсәкьнә бәр кәйате,
Р'ишйе шә'ре сәр гәрдана зәр бәла те,
Тӧ нә шехи, нә п'ири,
К'а дәре мала баве мьн чь дьгәр'и ве зьк'ате.

Щәр. Әс. Тб.

192

Гьрмә-гьрма сйара те,
Дәнге һесир бара те,
Кәчьк мала хала те.

Сим. Qәйм. Чат.

193

Бьhарə, аве гəлйа хöлə-хöл те,
Дəнге кəWа стö зəнгьл те,
Кəwа гозəл нава кöлилк, баг-багча те.

Ә'г. Ав. К'əл.

194

Wəй щотк'аро, щот бь хəте,
Бьра хWəде бьдə ве qəWате,
Мьн у хWəр'а дьчьнə нане ве дə'Wəте.

Ә'т. Шəр'. Норк'

915

Сьбəйə, бина бе те,
Шьнгə-шьнга həспе нер те,
Дəлала дьле мьн р'ожа нивро,
Щер' ль мьла жь нəWале те.

Щəр. Әс. Т'б.

196

Шəш элəте, шəш элəте,
Qич'ке бьдə бəр hерате,

Institut kurde de Paris

Əз тӧ ньфьрʼа нəWса щане тə накьм,
Бəлки мала баве тə һəрʼə бəр мирəте.

Мəкм. Чач. Гйəл.

197

Чумə Шаме, Шам Шьрате,
Кʼаwе, дə тӧ рʼабə qьлчʼа шəʼре баве сəр һерате,
Кʼəрча орга дӧ дьла, чар чʼəʼва хəбəрдə,
Мала wан һəрʼə бəр мирəте.

Əʼг. Тещ. Сич.

198

Шана мьне, бьһарə, бина гӧла те,
Дəнге кəWе гозəл жь чʼйа те,
Əзе кəWьм, кəwа əве лате,
Кʼəрчʼе нава һəрдо дьла хəбəр бьдə,
Мала бьчуйа бəр мирəте.

Хəм. Кʼəм. Пʼерс.

199

Баран бари ж qӧдрəте,
Чʼьлка баране орга щинге мьн у тə те,

Һәке xWәде мьразе мьразxWаза кьр, we кьр,
Һәрге нә кьр, әз-тӧ әме бьвьн хушк у бьре
ве охрәте.

Р'әш. Бас. К'әл.

200

Wуй зйарәте, wуй зйарәте,
К'аре xwә дькьм бәрбь тә тем,
Һәрге те мьразе мә дьки, те we бьки,
Һәке наки, текә хушк у бьре ве агрәте.

Баһ. Мьст. Сич.

201

Чь каиинга ава сар те,
Бьн щаWьнга назьк дәрте,
Гәдә лаWке мьн сала исальн чуйә Wәлате хәриба,
Гьртйә гәлә йара, нава һәвал-һогьра чьqас qар те.

Шәм. Мәм. Сич.

202

Һәспе гәдә ләWке мьн чьqас ләз те,
Сора сьбе, бае гәлйа ле кәWас те,

Хазьла əз бьбума гостилкəкə зерин,
Бьк'əтама тьлйа тəйə расте.

Мəкм. Чач. Гйəл.

203

Мир Һəсəн, мире дəште,
Гази дькьм, сəwта мьн хWəш те,
Əзе, əвдале хWəде, дькьм ахин,
Жь дьле мьн хуна рəш те.

Щəр. Əс. Тб.

204

Хəзале, əзьм хəзала чйанге гəште,
Сəр мьр'а те аве гəлйа лен у лемьште,
Кöле, тойе рунеӣ мала qомси у нəмама,
Əз у хəзала мьн бəр һəв рəш кьрьнə к'аг'аз у бəнька бь ньвьште
Чьма qасэке нə кьштьнə əзе руньштама тəньште,
Мьне дəст бавета хəмла пьште.

Хəм. Кəм. Перс

205

Кəри пəзе ль ве пьште
К'ори гьртйə сəр лемьште,

Дьле мьн нәк'әтйә тьштәки,
Дьле мьн к'әтйә qайша ньште.

Зәр. Qәйм. Әрд.

206

Фәләке, мал шәwьтйе, әзе qизтйа хwәда чьqа жир бум,
Эре, мал шәwтйе, әзе хортйа хwәда хwәш wәзир бум,
Әме к'әтьнә qаре мала, чь зу калбун, сәд щар пирбун?

Qәр. Мәм. Арт.

207

Кәwа гозәл сәкьнйә бәр qәлахе,
Ледьхә сор'а сьбе бае К'осәдаге,
Әзе дькьм кәwа гозәл бьр'әвиньм бавежьм зозане
Әләдаге.

Щәр. Әс. Т'б.

208

Мьне диаре гӧнде Мәнде—Мәндальхе,
Мьн гӧл чьни тәв чьбьхе,
Мәмке кәwа гозәл ӧсаньн, мина щота стере тәв qӧрьхе.

Хәм. Кәм. Г'ерс

Institut kurde de Paris

209

Пәзе Абасе Гәзо к'әтә к'еше,
Әзе дәстә гӧл у сосьн бьчьньм бавем пешйе,
Һәрге хәлqе го чийә чь нинә,
Әзе бежьм бона ду-дәрмане дьран эше.

Щәр. Әс. Тб.

210

Гәдә гәньме сор һатә таще,
Фьла гьртьн паса хаче,
К'е кӧ дь мьн-тә дәре бебәхт,
Нәqәтинә к'ьнще буктйе бәр зәԝаще.

Сир. Гӧһ. Ч'ат.

211

Ле ле Һаще, ле ле Һаще,
Ч'ичка бәрфа Qәрәхаще,
Һәч'а орта мьн-тели дәлалда хәбәр бьдә,
Т'ӧ кӧр' у qиз нәйнә бәр зәԝаще.

Һиг. Әс. Qам.

212

Бәйаза мьн сәкьнйә дәре мале бәр рәԝәqе,
Мере хԝәр'а чедькә нәхше горе, ника саqе,

Һәйфа мьн те чә'в у бьрие бәләк,
Қ'әтйә дәсте к'отие мера,
Р'оже се дана дьк'ӧтә, тинә исьндаqе.

Хәм. Һәм. Герс

213

Әзе шишька биньм, гора чекьм,
Нәхше бәдәw мхәр'м лекьм,
Бьре мьн кӧ бьхазә әз надьме,
Әзе бежьм кӧба длар'а чекьрйә,
Бона к'әләш лаWке хwә бәдәWе.

Щәр. Әс. Т'б.

214

Лао, qӧрба, кәри пәзе ве нәqәве,
Сьпи дькә нола шәве,
Дә тӧ Wәрә тәмам бьдә qәлне мьн бәдәWе.

Съл. Һәс. Арт.

215

КәWа гозәл сәкьни дәре мале, мьн кьрә насә,
Кьрасе кәwа гозәл чите Москвае гӧли хасә,

Institut kurde de Paris

Кәwe, щане, де у баве тә агьрәки бса дьле мь данә,
Әзе ава Архашане, бәләкйа Агмагане сәрда дькьм,
Агьре дьле мьн ћеса набә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

216

Дәлал, кәйран, әз дәштимә, чйа жь мьра сарә,
Сәре мьн бь зерә, гöће мьн бь гöћарә,
Бьра К'әмал п'аша жь Анqәрае рабә, бьра Фәвзи паша
пера к'арбә,
Бьра qол ордиа Диарбәк'ьр, бьра тәмами сьнготагбә,
Бьра шех Сьнид әфәнди жь мирате Ћало рабә,
Бьра тәмам ль qәре мала баве мьн пәйабә,
Мьне созәке бь лаwке хwәра дайә, щарәке дьле мьн
же сар набә.

Кар. Хач. Сов.

217

Гәдә лаwке мьн сйарә, пәйа набә,
Әзә щоте зәр мәмька дьдьм qаил набә,
Әзә рамусанәкә дöдö дьдьм итбар набә.

Хәм. Кәм. Перс

218

Дәлале дьле мьн сйарә, пәйа набә,
Әзе синг у бәре хwә

Тəр'а текьм мерг у чиман, дəшт—зозан,
Дə тӧ wəрə ле пəйабə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

219

Дəрде дьла п'ьр' хьрабə,
Бəжна кəwа мьн кьнə, бьльнд набə,
Дə тӧ wəрə р'амусанəке мьн к'əрəмкə, чь qйамəте тə р'абə.

Кəw. Бьр. Əw.

220

Р'əнге бут'алийа qə хwəш набə,
Дьле wана qə əшq набə,
Һəвт хазьл wи бут'алибə,
Wəхта кӧ мьразе хwə шабə.

Щəр. Əс. Т'б.

221

Пəзе к'əлəш лаwке мьн щəлəбə,
Лаwко, qӧрба, Шам Һəлəбе бəржер мəвə,
Һəгəр Шам Һəлəбе бəржер дьби,

Institut kurde de Paris

Бьра гöнди-щинар тəв шəдəбə,
Һəбен тола йаре бу сəбəбə.

Щəр. Əс. Тб.

222

Ло, ло дьло, хали тəбə,
То сəр дьла бəнги нəбə,
Ӄəча, гава бəнги дьби,
Бьра кöштьна щане тə һəбə,
Пошманбуна тə тöнəбə.

Хəм. Ӄəм. Перс

223

Гəдə лаwко, əз дьмырьм йар сəбəбə,
Бьра мəрзəле мьн орта һəwша мала баве тəбə,
Һəрге сьбе шəбəqе рьадьби сəр чəве хwə дьшуи,
Бе кəwа гозəл йале мьда рəмəл тəбə.

Мəкм. Чач. Гйəл.

224

К'əлəше, кöлмал wape гəре wape мəйə,
Халйа доре зəйт—кьнəйə,

Institut kurde de Paris

Кәwа гозәл йәкә бәжьнбьльндә,
Ч'ә'вбәләкә, гә'рдәншәбә.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

225

Дерә чите, дерә к'обә,
Дә тӧ нәгәр' обә-обә,
Әзе дьла сәр дьле хwә у тәр'а бькьм тобә.

К'аw. К'әр. Әрд.

226

Гәдә лаwко, бьра гӧне мьн тирамә'рбә,
Сәре р'енга тә гопалбә,
Те дьчи wәлате хәриба,
Бьра стие тә сәр щани мьразе мьда харбә.

Хәм. Кәм. П'ерс

227

Оро, лаwко, бьра дьли дьлбә,
Бьра мал-кале мәрйа бәр кәвьре р'әш бә,
Бьра урте мәрйа кӧнде кор бә.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

228

Пәзә лаWке мьн qәләwә,
Бәрбанга сьбе бәржер набә,
Гӧре бӧхӧн, дьзе бьвьн,
We бежьн тола йара тә сәвәвә.

Ә'т. Шәр. Норк'

229

ЛаWке мьн сйарә, пәйа навә,
Әзе чумә пешйе, дькьм-накьм тӧ qонаха qайил навә,
Дьве хенщи кәWа гозәл
Тӧ qиз, бука р'ази навә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

230

Ве бьлуре гӧвә-говә,
Ль сәр лева тьлийа дәлал зәр дьльвә,
Дьле хәлqе к'әтйә мал у кала,
Дьле мьн әвдале к'әтйә qаша гӧстире пенщ шьвә.

Зәр. Ә'вд Ал.

Institut kurde de Paris

231

Хəриба мал у шəнгə,
Отах жерʼа тəнгə,
Хəрибе нə ма тӧ рʼəнгə.

Ман. Гев. Рʼəw.

232

Кʼəлəш лаwке мьн сəкьнйə бəр свдəре,
Мьне кəйрана тьли-печʼйе сəр щгʼаре,
Qамьшлуйа wеран we спьнгə,
Мьле кʼəлəш лаwке мьн алик шурə, йəк тьвьнгə,
Шəрма кʼома бра-льзмама нибуйа,
Мьне рʼамуса орта һəрдо чʼəва, гизме ньгə.

Щəр. Əс. Тʼб.

233

Наве тə дьпьрсьм нави рьндə,
Щəнинге шин боз сйарбə wəрə гӧндə,
Wəхта хəлq дьпьрсə
Бе баве кʼаwе риспийə, кӧрʼ ахундə.

Əт. Шьн. Гйəл.

Institut kurde de Paris

234

Һәр qәндә, qәндә, qәндә,
Бьрще бь шушәбәндә,
Qиз у буке мә эздйа,
Һәwше гьртьнә говәндә.

Щәр. Әс. Тб.

235

Бәжна к'әләш к'аwа мьн нә кьнә, нә дьрежә,
Нола тарькана дәве гәлйа тур давежә,
К'әләш лаwко, шәрти дьле мьн у тәйә,
Бьра дәр у щинар хwәра бежә.

Гол. Әт. Норк'

236

Әзе малхе мале настиньм,
Малхе мале кӧ һәйә жь дәрдан у кӧлан кәр у гежә,
Әз шьвана дьстиньм,
Эваре һәйани сьбе барута дьк'утә, гьлура давежә.

Хач. Сет. Аш.

237

Лаwке мьн сйарбу к'ələ тьжə,
Оро лаwко, мьн го wəpə мәчə иро həwa сарә,
Ль чйае бьльнд думан у мьжә,
Бәхте лаwке мьнра ба те баране гӧжə-гӧжə.

Ә'т'. Шәр. Норк

238

Р'әwана ширьн wе бь мьжə,
Кәwа гозәл сәр hелуна хwə дьhеньжә,
hәрче орта мьн у кәwа мьнә гозәл хәбәрдә,
Хwәде ә'зизе бәр дьле wе бькӧжә.

Кәw. Бьр. Әw.

239

Дәлале дьле мьн сйаре hәспе бозә,
Мьне хала гәрдане пива йәк ль газә,
Wәхте дьле тә мьн ә'вдала хwәдеда hәйә,
Дә тӧ бьдә к'әшкуле хwә, бьк'әвә нав дәр-щинара,
Qәләне мьн дузкә, мьн qӧбаqаза хwәра бьхазә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

Institut kurde de Paris

240

Р'енга гӧнде мә бь һәзә,
Пәйаки те we бь ләзә,
Әзе дурва qәгәр дькьм,
Шә'ра к'олосе wи гәвәзә.

Щәр. Әс. Т'б.

241

Шә'ра сәре мьн гәвәзә,
Вәкьм бьдьм сәре зә'ве тәзә,
Wәхта дьчи wәлате хәрибне,
Бьра дьлда нәвә кӧл у мәрәзә.

Шәм. Мәм. Сич.

242

Һива гӧнде мә һива тәзә,
Бьра хwәде де у баве мьнр'а qәбул нәкә,
Хорте мьнр'а гьртьн кьрьнә зә'ве тәзә.

Гӧл. Ә'т. Норк'

243

Хелйа к'әләш к'аwа мьн гәвәзә,
We ль сери дьбьрьqә тәрз бь тәрзә,

Institut kurde de Paris

Эле дине, əзе паши тə товəкьм,
Т'öщар нагрьм йаре тəзə.

Ə'т. Шəр. Норк'

244

Меванəк һатйə мала баве мьн ə'зизə,
Бьнһерьн чь лаицə чь щаизə,
Щотə севе мехьки бьдьме,
Һəрə wəлаге хəриба пе бьлизə.

Шəм. Мəм. Сич.

245

К'əлəш к'аwе, сьвəйə, таве дайə.
Зера сəре Дилбəра мьн худайə,
Һ'əчи гаwа к'əлəш к'аwа хwə навиньм,
Öсан бьзанбə тамарəкə дьле мьн qöсийайə.

Зəр. Ə'вд. Ал.

246

Wəй к'əлəшо, мьн гот мəчə дəште, дəштə байə,
Р'умəни бəр сиа бага, һ'əму тайə,

Лаwке мьн пар ви чахи, һини нәвса щане мьн т'әнебу,
Исал ньзаньм qәwл-qьрар к'ер'а дайә.

Мәһ'м. Чач. Гйәл.

247

Лаwко, п'оре мьн бәлайә,
Ч'ә'ве мьн р'әшьн, мьн кьлдайә,
Бона бәжн у бале мьн назьке,
Хорта тәв мәрәq һьлдайә.

Щәр. Әс. Т'б.

248

Хwәдео, тә дайә,
Гӧл-сосьна сәр дайә,
Qизе хәлqе сәва гәда
Гьшта мере хwә бәрдайә.

Баһ. Мьст. Сич.

249

Һәспе лаwке мьн бәзайә,
Гьре Ак'о вьрда майә,

Institut kurde de Paris

Әзе зерәк сәре xwә бьqәтиньм,
Бьдьмә гӧрзә онщә тәлпькәк кайә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

250

Эле кәче, мьне тәра созәк дайә,
Нава мьн у тәда гәк хӧдайә,
Исал сәре чәнд салайә,
Ә'мьре мьн тәра бйә р'әwайә.

Ә'т'. Шәр. Норк.

251

Мьне щаһаб кьрйә бьра бейә,
Wәрис qәтйа, гәми ру бә'рейә,
Wәзе кӧре хәлqер'а һ'әзар кәвсьдимә,
Wәзе тәра арзаникә бәр авемә.

К'йәм. Шәw. Гйәл.

252

Ишәв шәвә, шәв шьлийә,
Гӧһер'а гәдә лаwке мьн гьртйә ав һ'әр'ийә,
Wәрә мә һәрьн пешйа коне ә'рәбийә,
Әме текьн кәнәк-лаqьрди ве шәвейә.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut Kurde de Paris

253

Дәлале дьле мын р'анәкьнә сәр лодейә,
Дәст нәвежә гöрза гиhейә,
Дәлале дьле мын нәднә бь сондейә,
Ньфьр'а нәкьн, бәр мьразә, бьра бьгижә wи мразийә.

Сир. Гöл. Ч'ат.

254

Ле, домаме, йарти чьqа чейә,
Чь зәйнәтә р'у дьнейә,
Тö р'амусанәке мын к'әрәмкә,
Щьнәт-щә'нмә дәст хöдейә.

Щәр. Әс. Т'б.

255

Дае, шьван настиньм,
Баво, шьван настиньм,
Шьван hәй эваре чолейә,
Һ'әзар qәзи пешиейә.

Әт. Щьн. Гйәл.

256

Лаwко, наве мын К'аwейә,
Синг-бәре мын бәләкйе бәрфа ч'йаи Думалйә,

Institut kurde de Paris

Һәрке ә'д у ә'лафе хәлqе дәрәкәнә,
Йа мьн, ә'вдала хwәде, жь малейә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

257

Лаwке мьн дәлалйе кӧр'е дейә,
Кастуме чар щев лейә,
Wәхта дьчә wәлате хәрива
Һ'әта сьве ч'ә'ве мьн р'ейә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

258

Кәч'ке, наве тә ньзаньм, наве ширьн дькьм гази нав Һәwейә,
Сьнге тә йа qазе, ордама тә йа кәwейә,
Әзе сәбаби ч'ә'в у бьруйе тә бәләк,
Мале дьне каwле гӧнда, дайньмә гәрәwейә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

259

'Г'ьлбиса гәрми мьнарәйә,
Чуна, сәкнандьна мьн те тӧнәйә,

Institut kurde de Paris

Əзе гава гəдə лаwке хwə набиньм,
Мьне тьре теда хьрə-хьрабəйə.

Ниг. Əс. Qам.

260

Ханйе к'аwа мьн бь qовəйə,
Стуна наве чаwрмəйə,
Р'амусане кəwа гозəл
Жь рамусане хəлqе һа бь зедəйə.

Ə'т'. Шəр. Норк'.

261

Бəжна к'аwа мьн qəлəмайə,
Һатьн чуина we т'ьме-тьме ль мала мəйə,
Дə wəрə р'амусанəке мьн к'əрəмкə,
Дьнйа һəмин мьрьнə, бошə у бефəйдəйə.

Ə'т'. Шəр. Норк'

262

Гəдə лаwко, ава гонде мə бəлайə,
Ч'ə'ве тə тьме алие мала мəйə,
Оса бькə бьра мали-гонди
Нəһ'ьсьн һ'об у əвингийа мəйə.

Щəр. Əс. Т'б.

Institut kurde de Paris

263

Дəре мала мə шə'дəйə,
Пьшта мала мə шə'дəйə,
Һатьн-чуина тə ле һəйə,
Т'аса ава сар агьре щəгəре ле бу мə'нəйə.

К'аw. К'əр. Әрд.

264

Ло, ло, лаwко, нəчə дəште, дəштə байə,
Дə тӧ хwə нəдə синге даре, зəрдəлə тəмам тайə,
Дə тӧ wəрə сəр сəре чийае Агмагане
Шəвəке нава синг у бəре мьда разе, мале дьне мале тəйə

Р'ьз. Щьн. Әрд.

265

Эг'име, wаре гəр'е wаре мəйə,
Халйа доре зəр һ'ьнайə,
Һ'əйфа мьне те wе һ'əйфе,
К'отйе мера мере тəйə.

Qəр. Мəм. Арт.

266

Ч'ə'ве мьн бəжна гəдəйə,
Шə'ра сери лор сьрмəйə,

Institut kurde de Paris

Гәдә лаwко, wәрә мьн бьрәвинә,
Бьра һа гонди, щинар бежьн,
Шәр'ти дьле мьн у тәїә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

267

Дьле мьн канинга дор бь бийә,
Дәстә лаwьк ле щьвийә,
Зәwаща бедьл ахьр-ахьр п'ошманийә.

Ә'л. Ос. Нор.

268

Шьвано, пәзе тә тәмам мийә,
К'ьнще тә т'әмам чохи щәзанийә,
Хазьла мьн бьзанбйа һәqе тә чийә.

Qәр. Мәм. Арт.

269

Һатйә мала баве мьн меване шәв у р'ойә,
Мала баркьрйә, тьшт тонә дайньм бәр ви мевани,
Өзе р'абьм дайньмә бәр мевани дьмьс у тойә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

Institut Kurde de Paris

270

Гəлйе гӧнде мə дьсойə.
Һəрча теда нойə-нойə,
Wəхте тӧ пьрса наве дəлале дьле мьн дьки,
Наве дəлале дьле мьн Һ'əсойə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

271

Иро калбуне мьн к'аркьрйə,
Хортание мала хwə баркьрйə,
Дьле qиз у бука ль мьн саркьрйə.

Ә'т'. Шəр. Норк'

272

Гəдə лаwко, мьн бьһисти тə йəк хастйə,
Гӧстила зер жи кьрйə дəстейə,
Әзе wарьмə дə'wата тə,
Ч'ə'ве кӧл, дьле шкəстийə.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

273

Сəр мəр'а тəк фəлəкə,
Бьнйа мəда тəйре п'əр'бəлəкə,

Institut kurde de Paris

ЛаWко, гəло хwəде к'əнте
Дерге хере мьн тə вəкə?

Сим. Qəйм. Ч'ат.

274

Һ'əчи кəсе дьла дьла бешкə,
Хöде ə'мьре кöр' у qизе wан дьрежкə,
Һ'əчи кəсе дö дьла һəвду бинə,
Бьра мьсине хwə һьлдə һəр'ə баге щьнəте ньмежкə.

Зəр. Ə'вд. Ал.

75

Дьле мьн тəда гəлəкə,
Шə'ра сəре мьн бəлəкə,
Карта бинə фə'ле вəкə,
Хwəде мьразе мə һəвкə.

К'аw. К'əр. Əрд.

276

Кəри пəзе qьж бəлəкə,
К'əтйə зəвйа зəгəрəкə,
Һəрке пьрса растйе мьн дьпьрсьн,
Лаwке мьн йəки ч'ə'вбəлəкə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

Institut kurde de Paris

277

Эле дине, чʼəʼве хwə ләглəɪи кьлдə,
Каниа феза мала qəст мəʼнəкə,
Тəе дьл-щəгəре мьн пəʼтьнə,
Пʼəрʼи пʼьшьк майə, бəхте тəмə, wəрə хьраб мəкə.

Баh. Мьст. Сич.

278

Кастум рʼəшо, кастум хwəкə,
Тʼунщька рʼəш—нарин шəкə,
Wəхте кö рʼасти мьн теи,
Əз йа тəмə, хwə шаш мəкə.

Щəр. Əс. Тʼб.

279

Кəчʼке, нəчə гахе хwə ба нəкə,
Кöртьк бехə, дöлмə хwəкə,
Мьне бьhистйə тö нəхwəши, хwəде нəкə,
Тə we ниве дьле мьн хьраб кьрйə, ниве дьне хьраб нəкə.

Шк. Мус. Арш.

Institut kurde de Paris

280

Бәрфәке бари чйа кьр һекә,
Дӧ бьранә пирәдекә,
Орт'а мьн у лаwке мьн хьрав кьрьнә,
Хwәле wанр'а qәбул нәкә.

Щәр. Әс. Т'б.

281

Сәр мәр'а йарә, йар фәләкә,
Бьниа мәда һелуна тәйрә п'әр'бәләкә,
Һәрке дәрде дьла дитийә, дитийә,
Һәрчи нәдитийә бьра ломана ль мьн нәкә.

Qәw. Бьр. Әw.

282

Зәwал qӧрба, тӧ wе дьчи, мьн бирнәкә,
Дә тӧ мьн сева соркә бәрйа хwәкә,
Нава һәвал-һогьра бир тини,
Дәрхә сәрда һурьк-һурьк тӧ мезәкә.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

Institut Kurde de Paris

283

Зəвйа к'əлəш лаwке мьн к'əт лелавкə,
Дə тӧ бəжна зьрав, чəпле дьреж теда бакə,
Əз йа тəмə гьли-готьне хəлqе фəйда нəкə.

Шӧр. Щьм. К'əл

284

Ло, ло, щото, щоти нəкə,
Сəре р'енга мьн р'а нəкə,
Бьла гае qəмəр бьмрə,
е сор qӧрбана мьн у хwəкə.

Зəр. Qəйм. Əрд.

285

Кəч'е, банге Əлəгəзе ль мьн тейə фикə-фикə,
Дə тӧ р'абə qоле зер'а щоте qəрəп'ушйе бəр ə'нинга
кəвəр чекə,
Wəй кӧлмале, тӧ qоқке сəрда сикə,
Тəе мəраза дьле мьн гиһандйə,
Дə тӧ мьн бьвə сəр дохтьре Т'ьлбисе бьра бьрине дьле
мьн дəрзикə.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

286

Дьле мьн дьле дика,
Wәрә qасәки мә һәр'ьнә навкӧлилка,
Wәй, лаwько, тә чь мьда дитйә,
Wәкә бәхте хwә гьликә.

Баһ. Мьст. Сич.

287

Бәрфәке барийә, кьрйә һекә,
Дӧ бьранә, пирәдекә,
Хаде бьре мәзьн жер'а хайкә,
Бьре ч'ук һ'әлали нәвса щани мьразе мьнкә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

288

Һ'әчи кәсе дьла, дьла саркә,
Хӧде кӧла Шаме, Һ'әләбе мала баве wанда ч'аркә,
Бьһаре нә га бә, нә гольк бә,
Мала баве хwә пьшта к'уси баркә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

Institut kurde de Paris

289

Кәче, чадра мьн сьпиййә мина һекә,
Теда р'уньштййә каләбавә, пирәдекә,
Чаwа наһельн кәwа гозәл теда бьвә букә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

290

Лаwко, qӧрба, шә'ра сәре мьн qичькә,
Р'ишие шә'ре чар ньч'ькә,
Хwәде дәр-щинара, де-бавар'а qәбул нәкә,
Чаwа сала исал дәсте мьн гьртьнә данә йәки дәв
куч'ькә.

Кәw. Бьр. Әw.

291

Дьле мьн тәйре п'әр'бәләкә,
Кӧла дьле мьр'а qиза к'әре
Р'оже се дәрпа хwә дьхәмлинә,
Дәре мала баве мьн ә'вдала
Хwәдер'а дьчә те, хwә ба дькә.

Шк. Мус. Арш.

Institut kurde de Paris

292

Wеда те хwə бадькə,
Т'елма наве чар та дькə,
Р'öh'е кəчка аза дькə.

Кəw. Бьр. Əw.

293

Домама мьн кьнə, wа кьнькə,
Һə бəрə, нə бəдəнə, нə мəмькə,
Хази дəве мьн хал у хəта гəрдəна тə бьк'əта,
Бьра həвал-hогьре дора мьн бьготана стйе тə лəлэбə,
Дəсте тə к'əлəмчəбə, ньге тə qəйд у зьнщирбə,
Һəла hе щьзарəте тə hьндькə.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

294

Бəжна гəдə лаwке мьн кьнькə,
Мина тəрəзьна дəве гəлиа гöлгöпькə,
Бьра əвиниа мьн тə həвр'а həбə,
Мали гöнди хwəр'а тенə к'инə, р'ькə.

Шəм. Мəм. Сич.

Institut kurde de Paris

295

Канйа гōнде мә һал-һалә,
Дәстәк хәтә, йәк хәзалә,
Һ'әчи гава лаwке мьн нәйе малә,
Эмише нав к'ахәте мьн дьһ'әлә.

Зәр. Ә'вд. Ал.

296

Әре, фәләке, мал шәwӧти, дьле мьн һелуна тәйре лалә,
Дә бьра де у баве мьн хере wай нәбиньн,
Чаwа әз нәгьртьм нә данә хортәки чардәһ сали,
Әз гьртьм данә каләки һ'әфте-һ'әйште сали галә-галә.

Рьз. Щьн. Әрд.

297

Наве щә'нийа лаwке мьн Хәзалә,
Әзе зерәки сәре хwә жекьм
Жера текьм сол бьзмарә,
Wәз кьтә гōлйа хwә текьм дох һәwсарә,
Wәхта дьчә нав хәлqе хәриб,
Бьра нәвежьн чь сйарәки бе п'әргалә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

298

Һива ә'змане бьльнд налә-налә,
Стәйрка доре гьрт гопалә,
Халйа мьн сәре ԝе жьне
Ԝәки щаниа хԝә бьдә мере калә.

Шōр. Щьм. К'әл.

299

Ви зьнари зарә-зарә,
Ми дьк'алә, бәрхә балә,
Синг у бәре хәлqе тели дәлал нәфса щане мьн һ'әлалә.

Әг. Т'ещ. Сич.

300

Эле дине, ԝәлә, бьлә у т'ьлә,
Һ'әрча гава ч'ә'ве мьн ч'ә'ве тә дьк'әвә,
Һ'әрщара дәстә гошт жь щане мьн дьһ'әлә,
Әзе һәрьм Бегриве хԝә у тәр'а к'агәзәке бькьм ль
сәр мәлә.

Ә'т. Шәр. Норк

Institut kurde de Paris

301

Мьн го wəллə, тə го wəллə,
Чь мьсə'бе мьле мəллə,
Һ'əч'и гава ч'ə'ве мьни ч'ə'ве кəwa гозəл дьк'əвə,
Дьле мьни ӧсанə, бинани п'ьрти шушə хой дьһ'əлə.

К'аw. К'əр. Əрд.

302

Агмагане вьрда мьлə-мьлə,
Аве бəлəкйа те хӧлə-хӧлə,
Мьне сурəте сор гəстйə,
Һəла дəwса дьране мьни кӧлə.

Ə'т'. Шəр. Норк'

303

Дине, бьнйа мале мə we мьлə,
Дина мьн жь бəраве жела тейə,
Сəре хwə шуштйə, баqе гӧли ə'ни шьлə,
Əз бəрбь синг-бəре we чум,
Мьн го, wəрə рамусанəке мьн к'əрəмкə,
Го,—кӧро, дури мьн һəрə, сьмела тə зьврə, сурəте мьни кӧлə.

Ə'т'. Шəр. Норк'

Institut kurde de Paris

304

Т'опа Т'ьльк we гонгьлə,
Qаз у qӧба мə qобьлə,
Домаме, həрке йа хəлqе дьжмьнатийə.
Йа мьн к'аwа к'ӧбар əшq у дьлə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

305

Тə шəйт'ано, нə'лə-тӧлə,
Həйинə бира мьн дəрд-кӧлə,
К'əтийə орт'а мьн чəвр'əша мьнда,
Деран, weран гӧнде кӧлə.

Зəр. Ə'вд. Ал.

306

Лаwко, дьле мьн дəманə,
Əзе т'əви кӧлие бəрфе, баране ль чйе мамə,
Тьринща таве, шəwqа роже мьн дайə əз h'əлйамə,
Исал h'əфт сале мьнə, əзе hивиа гəдə лаwке хwə мамə.

Зəр Qəйм. Əрд.

Institut Kurde de Paris

307

Ло лаwо, сәр сәwдао,
Дәре мала баве мьн wастйао,
Тӧ ашьqе чь жи һ'әйри мао,
Домам го, —әз нә сәр сәwдамә,
Нә дәре мала баве тә wастамә,
Әз ашьqе бәжна бьльнд, чә'ве бәләк һәйри мамә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

308

Wәй ль мьн хәрибе,
Хәриба хӧдемә,
Даре дәве ṙемә,
Һ'ьсрәта мала бавемә.

Ман. Гев. Рәw.

309

Әзе нә ль wемә, нә ль вемә,
Тави барана, т'әви бемә,
Хәлqер'а бәранбәр мале дьне,
Хохотйер'а әрзәника бәр авемә.

Әт. Щьн. Гйәл.

Institut kurde de Paris

310

Дьле мьн рәбәне xwәде wa бь хәмә,
Нә мьн гавә, нә qо̄дьмә,
Кәче, ко̄ли ко̄лмал баве, йәки хо̄дан хер то̄нинә,
Дәсте мьн, рәбәна хwәде бьгрә баве синоре ви ә'щәмә,
Синге тә к'агаза Самәрqәрдә, зьмане мьн qәләмә.

Нор. Ис. Аш.

311

Ль сәри шә'ра һ'әман,
Шә'р qәтйа риш у го̄ли ль доре нәман,
Гоште щане мьн һ'әлйайә,
Һәсто̄ ма бь мьсqал у бь дәрәмә.

Нор. Ис. Аш.

312

Һ'әсән, һ'әйран, мә Мурәде ләмә-ләмә,
Кәләквано, әзә ль бәхте тәмә,
Те Һ'әсәне мьн дәрбаз бьки жь ава ч'әмә,
Бе әз к'әфила һәqе тәмә.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

313

Əзе бәрфьм ль сәр чиемә,
К'әскасора ру дьнемә,
Бәхте хwәр'а әз хьнемә,
Гӧла дәсте лаwке хwәмә.

Ə'т'. Шәр. Норк'

314

Лаwко, әз бәжнеда оргьлимә,
Ч'ә'вкьлдане сипькимә,
Гьредана к'офие зӧqӧримә,
Ə'сле деда h'әсьнимә,
Анщах лаwке хwәр'а әз р'әвимә.

Ə'т'. Шәр. Норк'

315

Əзе тәйрьм, тәйрачимә,
Wәрдәке хwә ль гола ава шуштимә,
Кәwоке qәфәсе сәре бане руньштимә,
Магуте хорта тьвьнгчимә,
Əзе жь гәwра у р'ьндар'а сәwдалимә.

Хач. Сет'. Аш.

Institut kurde de Paris

316

К'әләш к'аwe, әз р'еwимә,
Р'енга хwәда бöhöримә,
Wәре рамусанәке мьн к'әрәмбькә әз ишьqлимә.

Ә'л. Ос. Нор.

317

Ьман, ьман әз бәнгимә,
Әз кәwотке бәләщимә,
Хәлке шә'ра сәре мә дьзинә
Нава hәвал у hогьран әз шәрмимә.

Нор. Ис. Аш.

318

Әз бәрфьм, бәрфа hур кöлимә,
Сәр к'öм—к'олозе лаwке хwә баримә,
Йар h'әлимә, йар h'әлимә,
Әзе синг-бәре йар h'әлима хwә дьбежьм щот канинә,
Бәр р'уньштимә вәдьхöм, вәнахöм әзи т'имә.

Ә'л. Ос. Нор.

Institut kurde de Paris

319

Дьле мьн канинга дор бь чимə,
Т'асə ава сар бьдə мьн, əзи тимə,
Əзе һəр'ьмə wəлате мала баве тə,
Һəрге жь мьн пьрсин тö чь ə'сли, тö чь щьсни,
Əзе бежьм əз мəрвəки банəчимə.

Ə'л. Ос. Нор.

320

Лао, qöрба, дьле мьн пеwр у мезин тəрəзунə,
Чьqаи чунə бьльнд бунə,
Əзе сəва ə'нинга кəвəр, деме гöли,
Хöлqе ширьн сале исальне хьраб бумə.

Сьл. Һ'əс. Арт.

321

Кəри пəзе бəр бь тумə,
Əз се щара бəрр'а чумə,
Кöр'е к'əре тə'ште харйə,
Фьравин бəрда бу зьqумə.

Əт. Щьн. Гйəл.

Institut kurde de Paris

322

Шә'ра сәре лаwке мьн мадanә,
Мьн биркьрйә р'ишие wе һур бадanә,
К'ома мала баве мьн гь qӧрбанә.

Ә' т'. Шәр. Норк'

323

Һива гӧнде мә зиwанә,
Дора һиве зив кьлданә,
Мьне сондәкә ӧса сонд харйә,
Wәз настиньм хорте хәрибанә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

324

Зозанә, зозанә,
Чадьр леданә,
Бук хәмьлинә,
Гӧл жи вәбунә,
Әw жи меванә.

Шәм. Мәм. Сич.

325

Лаwко, наве мьн Зозанә,
Мори-мьрщане зәнда зәр qәтйанә,

Һәрке пьрса р'астие мьн дьпьрси
Мьн соз-qьрар парва данә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

326

Оло, лаwко, әва ә'рдә, әв ә'зманә,
Һ'әта лаwке мьн жь wәлате хәрибие нәе
Әз зәнда зәр надьмә бәр сәре т'ö ә'вданә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

327

Ч'ә'ве р'әш бәланә,
Дан.—дан хwә кьлданә,
Әwан ч'ә'ва гәлә жьна мер бәрданә.

Щәр. Әс. Т'б.

328

Кәч'е, синг-бәре тә мәйданә,
Әw мәйдана мә хортанә,
Чили-qәрqашә әw зозанә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

Institut kurde de Paris

329

Әре дине, гӧла дәсте тә р'ьh'анә,
Мьне дитйә тәйә парр'а се гьре qәйт'анq зер'а данә,
Йәк жь кӧла, йәк дәрданә,
Йа дьне хенщи мьн у тәва у р̡әбе аләме кәс̡ ньзанә.

Qәр. Мәм. Арт.

330

Бедәре мала мә чимганә,
Әз лаwке хwә к'әгьнә к'ефа лаqьрдианә,
Wәки де баве тә готьн чь дьки,
Әзе бежьм морие зәнда зәр qәтианә.

Әт. Щьн. Гйәл.

331

Бьр'ә сйаре мә сйарбунә,
Тенә жь wәлӑте ван т'ьрка,
hәспе хwә бәрданә, п'ьшта хwә данә ван даранә,
Әзе нишанйа хәлqе к'аwа к'ӧбар бьк'ьр'ьм дьк'ане ван чәрчйанә.

Әл. Ос. Нор.

Institut kurde de Paris

332

Ишəв шəвə, шəв баранə,
Дьз һатьнə дор маланə,
Дьзе хəлqе йе га, йе һəспанə,
Дьзе мьн мə'рьма хwəде дьзе щота зəр мəмканə.

Шк. Мус. Арш.

333

Һива гöнде мə зиванə,
Зив анинə зер' кьлданə,
Əзе тö qиз у бука бəгəм накьм,
Пештьри qиз у буке шəмськанə.

Шəм. Мəм. Сич.

334

Мьне к'аг'азəк шандйə бал ə'wранə,
Бьра нəбарə нə шьли, нə баранə,
Хəлqе т'ели дəлал ƿеwйе сəре р'йгнə,
Бьра шьл нəбə qап'уте намьланə,

Щəр. Əс. Т'б.

Institut kurde de Paris

335

Қәwа гозәл, мәсәкьнә сәр канинә,
Тәе we жь мьн бьрйә ақьл у иманә,
Жь мьн у тә к'и бебәхт дәре
Бьра һ'әвт сала бьгәр'ә сәр һ'әкиманә.

Ә' т'. Шәр. Норк'

336

Кәч'ке, наве тә П'әришанә,
Се хал сурәте тә нишанә,
Р'амусана тә, бәдәwе,
Дьране мера дәрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

337

Қәч'ке, наве тә Сьлт'анә,
Қрасе щане тә к'ьтанә,
Исал һ'әвт салә дране мьн дешә,
Дьбен хала сурәте тә дәрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

338

Шә'ра сәре мьн гьранә,
Р'ишие шә'ре һӯр баданә,
Дә то̄ wәрә дәсте xwә сәр сәре мьн дайнә,
Дәсте тә мьр'а һьм дәрдә, һьм дәрманә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

339

Наве тә ньзаньм, наве шьрин дькьмә гази нав Сәйранә,
Иро до̄ р'ожә, се р'ожә, к'арбаре зәнда зәр qәтйанә,
Әме чунә кавле го̄нда сәр һ'әким у догдьранә,
Мьне го:—Чь дәрдә, чь дәрманә?
Го:—Кавла го̄нда р'амусанәк-до̄до̄ дәрманә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

340

Бәрфа го̄нде мә дәманә,
Бәжна чила һәрә зьравә,
Мина сьпьндара һьндавданә,
Шә'ра пьшта wе к'әрманә.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

341

Чь зәвинга дора мала,
Ве зәвинге зор сьмьлда.
Һәqе хәлqе манат-абасинә,
Һәqе мьн ә'вдала хwәде щота р'амусанә.

Щәр. Әс. Т'б.

342

Дәре мала wә мәйданә,
Гезйа дәсте тә һәwшанә,
Ч'ә'ве бәләк тә кьл данә,
Сьлава тә р'амусанә.

Щәр. Әс. Т'б.

343

Дәре мала баве мьн мәйданә,
Пьшта мала баве мьн мәйданә,
Һәспе к'әләш лаwке мьни шинбози стӧ qәйтанә.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

344

Стәйрке ә'зман чаwа бәланә,
Әзе һәр'ьм пешиа авиванане,
Әзе бежьм, авивано, бәхте wәдамә
Һ'але гәдә-лаwке мьн qә чәwанә?

Әт. Щьн. Гйәл.

345

Хали кона, кона ченә,
Щәлхе чита һ'әму р'енә,
Мьразе дьла һәр'ьн бенә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

346

Ле бәрхвано, бәрхе к'енә,
Һәрр'о, һәрр'о дәве р'енә,
Кәч'ьк тенә жь канинә,
Әw qәләне мә р'ьнденә.

Шәм. Мәм. Сич.

347

Дӧ севьн, дӧ һӧрменә,
Дәст кӧр'е хәлqеда дьчьн тенә,

Institut kurde de Paris

Һәрге һәвал-һогьре тә дьпьрсьн
Бежә әмәнәте әвинтйенә.

Щәр. Әс. Т'б.

348

Зозанед бьльнд зозанед мәнә,
Р'абә щарке бала xwә бьдеда,
Бьһарә, гӧл у сосьн ле шинбунә,
Т'әмам щие к'еф у һ'әнәке мьн у тәнә.

Wәз. Әш. П'амп'

349

Гӧли рәшә, р'әш чардәнә,
Һәрчар дәра чар qӧлбәнә,
Һәрке пьрса р'астие мьн дьки,
Чайира дора мале щие к'еф-һәнәке мьн у тәнә.

Шәм. Мәм. Сич.

350

Дийа мьн һәйә, баве мьн т'ӧнә,
Апе мьн чуйә Гӧмрйе мьр'а дерә бинә.

Әзе ба xwәде дöачибьм,
Бәлки xwәде хорте сәр ḣорике бьпәкинә.

Qәр. Мәм. Арт.

351

Зәрие qöрбан, әзе к'ефсьзм, бемә'дәмә,
Дә тö р'абә щьгарәк т'ьтуна Qьзьлахаща Муше мьр'а бинә,
Дар у дарчин, сабуна Ләwанте, хöдана ә'нйа кәвәр пе бьр'әшинә,
Йәк мә дьчә wәлата хәриба, йәк дьминә бьра сәбра xwә пе бинә

Хәм. Һ'әм. П'ерс

352

Сәһ'әта дәсте мьн зер'инә,
Нәкә щеба xwә жеринә,
Эгим гәдә, һәкә тö мьн qайл дьби, qайл бьбә,
Qайл наби һәр'ә xwәр'а йәкә дьне бинә.

Ниг. Әе. Qам.

353

Гәлие гöнде мә Гиадинә,
Наве гöнде лаwке мьн Севдинә,

Institut kurde de Paris

Tö wərə р'уни щьгарəки бьк'шинə,
Нава һəвал-һогьра бир бинə.

Фəт. Ə'т'. Норк'

354

Əре, гəдə, ба те, баки тинə,
Ледьхə qоле зер'а ə'нйа кəвəрда дьһ'əжинə,
Лаwко, тöи хəмдари, wəрə мала баве мьн, ə'вдала хöде.
Əзе бьдмə бəр сəре тə зəндəкə мори-мьрщан,
Хəме дьле хwə пе бьр'əвинə.

Qəр. Мəм. Арт.

355

Лао, qöрба, дьле мьн хазгинйа к'инə-к'инə,
Дə тö бьшин һəспе бинə,
Пьшта коне баве мьн деране бьтəwлинə,
Хwəли сəре к'отиа мера, дə тö wəрə мьн бьр'əвинə.

Сьл. Һ'əс. Арт.

356

Əман гöндо, əман гöндо,
К'аwа к'öбар йəкə сорə, сьпийə ч'ə'вһешинə,

Institut kurde de Paris

Каниа жерьн аве тинә,
Ба ледьхә, шә'ра к'аwа к'ӧбар дьһ'әжинә,
Qиз-буке ве дәwре р'абунә,
Дьвен паши к'аwа к'ӧбар әм щьндинә.

К'әм. Шәw. Гйәл.

357

Wерғаса кавла К'әләк'уте гол̣ гәнинә,
Wерт'аса Сичанлие си у се канинә,
Нишание хәлqе тенә шә'р шәмаqинә,
Нишанйа мьн, к'аwа к'ӧбар, щоте зер'е мә'мудинә.

Шәм. Мәм. Сич.

358

Лаwке мьн сйар бу к'әлобинә.
Дәманчә дайә орт'а хwә у зинә,
Пеш домамева һәспа хwә дьбәзинә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

359

Эт'имо гәдә, кәри пәзе тә тәр'әзьнә,
Дьве чь стеркә р'әх мезинә,

Institut kurde de Paris

Эт'имо гәдә, һәwиника дьле тә ӧсанә,
Мина һәwиника Мәм у Зинә.

Ниг. Әс. Qам.

360

Зйарәта гӧнде мә Шәрфәдинә,
Хәбәра тә готи, хәбәра заре мьн нинә,
Һ'әта әз хашбьм р'убаре дьне,
Т'ӧщар р'ожәке дьле мьн тә наминә.

Щәр. Әс. Т'б.

361

Wәй к'әч'ьке, дине, дьле мьн дьла наһ'әбинә,
Кәwа гозәл хәйидйә р'әфа нагәр'инә,
Тӧ бе һәрге әвинтйа хәлqе дьзиванә,
Әвинтйа ч'ара мьн мина чаwа стер у тәйре р'у ә'зминә.

Ә'г. Ав. К'әл.

362

Шьвано, нә һекинә, нә декинә,
Р'әш гӧпька нәч'еринә,
Малхьрабо, мерга мала баве мьн мәч'еринә,
Дьле мьн у тәва wе һәв бьминә.

Зьб. Шәw. Qам.

Institut kurde de Paris

363

Ч'ә'ве мьни дурәбинә
Р'енга мала баве тә дьqәдинә,
Бьр'ә qиз у буке сипка сәкьнинә,
К'әләш к'аwа мьн хәйидйә навда нинә.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

364

Соське, вьрда Гиhадинә,
Зер'е сәре кәwа гозәл мәh'мудинә,
Ньзам веспе к'е чь готйә, кәwа гозәл хәйидйә,
Зер'е сәре хwә данинә.

Щәр. Әс. Т'б.

365

Наве hәспе лаwке мьн Ләзгинә,
Пешйа сйара дьләзинә,
Әзе дина хwә дьдьме лаwке мьн щаhьлә,
Һаж сәре хwе нинә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

Institut kurde de Paris

366

Зəри, һ'əму дьвен əм зəринə,
Əмə жь мала шехьн у софинə,
Əзе бала хwə дьдьме дь кавлие гӧнде мəда,
Кəч'е мина qам-qанате тə т'ӧнинə.

Ə'т'. Шəр. Норк'

367

К'awa мьн селе тинə,
Паше бьска ше дьхинə,
Мəрьв һəр'ə бьвинə,
Нот'ла шекьр ширьнə.

Ə'г. Т'ещ. Сич.

368

Qаника гӧнде мə бь к'изинə,
Зəрйа дəстəк щер'ə, йəк мьсинə,
Йе ко нава һəрдӧ дьла дьлсарикə,
Дара дəргуше нəгрə нəруринə.

Нор. Ис. Аш.

617—9

Institut kurde de Paris

369

Хазгинйа мьн мала баве к'инә-к'инә,
Айе мьн де баве мьнр'а нәминә,
Чаwа хазгиние мьн п'ор' у п'ошман вәдгәр'инә.

Шӧр. Щьм. К'әл.

370

Каниа гӧнде мә ширьнә,
Гиһае доре се п'әлгәйә, һа ль динә,
Лаwко, дә тӧ wәрә мь бьр'әвинә,
Зозане жорьн хинә,
Бьра баве мьн бьк'әвә пәй баве тә,
Һеди-һеди qәләне хwә бьстинә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

371

Дьле мьн тәйре п'әр' бь щинә,
Qиза к'әрә дәре мала баве мьн ә'вдале хwәдәр'а
Дьчә те хwә дьһ'әжинә,
Р'оже дәстә гоште щане мьн дьмашинә.

Шк. Мус. Арш.

Institut kurde de Paris

372

Фәләке, qизти һәйә мале баведа чьqа хwәшә,
Букти һәйә мали мерада гӧла гәшә,
Wәхта мәри дьк'әвә бәр дәргуше
Мина тәйре нә'майе, сәр ч'әме шькрокер'а бьфьр'ә
П'әр' у баске we бьwашинә.

Qәр. Мәм. Арт.

373

Ба те, баран дьльлинә,
К'аwа к'ӧбар бьнат'ара мале аве тинә,
Щер'и гьран, qәти зьрав,
Сәргьрька к'аwа к'ӧбар дадбаринә.

Әт. Щьн. Гйәл.

374

Гәрма дәште к'инә-к'инә,
Сӧр'а Аг'магане дьлелинә,
Ледьхә сәре гәдә лаwке мьн дешинә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

375

Гәдә лаwко, дәлале мале мә дӧдӧнә,
Шәкьре нав дәзмале әз у тӧнә,

Institut kurde de Paris

Дә тö wәрә мьн бьрәвинә, бьвә нава эла һ'әсьнӣа,
Кәс ньзанбә әз то жь к'öнә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

376

Дьле мьн шкәвта дәр мәзьнә,
Лаwко, чь бежи теда дьсәкьнә,
Бьра дәр у щинар хwәр'а бежьн,
Гöла һ'әмӣа әз у тöнә.

Ә'т' Шәр. Норк'

377

Мерга бәр мә гöл сосьнә,
Сәр мьле хwә мәфьтлә,
Исал әме һәвр'а гьһиштьнә,
Гöле гöнд әз у тöнә.

Щәр. Әс. Т'б.

378

Домам, шкәвте мәзьн бьч'ук бунә,
Щие к'еф, һ'әнәка ле кем бунә,
Wәрә т'әзә р'амусанәке мьн к'әрәмкә,
Р'амусане пар у перар дәрбаз бунә.

Ә'т'. Шәр. Норк'

379

Дәре мала мә т'ьт'унә, пышта мала мә т'ьт'унә,
Дö каре хәзала жь канйе we ав харьн weда чунә,
Р'әмәл гора wи пешибә,
Р'әва жьне, р'амусана qизе гöнде мәда кьр qанунә.

Щәр. Әс. Т'б.

380

Гöнде Ущане т'ьтунә,
Хьрхе тә гöлавдунә,
К'awe, тә йәк h'әбандйә,
Нәп'аки у бәйтунә.

Щәр. Әс. Т'б.

381

Канйа гöнде мә бебьнә,
We шин буйә гöл, сосьнә,
Бьра айкие мьн де баве к'awa к'öбарра нәминә,
Чawa мьн дьстинә дьдә йәки дьнә.

Баh. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

382

Wәрьсе дәсте тә кьнә,
Дәст тәда баq сосьнә,
Мьн щарке тö рамусайи,
Һәр'ә хwә нәпәсьнә.

Щәр. Әс. Т'б.

383

Гәдә лаwко, дора аве дора мьнә,
Бьра хwәде бьшкенә щер'е мьле мьнә,
Wәй малино, гәдә лаwке мьн һатйә,
Бьнйа мала һивйа мьнә.

Фәт. Ә'т'. Норк'

384

Агьре дьле мьн дöдöнә,
Йәк кöр'апә, йәки дьнә,
Кöрап чә'ве мьн дьк'әвә, мьн т'ьре мә'ра р'әшә,
Йе дьне мьн т'ьре зер'әки чар ньч'ьки бәр ә'нйа мьнә.

Баh. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

385

Qəмəра мьн бəжнеда т'əмам жьнə,
Хазгиние qəмəра мьн мала баведа р'уньштьнə,
Шайики к'əтйə нава хал у харзйа,
Думанəке гьртйə qафе сəре мьнə.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

386

Коро, бажо һəр'ə, нəсəкнə,
Исал бу һ'əвт сала əз шьване ви пəзимə,
Әзе роже се дə'на кəwa гозəл дьбиньм,
Әw һəдайа ə'мре мьнə.

Qəр. Мəм. Арт.

387

Домам, дьле мьн сəрдарə,
Т'əви баране гьртйə Мисхана шəwöти һур дьбарə,
Хазла мьне бьзамбйа к'əлəш к'awa мьн к'е маледа рожа
ироин бу зьбарə.

Сьл. Һ'əс. Арт.

Institut kurde de Paris

388

Лаwке мьн сйаре боза гьрә,
Боз бьнда һур-һур дьхьнгьрә,
Wәй малино, wәй гӧндино, wәй щинарно,
Бьра лаwке мьн бе бәр дәре мала баве мьн ә'вдала
хwәде-бьсәкьнә,
Әзе дәзмаләкә гӧлбәнги бәр пьшта хwә бьк'шиньм,
Бьра лаwке мьн пе ч'ә'ве боз тәмьзкә,
Бьра нәвежьн чь сйарәки бе п'әргалә.

Әт. Щьн. Гйәл.

389

Ч'әме гӧнде мә чьqа бәрә,
Wи малино, һәрге һуне пьрса гәдә лаwке мьн дькьн,
Хwәхwә йәки бәжьнбьльнди совәк'арә.

Фәт. Ә'т'. Норк'

390

Бәжна тә дара чинарә,
Щотә кәwе гозәл ле дитьнә wарә,
Щотә канйе авзәлал ленә,
Деме тә мерга хӧмарә.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

391

Һәспе к'әләше мьн хöнәшенә, гьреданә ль һәwшенә,
Щәw у щьле досте мьн гьртйә qьр'еж у гәмарә,
Әзе бышом, хәлке we бежә дост у йарә,
Әзе нәшом, дьле мьн надә гö qьрарә.

Хач. Сег. Аш.

392

Кöлмале, иро сейә, сьбе чарә,
Стие мьн сәр алики мала баве тәда харә,
Те дьве хәлке тели дәлал һ'әнәке лаqьрдианә,
Те ньзани бәр сәриа мьн кәвьрә, бьнр'әха мьн ә'рде сарә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

393

Дьве к'әч'ке, бәжна тә мьнарә,
Малино, гöндино, әзе дöа-дьроза чома сәрә,
Сәләwата сери һатьмә харә.

Хәм. Һәм. П'ерс

394

Ишәв сарә, шәва сарә,
К'ьлит-мьфте qиза к'әре дәwра бунә дарә,

Institut kurde de Paris

Р'абә дәри вәкә әзе бемә малә,
Сьбе нава һәвал-һогьра тәра шәрмә, мьр'а qарә.

Гӧл. Ә'т. Норк'

395

Гәдә, qӧрба, дьле мьн һелина тәйре нерә,
Һәй малхьраби, һелина хwә чекьр реза мала, сәр зьнарә,
Хәлqе к'әтйә дәрде һал-мале дьнйальке,
Лаwке мьн к'әтйә дәрде жьна мерә.

Фәт. Ә'т'. Норк'

396

Р'әwана ширьн вьрда дерә,
Эт'имо, гәдә, дә тӧ р'абә,
Печйа сәр бьлуре нәһьжмьрә,
К'әләш гәwра тә кавле гӧнда данә мерә.

Ниг. Әс. Qам.

397

К'аwа мьн сәкьнйә дәре мале мьн дьнһер'ә,
Харкьрйә сәр ә'ниа кәвәр т'унщькәкә гәвәз, се qол зер'ә,
Һ'әта әз чумә Муше вәгәр'йам,
Дәсте к'аwа мьн гьртьн данә мал у мерә.

Әг. Т'ещ. Сич.

398

Қәч'е, баран бари сәрансәрә,
Кӧлмале, дәшт у зозан бу һәвсәрә,
Қәwа гозәл жь бьндарука qиз у бука һатә дәрә.

Ә'т. Шәр. Норк'

399

Һатйә нава мала т'ьтуна зәрә,
Р'уне ч'еләка qич'ькр'а бәрәмбәрә,
Щабәкә нәбхери мьн ә'вдала хwәдер'а һатйә,
Дьве к'әлэш лаwке тә wәлата хәриба мьрйә, шех бинә сәрә.

Шк. Мус. Арш.

400

Бэ'ра Wане бә'ра зәрә,
Сьнг у бәре кәwа гозәл qәләм у дәфтәрә,
Қавле гӧндада наве мьн сәрә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

401

Ле, ле дине, ль мә бари бәрфа qәрә,
Дәшт у зозан мерг у чиман сәр у сәрә,

Institut kurde de Paris

Синг-бәре тәрәза-тәрәзбав ōсанә,
Нола сьникә зивә-зеркьлдаи наве к'оти шьндоке мера
ль сәрә.

Шәм. Мәм. Сич.

402

Мала к'аwа к'ōбар гōнди дәрә,
Ле домаме, тә чә'в-бруйа газ-гәрдәна зере зәрә,
Wәрә домам, мьра нәкә бебәхти,
Мьне тō ōса хwәйкьра, нона бостанәки ав ль сәрә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

403

Һа йар, wәрә, һа йар, wәрә,
Дерә ль бәжне буйә qәйнтәрә,
Синге тә мьнр'а к'агәзә, һьм дәфтәрә.

Ә'т. Шәр. Норк.

404

Ле кәче, Сьндьк Сьливә,
Панздә мале к'ьривә,

Institut kurde de Paris

Дəстəк тə һəвирə,
Һ'əрчəка тə кърйə мьн нае бирə.

Зъб. Шəw. Qам.

405

Дə'не гъраре дə'не һурə,
Сəр тəндуре фур'ə-фур'ə,
Коле бöхöм, жə'ре бöхöм,
Лаwке мьни ҏйа дурə.

К'аw. К'əр. Əрд.

406

Гəдə лаwке мьн сйаре бозə, гърə,
Гəм у зин лал п'ахърə,
Һ'əта чуйə кавле wəлате хəриба һатйə,
Дьве мала йара мьн нə ль вьрə.

Мəһ'м. Qəр. К'əл.

407

Лаwко, qöрба, дьчи wəлате хəриба нə к'əwгърə,
Сəр мьле чəп у ҏасте нəфьтлə,

Institut kurde de Paris

Wəки пьрса ṗастие жь мьн дьки,
Дьле мьн жь дьле тə кōлтьрə.

Р'əш. Бас. К'əл.

408

Ба жь баране гöṗтьрə,
Дəв-леве ве домаме ōсанə,
Хьзема ль бевле зеṗ зəртьрə,
Лаwко, һəрка пьрса ṗастие мьн дьпьрси,
Йарти жь һ'əлалтие ширьнтьрə.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

409

Т'əшйа мьн һурə һəв нагьрə,
Кöр'е сəбабе мьн бьмьрə,
Дəсте мьн гьртьнə данə
Кале кьли-кори, бе охьрə.

К'аw. К'əр. Əрд.

410

Əлəгəзе шəп'ə гəр'ə,
Гōлие мьн ōсаньн, нона шрите дōра щер'ə,

Institut kurde de Paris

Һәрке пьрса растие мьн дыпьрсьн,
Лаwке мьн йәки бәжнбьльндә,
Щоте дьран девда зерә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

411

Ч'йа бьльндә, сәри кер'ә,
Кәwа гозәл дәрк'әтйә дәре мале мьн дьнерә,
Тә'ва сьве даїә сери, wе дьбьрьqә се qол зерә.

Ә'т'. Шәр. Норк.

412

К'аwа мьн сәкьни бәр бәлгерә,
Ль ә'ние к'ӧтайә qолед зерә,
Ѳзе тәрка кәwа гозәл, к'әләш к'аwа хwә надьм,
Һәйа дәргуша qизин п'еше нәгрә ль мьн нәньһерә.

Әт. Щьн. Гйәл.

413

Ле к'ӧбаре, ба те баки кәр'ә,
Кәwа гозәл ль дәр мала баве сәкьнйә,
Ч'ә'в-бьруйе бәләк, ә'ниа кәвәр, деме гӧли һәвра шәр'ә,

Әзе дькьмә һәр'ьмә пешйе,
Qӧдӧме мьн шкәстьнә, заре дәве мьн нагәр'ә.

Ә'т. Шәр. Норк'

414

Лаwьк дькә wе жь мал һәр'ә,
Даре дәсте хwә дьгәр'ә,
Дьхазә р'амусанәке мьн, ә'вдала хwәде, бьстинә,
Дьл давежә, търса де у бава зар нагәр'ә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

415

Мала мә дькә жь вьр һәр'ә,
П'инге п'ьре даре тәр'ә,
Жь мә һәрда к'е бебәхтә,
Бьра ньге га бьшке, кон вәгәр'ә.

Щәр. Әс. Т'б.

416

Тӧ сәр бане мә нәгәр'ә,
К'елан һ'ьшкә, п'әрди тәр'ә,

К'е мә к'ер'а бебәхтйе бькә,
Бәхте wана ле wәлгәрә.

Ә'т. Шәр. Ңорк'

417

Кәче, кӧлмал, шәвәрәшә тӧ нәгәрә,
Qоле зера бәр ә'нинга кәвәр шәр'ә,
Әзе дькьм сала исальн кәwа гозәл бьрәвиньм,
Бьра к'ома мала баве тә пьлтә чьре һьлдә мә бьгәрә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

418

Хәзала мьн хәзаләкә тәрә,
Жь хwә бәрдайә шах у п'әр'ә,
Фәләке жер'а нә думандйә,
Ньһа кори дьне дьгәр'ә.

Щәр. Әс. Т'б.

419

Бәжна дәлале дьле мьн дара тәр'ә,
Дәһ дәwләта сәр бь шәр'ә,

617—10

Institut kurde de Paris

Тьрса мьне we тьрсейә,
Дәлале дьле мьн пьлен һәр'ә.

Кәм. Шәw. Гйәл.

420

Сичанлийа кавьл we бь һурә,
К'ьркомке гьртйә тур бь т'урә,
Пьрса р'астие мьн дьпьрси,
Гöли р'әшә, бьру чур'ә.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

421

Пәзе лаwке мьн һ'әзарә,
Бьра навк'әвә гöри һарә,
Ле бьминә се у чарә,
Әwе жи бьвә у бьфрошә,
Мьр'а бьдә дәстә гöһарә.

Әт. Щьн. Гйәл.

422

Лао qöрба, дьле мьн кәwа р'у бь сисә,
Осанә, нот'ла стәйрка р'у ә'змана дьтәисә,
We к'әтйә дәрде к'отия мера р'о-р'о дьчә дьчьрмьсә.

Сьл. Һ'әс. Арт.

Institut Kurde de Paris

423

Дьве гәдә лаwко, бәжна тә жи qәнтә,
Дәре мала qомси-нәмамарʼа нәе-нәчә,
Хәбәре wана хwәрʼа нәкә бери сәмтә,
Әзе бежьм. лаwко, qӧрбан, дури мьн һәрʼә,
Әзе льзива тәши кӧлна һьлдьм wәрьмә щәм тә.

Хәм. Һʼәм. Пʼерс

424

Кәри пәзе сори хӧртә,
Бәрда Агʼмагʼане кʼори гьртйә,
Һәрке пьрса растие мь әʼвдала хwәде дьхази,
Гәдә лаwке мьн чар тʼьлна бәжне кӧртә.

Әт. Щьн. Гйәл.

425

Чʼьвика сьбе wитә-wитә,
Кʼоче мала баве тә кʼьшйа бу шьритә,
Wәки кʼома хwәй-хwәдана нибйа,
Мьне дәв у дәльнга һьлда бьда ду тә.

Мәһʼм. Чач. Гйәл.

Institut Kurde de Paris

426

Жь даре гузе чекьр тәхтә,
Мьне фә'льк вәкьр бой xwә у тә,
Ло һәвало, фә'льк дьбе
К'әләш лаwке тә бебәхтә.

Щәр. Әс. Т'б.

427

Зәрие qӧрбан, наве тә ньзаньм,
Наве шьрин дькьмә гази нав Ә'лифә,
Дә тӧ рабә сола xwәкә, к'офйе гьредә,
Бьска бәр'дә, чә'ва кьлдә,
Сәрда xwәкә qолсьзе тунсьз qәдифә,
Дә тӧ wәрә р'амусанәке-дӧдӧ нава синг у бәре мьн к'әрәмкә,
Һ'әсебани әз һ'әщимә, һ'әщие тем, һәр'мә шәһәре Шәрифә.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

428

Дьбе, сәйране, кавле гӧнде мә фйахә,
Баве мьн сәва мале дьнйальке ахә-ахә,

Institut kurde de Paris

Чуйə нава һəвал-һогьра дора мьда готйə,
Сəйран нəхwашə, һ'але хwə тöнə, нə ль сахə.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

429

Гəдə лаwке мьн чь qöр'əйə, чьйə бабахə,
Бьшкока хwə кəв нахə,
Хəйидйə льнге хwə р'енга мала баве мьн нахə.

Шöр. Щьм. К'əл

430

Ишəв шəвə qəральхə,
Дəлала мьн һивйа мьн сəкьнйə,
Тəна горе спи, финое чöхə,
Гəдə лаwко, тö кö льчи,
Р'енга хwə дəре мала баве мьн зəрийе хə.

Щəр. Əс. Т'б.

431

Əз дьгəр'ьм к'учə-к'учə,
Һəр бəлгəки гьрт алучə,
Айе мьн сəвавар'а нəминə,
Йанга мьн у к'əлəше мьн һəвр'а п'учə.

Шöр. Щьм. К'əл·

Institut kurde de Paris

432

Qизти чьqа хwәшә,
Букти гӧла гәшә,
Дьк'әвә бәр даре дәргуше,
П'әр—баске we дьwашә.

Зәр. Qәйм. Әрд.

433

Ч'әме ве Мураде гӧшә-гӧшә,
Кәвре орте qаз-qӧр'ьшә,
К'идәре һәбә бәжна лаwке мьн дурва к'ьвшә.

Баһ. Мьст. Сич.

434

Дьле мьн дешә, дьле мьн дешә,
К'иске к'әләш лаwке мьн qәйт'ана т'ел бь к'ешә,
Гәдә лаwко, wәзе сондәке жь хwәде бьхазьм,
Бьра щотә дьране мьн пеш дьране тәва бешә.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

435

Наве щәнйа лаwке мьн Дәwрешә,
Мьн тәwл дайә дора эшә,

Institut kurde de Paris

Ло, ло, гәдә, дури мьн һәр'ә,
Әз нәхашьм, сәре мьн дешә.

Щәр. Әс. Т'б.

436

Дәлале дьле мьн щотә, щот хәтеда,
Алик гайә, йәк гамешә,
Әзе һәр'ьм щәм р'абе ә'ләме р'әщәчи,
Бьра мьле дәлале дьле мьн нәэшә...

Сим. Qәйм. Ч'ат.

437

Кәwа мьни пәз дьдошә,
Дәстәке we ә'лбейә, йәк бәрошә,
К'әтә дәсте к'оти шьндоке мера,
Нә дьк'ьр'ә, нә дьфрошә.

Әт. Щьн. Гйәл.

438

Беривана мьн пәздошә,
Дәстәки we ә'лбә, йәк бәрошә,

Баве беривана мьн йәки сәр софийә, р'әнг чәрчийә,
Wәхта qәлән стәндьне әw имана хwә дьфрошә.

Qәр. Мәм. Арт.

439

Р'енга гӧнде мә бь п'ушә,
Сәр сәре гәдә лаwке мьр'а те щоте тәйре qәрәqушә,
Гәдә лаwко, дә тӧ wәрә мьн бьр'әвинә,
Нә мьн дарә нә дәргушә.

Щар. Әс. Т'б.

440

Дьле мьни аха-ахә,
Лаwко, чите бьк'ӧт, кӧлав р'ахә,
Лаwке мьни ӧсаи бабахә,
Финщане qаwе дәсте аг'а нагрә нахwә.

К'аw. К'әр. Әрд.

441

Т'әw ле, ле, т'әw ле, ле мәлә Дӧрсьме те бь тозахә,
Qиз у буке гӧнде мә веспе һәв гьртьнә дьгәр'ьн таг' бь т'аг'ә,

Institut kurde de Paris

Һәрче кавле гөндада дӧ дьл, чар чә'в һәвда һанә,
Т'аса ава сар бей һәв наxwә.

Щәр. Әс. Т'б.

442

К'аwе, сьбәйә, р'абә сәр xwә,
Шушә ә'йна бьдә бәр xwә,
Мьн сонд xwарйә, адәк пер'а,
Т'ӧщара наве зәwаце нәйньмә сәр xwә.

Гӧл. Ә'т'. Норк'

443

Кәчке, хәбәрәке орта мьн у тәда һәйә,
Нәчә нава һәвал-һогьре xwәда нәвеж,
Мьне сонд xарйә әзе бәре xwә бьдьмә Иране,
Тәр'а базар бькьм к'арбара эщие дьреж.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

444

Гәдә лаwке мьн шьване пәзе заи,
Мьштька дестда зер'кьлдаи,
Хӧде хьрабкә мале бава һәqе даи.

Зьб. Шәw. Qам.

445

Иро ә'wрә, бьвә саи,
Р'еке бьк'әвә ви ч'йаи,
Хази әзе бьвама тьвьнгәке
Бьк'әтама мьле тә пәйаи.

Хәм. һ'әм. П'ерс

446

Бәрфәке барийә ль ви ч'йаи,
Мьжәке гьртйә сәр чадьра ви ахаи,
Чаwа зәнда к'аwа к'ӧбар иро дӧ р'ожә
К'әтйә бәр сәре ви тьхаи.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

447

Иро ә'wрә, теки саи,
Р'еки чеки пьшт ви ч'йаи,
Әз к'әләш к'аwе хwә теда һ'әрьн wарьн хер у шаи.

Гӧл. Ә'т. Норк'

Institut kurde de Paris

448

Wəйла ль мьн хəрибе,
Wəйла ль мьн бе һəвали,
Һ'ьсрəта мала бави.

Ман. Гев. Р'əw.

449

Мьн хəзаләке р'акьрйə р'абу р'əви,
Əwe дайə бəр хwə мерг у зəви,
Эле к'awe, wəки сəд сал ə'мьре тə бə,
Əзе сурəте тə бьгрьм бьдьмə бəр ви дəви.

Ə'т'. Шəр. Норк'

450

Қəвьре Т'ьльк, қəвьре ниви,
Əзе дьа—дьрозга һатьме, паше һиви,
Домаме, wapə р'амусанəке мьн к'əрəмкə,
Хwə тö хатуна Фəрхан у Фəтма нəвйа нə четьри.?

Сим. Qəйм. Ч'ат.

Institut kurde de Paris

451

Бәнѓи, сәд щар бәнги,
Дәре чити, qаwе рәнги,
Wәхте мьн гәдә лаwьк щәм һәв дьбиньн,
Мәчьн кавле гӧнда, мәкьнә дәнги.

Баһ. Мьст. Сич.

452

Мале мә данинә ви бьльнди,
П'ор'е гәдә ӧсанә, бина п'әр'е тәйре һьнди,
Те льнге хwә нәбьр'и жь ви гӧнди.

Ә'т'. Шәр. Норк'

453

Кәwе, тӧ нә бьльнди,
Нә бәдәwи нә р'ьнди,
Ху-хәйсәте хwәва тӧ һ'ьзкьрйа мали, гӧнди.

Щәр. Әс. Тб.

454

Qӧльнго, qӧльнга һьнди,
Малхьраво, баскада п'әр'бьльнди,
Дә тӧ бежә лаwке мьни тели дәлал тә к'ӧ ди?

Сим. Qәйм. Ч'ат.

455

Зәwал гәдә, чьр'а чур'и, лаwко, чьма һа ль кәжи,
Ишәв эварда чә'ве мьн майә бәжьн у бала ордама тә жи,
Агьрәке сәре дьле мьнда дьшхӧлә,
П'ьрискәке бьпәкә, кәре кәзәба тә жи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

456

Мьне бостанәке xwә у тәр'а данйә кӧндьре бәжи,
Мьне ав дайә, бещәркьрйә пе дәсте xwә у тә жи,
Кӧле, те р'унеи мала qомсие-нәмаме гӧнде мә жи,
Чьма т'асә ав бәрданә орг'а дьле мьн у тә жи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

457

Һ'әсько, паизоке мьн кьр гази,
Дара бәлга xwә дәwшандьн,
Гәрдәне wан манә тә'зи,
Орт'а хач у хьрдьнәби тӧ һати,
Баqә гӧл у сосьн мьн дьхази.

Ә'л. Ә'м. Qам.

458

Чь əвинтийа мəйə дьзи,
Нишанйа тə щəм мьн ṗьзи,
Мьн гьре хwəйе созе хwəи,
Мьн ньзанбу дəṗəwини, qьрарсьзи.

Щəр. Əс. Т'б.

459

Бəжна мьн, ханьме, дара дəзи,
Пеṗа бьскьн, пер'а кəзи,
Гəдə лаwке мьн пар ван чаха р'амусанəк мьн хастьбу.
Qам—qӧдӧме мьн лəрьзи.

Щəр. Əс. Т'б.

460

Хwəдео, тӧ баки ṗаки,
Ван ə'wра жəв бəлаки,
Мьн зəрие т'əв һəв шаки.

Фəт. Ə'т'. Норк'

461

Бəйазе, əз ль п'ики, тӧ ль п'ики,
Əме чона сəр qазики, щəм мьфтики,

Бəйазе, мьн к'офи харкьр сəр алики
Дьве до сəре че һəвр'а начьнə сəр бə'лгики.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

462

Лаwке мьн п'але зəвйа стьри,
Һьм дьдру, һьм дьгьри,
Wəки мьн бав у бьре шəрм нəкьра,
Мьне бьда дəсти тьрмьхе,
Əзе һеди-һеди бьчума али.

Ниг. Əс. Qам.

463

Вали гели, wали гели,
Агьр дадьм, буз бьһ'əли,
Чаwа сала исальне хорте мəхсудиа,
Сəр мьн бунə агьр хали.

Гӧл. Ө'т'. Норк'

464

Əзе чаwа бькьм хwə ви дьли,
Минани стəйрка qӧрьха пешиа һиве дьмьлмьли,

Xwəде де у баве хьрабр'а qəбул нəкə, əзи дамə к'оти
шьндоки мера,
Агьрəки к'əтйə нава дьле мь чаwа дьшхöли.

Əт. Щьн. Гйəл.

465

Əзе ча бькьм xwə ви дьли,
Пер'а бьскə, пар'а гöли,
К'аwа к'öбар нона стерка qаwа qöр'и, пешиа һива
дьмьлмьли,
Хəлqе к'əтйə дəрде мал-һале дьнйальке,
Əз, мə'рьме xwəде, к'əтьмə дəрде һале xwə ви дьли.

К'əм. Шаw. Гйəл.

466

Бəрфьм, бəрфа ви һелани,
Һ'əлйам, нə һ'əлйам, к'əси ав ле нəани,
Хази бьвума гьстилəкə qаш алмасти,
Бьк'əтама бəрйа тə мевани.

Щəр. Əс. Т'б.

467

Эваре мьн щи дани,
Мəт'а Эсмəр, дəрде дьле мьн ньзани,

Хəлqе к'əтйə дəрде мал-h'ала, кəч у кöра,
Əзе к'əтьмə дəрде тə мевани.

Əт. Щьн. Гйəл.

468

Тə шал рəши, шал мадани,
Дə тö бажо дəре мала баве мьн мевани,
Əзе щота зəр мəмька тəр'а бькьм п'ешк'ешвани.

Ə'т'. Шəр. Норк'

469

Лаwко, дьле мьн тəда, тö ньзани,
Мьне к'əрба дьла, qöти-щгара тə дəрани,
Мьне кавла гöндада хəме дьле хwə пе дани.

Məh'м. Чач. Гйəл.

470

Гəдə qöрба, дə тö wарə мала баве мьн мевани,
Əзе тəр'а дайньм кöлаве сори Хöрьстани,
Əзе тəр'а шəржекьм минга qəрə сəрбəрани,

Wəки де баве мьн го к'ане минга qəрə сəрбəрани,
Əзе бежьм, баво, шьван кöр'е хəлqе бу, чоле нəани.

Фəт. Ə'т'. Норк.

471

Ло, ло рəшо, мина тəни,
Фезеда тунщьк, бнйеда ə'ни,
Тəе мала хəлqе хьраб кьрйə,
Xwə we бəжне, ль wи к'əни.

Зəр. Qəйм. Əрд.

472

Лаwко, qöрбан, мьн бьhистйə тə жьн ани,
Мьне дəрик дада, шинəк дани,
Ə'йнəте həвал-hогьрар'а
Диса ширьн-ширьн наве тə hьлани.

Ə'т. Шəр. Норк.

473

Зозан нəма мь ле дани,
Кани нəма, ав ле ани,
Мьне созəке дайə xwəде нəдə п'ошмани.

Ниг. Əс. Qам.

474

Ә'wр-ә'змане qӧльнг саи,
Мә чъкйанә щәw у кани,
Һәйло, кәwа гозәл, к'аwа к'ӧбар ав к'ӧ ани?

Ниг. Әс. Qам.

475

Эле к'әләше, кӧлмал, зозан нәма мә ле дани,
Кани нәма мә ав ле ани,
Дә бьра хwәде мала байск'ара хьраб бькә,
Чаwа наве кәwа гозәл эледа дәрани.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

476

Ә'wр-ә'змана шеwрәк дани,
Щот кәwотка чъвика хәбәр ани,
Чаwа сала исальне дәсте дайка дәргуше гьртьн мал дәрани.

Гӧл. Ә'т'. Норк'

477

Ч'йа нәма мә ле дани,
Кани нәма ав же ани,

Institut kurde de Paris

Бәхте мьн у гәдә лаwке мьнр'а
Исал бу qӧльхи, нангьрани.

Щәр. Әс. Т'б.

478

Wила Wане, ль мьн Wани,
Гәдә лаwко, һәч'а мьн гот, тә мьр'а нәани,
Тә мьсqалә кьле Сьбһ'ани мьр'а нәани,
Дьбе дур бу, дәрәз бу, мь хwәр'а нәкьрә баргьрани.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

479

Оло гәдә, мьн щи дани, мьн щи дани,
Әзе к'әтьме т'әв т'атеса тә мевани,
Дә бьра йәки щавәкә хере мьр'а банйа,
Бьгота гәдә дьлк'әтйе тә wәлате хәриба һатйә,
Бьра хьр'инйа мьрьне бьһата сәр ви щани.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

480

Әзе гӧльм, гӧла һени,
Һ'ешин дькьм сәр акушке, пьшта хени,

Иро до роже мьнә хәлqе тели дәлал нәдйә,
Әзе кәрьм, гежьм, сәвдәсени.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

481

Эле әвине, әзә гöhар у бәни,
К'әтьмә бәрәка Хемуре, qиз, шьван у гавана нәма бәхте мьн дьк'әни,
Бьра хере нәбинә де у баве әвинйа,
Чаwа qәдре хwә данә сәр qәдре мале дьне,
Һ'әче һ'әфт сали дьле мьн те hәбу, әз нәдаме,
Әзе рабум дамә коре Надьри-Бадьри дәвдьран р'ьзи, п'ап'ах гәни.

Ә'л. Ә'м. Qам.

482

Әвини, хwәш әвини,
Һатйә малә баве тә хазгьни,
Һәки дьбә, бьра бьвә,
Һәки набә, wи хöдейо тö hәв бини.

Әт. Щьн. Гйәл.

483

Лаwко, мьне кание ав hьлчьни,
Мьн дина хwә дае, йәки к'аwи к'öбар,

Institut kurde de Paris

Һат сәр мьле мьн сәкьни,
Лаwко, к'әрба дьл бу, ида мьн нәпьрси,
Тӧ азәпи, йане жьни.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

484

Чь сәһ'әтә сәр ви т'әхти,
Әз чучькьм, тӧ бебәхти,
Әзе ә'мрзанеда ньзаньм,
Бәжн-бале wәкә мьни.

Шӧр. Щьм. К'әл.

485

Мьн жь бире ав һьлч'ьни,
Сйарәк сәр мьн ә'вдала хwәдер'а сәкьни,
Заре мьн, әвдала хwәде нәгәр'йа,
Мьн бьгота, хорто, тӧи азапи, йани жьни.

Ә'т'. Шәр. Норк'

4°6

Дьле мьн диwаре гола бьни,
Мьне к'ӧм—к'олоз дани,

Institut kurde de Paris

Щанйа тәр'а гиһа чьни,
Ә'мьрда әз ньзаньм, бәжнеда wәкә мьни.

Ниг. Әс. Qам.

487

Әзе һ'әвьм, һ'әва бьни,
Мьне кöлав дани, р'ьһ'ан чьни,
Домаме, әзе ә'мре тә ньзаньм,
Ле тö бәжнеда wәкә мьни.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

488

Qәмәра мьнә рәшә, тари,
Мьне эла һ'әснйада бьжартйә,
Нава һ'әзар һ'әйсьд мали,
Хзема qәмәра мьн шкәстйә,
Дәлал һ'але мьн дәйндари.

Щәр. Әс. Т'б.

489

Йари бь мьн йари,
Әзе бәре хwә бьдьм ви диwари,
Әзе зәнда хwә бьдьм
Бәр сәре тә сефил, жари.

Щәр. Әс. Т'б.

Institut kurde de Paris

490

Ч'йа бьльндə, начьмə сери,
Кəwа гозəлə гогəрчин дəре гоме пəз да бери,
Wəки гӧнди, мали щинар, жь хwəра бежьн,
Əзе həсп у зина хwə бьфрошьм,
Qəwл у qраре хwə биньмə сери.

Ə'г. Ав. К'əл.

491

Бəр акушка мəкə тə'ри,
Гӧл, нур бəжна тə дьбəри,
Тей мала баве мьн,
Чьма ӧса дьлсари.

Ə'г. Шəр. Норк'

492

Тə чə'вр'əше h'əва тьри,
Синг сəдəфе мьрщанкьри,
H'əфт салики ə'мьре хwəда хwəр'а qорьхкьри,
Сала исал чаwа к'оти шьндоки мера хwəр'а бьри.

Ниг. Əс. Qам.

493

Тə чə'вр'əше h'əва тьри,
Мьне нава гӧнде Мəдəра qорьх кьри,
Һ'əта чумə wəлате хəриба hатьм,
Qəнща дити, хьраба бьри.

Сир. Гӧh. Ч'ат.

494

Дə'wəта тьр'и-вьр'и,
Əзе шəржекьм голке гӧр'и,
Харне чекьм бь wи гошти,
Бь картоле чарсуйе сӧр'е бьри.

Щəр. Əс. Т'б.

495

Əз хəрибьм нə жь ви гӧнди,
Əзе hатьмə р'уньштьмə бəр диwари,
Стунга мьн харкьрйə бəр кел у кəвьри.

Сир. Гӧh. Ч'ат.

Institut Kurde de Paris

496

Дәре мала баве мьн даре тьри,
Автйа ә'зизе дьле мьн һат бöһöри,
Дайә qьр'ка дәлале дьле мьн к'әла гьри.

Сир. Гöһ. Ч'ат.

497

Дилбәр, дьле мьн һ'але тә дьгри,
Мь һәйрана бәжн у бале ч'ә'в у бьруйа, дәв у дьране тә шәкьри.
Тә чьма wәлате хәриба әз мәлулкьри?

Ә'г. Т'ещ. Сич.

498

Мала мире мьн ле кьри,
Синг-бәре к'аwа к'öбар öсанә, мина зер'е ч'әмьлкьри,
Лаwко, һәрке пьр'са р'астйе мьн дьпьрси,
Әзе чәнд салака сәр тә р'унем нәмеркьри.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

499

Т'аса гәньме һ'әв-һ'әв кьри,
Мьне кәла Р'әwане нәqәв кьри,

Әзе гәдә лаwке xwәр'а бьк'ьр'м,
Дәстәк к'ьнще авзер'кьри.

Ә' т'. Шәр. Норк'

500

Тә ч'ә'вр'әше, һ'әва тьри,
Гӧлта сйара һат дабьри,
Қәч'е, әw чь кӧле ле дьмьри,
Дә wәрә бежә тӧ qиза к'е четьри.

Ә' т'. Шәр. Норк'

501

Т'ат матана Бьшери,
Р'ьһ'ана нав нери,
Сәд сйар бажон бәр дери,
Қәч'ке, надьм т'ӧ мери.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

502

Һива гӧнде мә дәрк'әт кәри-мәри,
Шәwqе дайә, к'очка бәләк зьрза дери,
Әзе бьшкеньм к'ьлита дери, һәрьмә сери.

Над. Т'әм. Әрд.

503

Эле дине, хәме мьн хйале тә да бери,
Дә тӧ щьхарәке чекә бьдә дәсте мьн каләмери,
Кәwа гозәл пар ван чаха йа нәвсе щане мьн т'әне бу,
Исал жь пер'а к'әтйә дәсте wи һ'әраме мера,
Ньзам wе чаwа һәрр'о һәр'ә сери.

Ә' т' Шәр. Норк'

504

Мә дәрк'әтйә һива кәри,
Шаwqе авитйә р'әхе дәри,
Бьра хwәде мьразе мьразхаза бькә,
Чаwа мьразе мьн кәwа гозәл каwле гӧндада һатә сери.

Мәһ'м. Чач. Гйәл.

505

Гәдә лаwко, тӧ к'әри, к'әре нери,
Дәwса wаре мала баве мьн дьчери,
Ч'ерә тӧнә, дәwса чере тӧ сәргина дьһери.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

506

Кәч'е, тӧ дәлалйа дайка пири,
Әз неч'ирваньм, тӧ неч'ири,

Institut kurde de Paris

Wәрә р'амусанәке нәвса мьн к'әрәмкә,
Һ'әта мьразе дьла дьчә сәри.

Ә'т. Шәр. Норк'

507

Р'енга Анадолие мә бу дӧр'е,
Лаwко, чь те сәре тә, бьра бе сәре мьн п'ор'кӧр'е,
Wәхте qӧсесйа пәзе баве мьн бьр'и,
Хwәзла мьнә wи чахида,
Мьн лаwке мор мьзгәвте хwә п'әв гӧһер'и.

Ә'т. Шәр. Норк'

508

Тӧ вандәра чь дьгәр'и,
Гисме кондьра дьки һ'әр'и,
Йәqим бьзанби, тӧ кӧштьна мьн дьгәр'и.

К'аw. К'әр. Әрд.

509

Дьле мьн кәвотка ль ви к'ьр'и,
Мьне дәст авитйә, кәвотк фьр'и,

Institut kurde de Paris

Мьн бьһистйә тӧ зәwьщии,
Мьн гӧмана хwә тә бьр'и.

Әт. Щьн. Гйәл.

510

Гӧли сорә, кавле гӧнде мә к'ӧрси-мьрси,
Һә'ч'а чу һат мьн ле пьрси,
Һәке һуне пьрса сьнг у бәре кәwа гозәл мьн дькьн,
Ӧсанә, бина кание сьнге Әләгәзе,
Мәрие сьбе зу р'адьбә, дәве хwә дьке саw дьк'әвә дьране мәрйа.
Сьмбеле мәрйе ле дьqәр'сьи.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

511

Р'енга Т'ьлбисе к'ӧрси-мьрси,
Һатьн-чуин мь ле пьрси,
К'әләш лаwке тә дӧхә ава К'ӧр'е, нане тьси.

Гӧл. Ә'т. Норк'

512

Дьле мьн дьле кәwа пә'ти,
Әзе р'абьм текьм нав нанәки же һьлати.

Дәлале дьле мьн хәйдйә де у баве дайә сәр р'енга ве Идьре.

Әзе ньзаньм дәлале дьле xwә бшиньмә к'и wәлати.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

513

Әзе кәwа пә'ти,
Чаwа кьрьм нава нане һьлати,
Әзе ньзаньм хәрибе мьн
Чу к'и ери, к'и wәлати.

Мәһ'м. Чач. Гйәл.

514

Чь дәсмалә гӧлә чити,
Мьне авийә сәр даре дәсте тә ә'гити,
Һәки qизти бу, бу. нәбу бьрг һәр'ә сәр дәwране жьна бити.

Над. Т'әм. Әрд.

515

Чь кьрасе чьл бь чити,
Мьне авитйә сәр мьле тә т'ор'ьни, тә тосьни, тә ә'гити,
Бьра хwәде мьразе мьн у тә хорти баве сәр даре жьна бити.

Шәм. Мәм. Сич.

516

Qəмəра мьнə р'əшə тари,
Мьне бьжартйə нава һ'əйсьд мали,
Qəлəне qəмəра мьн бешкьн,
Һəгəр һəбуна мьн те дəрнəк'əт
Бьра алик'арйе бьдьнə мьн гӧнд-ɪӧндити.

Щəр. Әс. Т'б.

517

Мьн бь qизти, тə бь хорти,
Һəр'ьн бəр зйарəта тə дьготи,
Жь мə һəрда к'е п'ошманбə, пешйе корбə, паше к'оти.

Щəр. Әс. Т'б.

518

Лаwко, т'ьлйа мьн дешə, мə'ра гəсти,
Мьне бьһистйə тə сəр мьнр'а qизəк хwəсти,
Һəрге мьн р'ьндтьрə бьра р'уне сəр дошəке, əз бəрдəсти,
Һəрге мьн нəр'ьндтьрə бьра тек'əвə сəр говəнде ч'ə'ве һесьр, дьлшкəсти.

Мəһ'м. Чач. Гйəл.

Institut kurde de Paris

519

Ло, ло, гәдә, тö нә тышти,
Бәр дәре мала баве мьн р'уньшти,
Дә тö хәбәрдана дәр у щинара
Xwәр'а мәкә бар-пьшти.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

520

Бәжна лаwке мьн qöти-мöти,
Мьне дайә к'ер у хәнщала ле хәвьти,
Иро чаре тәйә, пенще мьнә,
Мьне тö нә дити дьл-щәгәре мьн п'әр'ьти.

Баh. Мьст. Сич.

521

Һ'әвә тә'ти, h'әвә лә'фи,
Xwә бьдә сәләфе сйара ви т'әрәфи,
Исал wәрә мала баве мьн
Бьнhер'ә мьн у к'елме,
Дәв у дьране мьнә сәдәфи.

Щәр. Өс. Т'б.

Institut kurde de Paris

522

Гöле, р̇əбəне, кона жь кона һəри пешин,
Кəwа гозəл йəкə бьльндə, ч̣ə'вбəлəкə, мезəр һешин,
Əзе бона хатьре кəwа гозəл ч̣ə'в у бьрие бəлəк ч̣əнд
салака дьгəр̇ьм,
Бь һесири, т'əнгəзари бь дəwреши.

К'аw. К'əр. Əрд.

523

Коне мала баве к'аwа мьн ч̣əпə р̇иши,
Əзе р'оке һəр'ьмə меван бь дəwреши,
Кəч̣е, əзе р̇амусанəке жь тə бьхазьм,
Иро бəхте мьнр'а пез дьдоши.

Ə'т'. Шəр, Норк'

524

Синг зəр, синг данə зəр,
Мори дьди сəр ньqьши,
Дьле хорта сəр кəр̇ьши.

Баһ. Мьст. Сич̣.

525

Əре, лаwко, мьн бьһисти тö зəwьщи,
Гöнди-малиа т'ьре əз бьə'щим,

Әзе һәрьм йәки ӧса бьстиньм,
Фәлqа сьмела wи нарьнщи.

Щәр. Әс. Т'б.

526

Wәй хәльqо, тӧ хальqи,
Дар у дьр'и тәв альqи,
Ахьрйа мьн к'әтйә-нәк'әтйә дәсте хортәки чардәһ сали,
К'әтйә ви кале кьли-кори, чә'в шәльqи.

К'ӧ. Ә'ли. Т'б.

527

Сабун һатә, сабуна р'әqе,
Әзе һәр'ьм бьк'ьр'ьм wәqи-wәqи.
Һәки лаwке мьн һәр'ә wәлате хәриб,
Бьра жер'а бежьн кӧр'е фәqи.

Сир. Гӧһ. Ч'ат.

528

Ч'әм дьк'ьшә, ав тәньк,
Нәп'ака мә кьрйә р'ьк,
Wәрә әз тә бьр'әвиньм,
Әм һәр'ьн гӧнде Т'ьльк.

Щәр. Әс. Т'б.

529

Һəри дəлал, һəри дəлал.
Т'аса сьпи, ава зəлал,
Əзе бöхöм, дə тö бежə нəвса щане тə һəлал.

Зьб. Шəw. Qам.

530

Мьразе бедьл
Мина мəшка бьк'ьл,
Чаwа кöнде р'уни дəwса шарур бьлбьл.

Qəр. Мəм. Арт.

531

Əзе пирбум, qəдре мьн нəма,
Дəв у дьран бунə шəма,
Ль һ'əйфька лаwинйа хwə мам.

Р'ьз. Щьн. Əрд.

532

Əре фəлəк, мал шəwöти, əзе qизтанйа хwəда чьqас жир бум,
Əре мала баве тə шəwöти ле əзе хортанйа хwəда хwəш wəзир бум,

Әме к'әтьнә qар бәгаре дь малада, чь зу кал бум, чь зу пир бум.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

533

Зәwал qӧрба, тӧ we дьчи һ'але мьне чаwабә,
Әзе ноғьла тәйра ль ә'змана, һәwа бабьм,
Нава к'ома һәвал-һоғьра,
Ль wәлате хәриба сәр мьле тә пәйа бьм.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

534

Әзе кьньм, бьльнд набьм,
Зер'әки мәһ'мудимә, храв набьм,
Wәки Щангир ага эл-ә'шира хwәва бе хазгьнйе мьн,
Т'әшн-кӧлйава хwә нагьрьм бәрва р'абьм.

Щәр. Әс. Т'б.

535

Һәр багьм, багьм, багьм,
Дәма к'аwа хwә нәбиньм,
Нә мьримә, нә сагьм.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

Institut kurde de Paris

536

Оро гәдә, тә әз нә хwәстьм,
Нә р'әвандьм,
Кьрьмә дәзмаләке qәвза,
Qәма хwә аландьм.

Qәр. Мам. Арт.

537

Әре, лаwко qӧрба, мала мә данинә пьште гьра,
Әзе һәр'һм агьрәки биньм сәва щьг'ара к'әләш лаwке хwәр'а,
Агьр к'әрьми мйа бу, т'ьли-печ'ие к'әләш лаwке мьн шәwьтандьбу.
Әзе чь бежьм, чь нәвежьм,
Әзе ч'ә'ве р'әш бәләк чь бьр'ежьм,
Һәр'ьм һьнда мала, нәйника бәр пьшта хwә бавежьм.

Әт. Щьн. Гйәл

538

Гәдә һатйә чойә мала мәзьн,
П'ап'ах харкьр, деран әзьм,
Лаwко, qӧрбан, те һәке неч'ирвани,
Вьрда wәрә, хәзал әзьм.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

Institut Kurde de Paris

539

Лао, qӧрба, һа ль сəр мəр'а мире мəзьн,
Бьниа мəда ава ч'əм у канйа дьлəрьзьн,
Һ'əрке һ'əлəлйа мьн заньби, Лəйле тӧи, Мəщрум əзьм.

Сьл. Һ'əс. Арт.

540

Гəли к'ур бу, дарр'а к'əтьм,
Бьльнд фьр'им, алчах к'əтьм,
Нава һəвал-һогьран, һəм р'əбəно, һəм сефило əзьм.

Сир. Гӧһ. Ч'ат.

541

Əзе нə гӧльм нə нергьзьм,
Əзе к'əтьмə дəсте Гӧлое кьнькда,
Əзе нава хале р'əшда зу бьр'ьзьм.

Хəм. Һ'əм. П'ерс.

542

Əзе рьндьм, баһа накьм,
Əзе һəр'ьмə щəм qəлəчи, хwə qəлəкьм,

Һәрке qәла дькә, бьра бькә,
Һәрке qәла накә, әзе һәр'ьм xwә дардакьм.

Шк. Мус. Арш.

543

Тӧ шәкьр би, тә'м накьм,
Гӧла бага би, тә бин накьм,
Мьне бь дьл йәк һ'әбандйә,
Хӧламтийа wир'а тә qәбул накьм.

Щәр. Әс. Т'б

544

Дәре qӧт'ие вәнакьм,
Дере qьшмор хонакьм,
Дьле лаwка кӧл накьм.

Щәр. Әс. Т'б.

545

Зозан сарә, дәбир накьм,
Әз кьрасе шә'р xwәнакьм,
К'аwа к'ӧбар нава к'ома хайи-хӧданада дәйндар накьм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

546

Кьрасе шә'р әз хwәнакьм,
Һәрчар мәһе зьвьстане дәбур дькьм,
Әзе дәлале дьле хwә, бьранге чар хушканә,
Һава к'ома нәйар у дьжмьна, дәйндар накьм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

547

Дәрде дьла әз кәландьм,
Әзе нәwерьм тьрса һәвал-һогьра әшкәләкьм,
Һәвале дора мьн öсаньн,
Wәки сöр'әке мьн, ә'вдала хwәде, бьвиньн ст'ар накьн.

Гöл. Ә'т'. Норк'

548

Әз кьрасе шә'р хwәнакьм,
Дәшта Р'әwане гәрмә, тәйах накьм,
Пештьри тә, сәбра дьле мьн, р'амусана кәски накьм.

Щәр. Әс. Т'б.

549

Әзе хәзале чйае Алöдарьм,
Әзе wәрдәка гола Самсуне сарьм,

Wəзи пар ви чахи нечира тəйре бази бум,
Исал кӧнде кор qəфа зьнерда əз дьхарьм,
Əзе сəбани чə'в у брйе бəлəк кавле гӧндада һесирьм,
ӧстӧхарьм.
Əзе рyньштьмə h'əтани сьбе дьгрим һа дьнальм.

Хəм. h'əм. П'ерс

550

Əзе гӧльм, гӧла сорьм,
Бəр п'але ль ван гəлйа дьчьлвьльм,
Əзе xwə бавежьм бəр бəхте шьван у гавана,
Бьра мьн нəчьньн, əз мəлһ'əма брина дьльм.

Ниг. Əс. Qам.

551

Тӧ we дьчи əз дьминьм,
Тӧ дəзмала дəсте xwə бавежə, əз һьлиньм,
Һəке дьчи wəлата əзе сəбра xwə пе бькьм.

Ə'т'. Шəр. Норк'

552

Ч'йа бьльндьн, тə набиньм,
Гӧл сор бунə начьрпиньм,

Əзе дьчьм хəрнбйе,
Тьрсьм бьмрьм, тə нəбиньм.

Щəр. Əс. Т'б.

553

Əз к'оч'əрьм, пəнир тиньм,
Мал у мала дьгəр'иньм,
Дьгəр'иньм, нагəр'иньм,
Əзе wа досте хwə qəт нəбиньм.

Шк. Мус. Арш.

554

Лаwко, əзе бəрбəжнəке хwəр'а бьə'фриньм,
Наве лаwке хwə теда бьньтриньм,
Шəв-р'о сəр синге хwəи бози-бəйаз бьвьм—биньм.

Ә'т'. Шəр. Норк'

555

Ч'йа бьльндьн, əз навиньм,
Əзе щие һ'əнəке дəрбазбуи р'уним,
Һ'але дьле хwəр'а бьqир'иньм,
Бəлки хwəде херкə, лаwке мьн бе, əз бьвиньм.

Ә'т. Шəр. Норк'

Institut kurde de Paris

556

Ч'йа бьльндә, тә навиньм,
Хәлqе т'ьре әзә диньм,
Ньзаньн әз машоqе бәжна к'аwа к'ӧбар, назьки—назәлиньм.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

557

Шәв радьзем, хәwн дьбиньм,
Дәсте хwә гәрдана зәр wәр тиньм,
Wәхта сьбе р'адьбьм мьн т'ьре р'астә, дьнйа дәрәwин п'ошминьм.

Шәм. Мәм. Сич.

558

Әзе гӧл сосьна бьчьрпиньм,
Дәстие гӧла бьньтриньм,
Сор гӧлаве ле бьр'әшиньм.
Сәр лаwке хwәда ләз бьшиньм.

Ә'т'. Шәр. Норк'

559

Қәч'е, кӧлмале, әзе к'оч'әрьм, хьраб мальм,
Гӧндада р'ьә'тьм, беп'әргальм,

Сəва ч'ə'ве тə бəлəк,
Ль кавлие гöндада əз дəйндарьм.

Ә'т'. Шəр. Норк'

560

Хəзале, əзе р'уньштьмə кавле гöндада дьгрим, wa дьнальм,
Сəбаби ч'ə'в у бьрйе бəлəк һесири, стöхарьм.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

561

Әле дине, əзе тəйрьм, тəйре нерьм,
Ль синге Әлəгəзе дəре мала баве тə дьчерьм,
Оро лаwко, ньзаньм бəхте мьн бу, йан тə'ле тə бу,
Сала исальне əзе бь мерьм.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

562

Әз кəwьм, кəwа нерьм,
Сəр к'öлəка баве тə дьзерьм,
Әз к'отинге шьнде баве тə нəwерьм.

Әт. Щьн. Гйəл.

563

Əре гољьм, гола зәрьм,
Нав бахчанга Искәндәрьм,
Эт'им гәдә, те йанга кәфте бини,
Йанга һ'әйшта әз к'әсәрьм.

Ниг. Əс. Qам.

564

Һәре лаwко, qорбан, тә ль ч'ә'ва әз динкьрьм,
Qәйд we анин, зьнщиркьрьм,
Əзе пар ви чахи колилкәкә сәре чйа бум,
Тәе сала исальн нава синг у бәре хwәда кәли кьрьм.

Р'әш. Бас. К'әл.

565

Корхал, әз гола сор бинтьрьм,
Əз шәкьре qәнда ширьнтьрм,
Р'астә әз һ'ьсне дьне нагһижьмә wалие Wане,
Ле әз ә'сле хwәда qиза wалие Wане четьрьм.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

566

Əзе дьмьрьм, qә намьрьм,
Кәвьрәки гьран тонә әз һьлгьрьм,

Ә'рәба рәшә ле дәqанди,
Һатӣә дьве әз кәwa гозәл жи четьрьм.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

567

Әзе тәйрьм, тәйра тawьсьм,
Сәре һ'әму р'йа дьмәльсьм,
Һ'әрче wәлате хәрибйе те,
Әзе һ'ал-һ'әwале тә дьпьрсьм.

Щәр. Әс. Т'б.

568

Әзе тәйрьм, тәйр тawьсьм,
Әзе к'әтьмә мерга мала баве тә дьмәльсьм,
Лаwко, к'оти-шьндоке мера wедәре бу
Ләма ле дьтьрсьм.

Сир. Гöһ. Ч'ат.

5 69

Әзе тәйрьм, тәйра тawьсьм,
Сәре р'енга Әләгәзе дьмәльсьм,

Əзе дькьм созе рəве бьдьмə дəсте кӧре фьланк'əсə,
К'ома хwəйе мьн һерсə, əз дьтьрсьм.

Гӧл. Ə'т'. Норк'

570

Һəвраз чум, бəржер һатьм,
Əзе расти к'аwа к'ŏбар һатьм,
Əве qиза к'əре авр'уке ŏса да мьн,
Мина тира Муше əз һьнгавтьм.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

571

Əзе кəwьм, кəwа нерьм,
Фьримə чумə сəр мьск'ане баве хwə дьчерьм,
Дьнйа—ə'лəм һəму ашьqе кəчин бунə,
Əзе ашьqе жьна бемерьм,
Дьло, хьрабо, бь тə наwəстьм.

Зəр. Qəйм. Əрд.

572

Əзе бь Əрдише бь т'елехьм,
Шə'ре бьшиньм, qотка лекьм,

Institut kurde de Paris

Əз кöр'е хəлке тек'əвьнə к'еф-һ'əнəка,
Һəки де у баве мьн готьн əw чьйə, чь нинə,
Əзе бежьм əз софимə, мала шехьм.

Зəр. Qəйм. Əрд.

573

Дəлал, һəйра гöнде мə гöнде нəмəрда,
Бьра эш тек'əве у жан бь сəрда,
Чаwа жьнке дəлал к'əтьнə дəсте зьламе п'ис,
Нə тенə кöштьн, нə тенə бəрдан.

Кар. Хач. Сов.

574

Чь ч'ьвикə сəре бəнда,
Хазла мьн зар-зьмане тə бьханда,
Жьна че дьк'əвə дəсте мере к'оти,
Нə те кöштьн, нə те бəрдан.

Гöл. Ə'т'. Норк'

575

Қəwа гозəл аве жела тинə,
Һесьра сəр сурəте сорда дьбаринə,

Institut kurde de Paris

Ӡиза к'əре, пар ван чаха тŏ йа мьн буй,
Исал к'əти дəсте к'оти-шьндоки мера,
Нə тей кŏштьн, нə тей бəрдан.

Ниг. Əс. Qам.

576

Qəмə р'əшо, qəмəк бəрр'а,
Дера сьцие, кŏртьк сəрда,
Мала баве тə шəwьтйе, тəе исал пер'а
Дьле мьн кьрйə щи-мьскəне кŏлан у дəрдан.

Мəh'м. Чач. Гйəл.

577

Чумə Муше дисан-дисан,
Qəйтан ани, доре к'исан,
Һəйа зьвьр'им hатьм, дəлала дьле мьн хwəстьн,
Ширани харьн, дəст р'амусан.

Сир. Гŏh. Ч'ат.

578

К'əлəше к'ŏлмал, wəхте мале мə кона бун,
Мьн у к'əлəш лаwке хwə соз у qьрар həвр'а дабун,
К'агазе ŏнда бун, бəрəте мə р'ода чун.

К'аw. К'əр. Əрд.

579

Хəлqе зозане мə черандьн,
Хам бəрдира даw гəр'андьн,
Кəчке зома xwə шираткьн,
Гəде зома мə һ'əландьн.

Ə'т'. Шəр. Норк'

580

Лаwко, ван шьвана пəз к'ьшандьн,
Бериване мə р'енге xwə qəдандьн,
Мьне рамусане тəзə жь навса лаwке xwə нəһевшандьн.

Ə'г. Шəр. Норк'

581

Тə ль чə'ва, чə'вə чəндьн,
Тə ль бьруйа гöл говəндьн,
Хала орта синг у бəре мьн,
Т'ели ə'вдала xwəдеданə,
Донздəһ qəлəм дəфтəра нае xwəндьн.

Сим. Qəйм. Сич.

582

Эле к'аwе, тə qаше ч'ə'ванə чəндьн,
Перве һьлатьн, мезона xwə да бəндьн.

Һ'иждəһ к'əшише фьла бист у чар мəлле сŏрмана,
К'очəк у ахŏнда, сəр синге тə дьхwəндьн.

Ә'т'. Шəр. Норк'

583

Дькьм к'аwа хwə бьхwəзьм,
Гəло к'аwа мьн жь берие те,
Де у баве wе мьн назьн,
Wе qəлəн зə'фи бьхwазьн.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

584

Кəwа гозəл, wəрə щəм мьн, əме бог'че дьла вəкьн,
Гази һəвал у һогьре херхазе дора хwə кьн,
Бьра бен сəр дəрд у кŏле мьн у тəда тəмашəкьн,
Һ'əрчка дəрде дьла дитйə, бьра т'ŏщар лома нəкьн.

Щəр. Әс. Т'б.

585

Әзе нəхwашьм, wарə сəр мьн,
Мьр'а бинə дəрмане дьл,
Дəрмане дьл дəст нəк'əтьн,
Кəwа гозəл диса ледə, wарə сəр мьн.

Məһ'м. Чач. Гйəл.

586

Дькьм к'awa xwə бьр'əвиньм,
Гəло к'awa мьн берие те,
Де у баве we мьн к'иньн,
We qəлəн гəлəки бьстиньн.

Ә'г. Т'ещ. Сич.

587

Өзе чумə ч'йа, чйа мəлуньн,
Дак'əтьм расте, гəньм һурьн,
Пар ви чахи əм щəм һəв бун,
Исал һ'əвт qонаха жь һəв дурьн.

Щəр. Әс. Т'б.

588

Кəчьке дине, тə ч'ə'в у бöрйа əз дин кьрьм,
Тöйə динбуй, тə чьма бьске xwə чекьрьн;
Тə xəwe шəве, ch'əте р'ожа мьн һ'əрам кьрьн.

Шк. Мус. Арш.

589

Эле гьди, нишана зəрйа we бь зер'ьн,
Дə тö wapə сала исальн

Institut kurde de Paris

Әме к'ере бәрйа, гьстилка т'ьлйа ләв бöгhеръьн,
Хwәде хьраб бькә кавле гöнде мә, гöндәки ôсанә,
Наhельн әз у к'аwа к'öбар авр'уйа ч'ә'ва қьнйате дьла
ль hәв бьнhер'ьн.

Әт. Щьн. Гйәл.

590

Әзе тәйрьм, тәйра h'öр'ьм,
П'әр'-қанате мьн т'öнә бьфьр'ьм,
Дьве хазгинйе кәwа гозәл зә'фьн,
Альнщйе wейә п'ьр'ьн.

Щәр. Әс. Т'б.

591

Әзе тәйрьм, тәйра р'әшьм,
П'әр'—қанате мьн т'öнә әз бьмәшьм,
Хазгьнйе кәwа гозәл р'уньштинә чьл у шәшьн.

Щәр. Әс. Т'б.

592

Тә чольнго чьқас тәнго,
Гиhа ле hатйә, р'әнг бь р'әнго,
Лаwко қôрба, wарә тö бьлуре, әз бь дәнго.

Зәр. Ә'вд. Ал.

593

Наве лаwке мьн Ә'гито,
Ло дәстмала чальм чито,
Әзе бавежьм сәр hәрдо дәстан,
Дәрбаз бькьм ль ви гондо.

Сир. Го. Ч'ат.

594

Ло пәйайо, ло пәйайо,
Сәре зәри-домаме бь qорбаo,
Чь пәйәки шәрми бь h'әйайо.

К'аw. К'әр. Әрд.

595

Wәй Әрәзо, гәли лейо,
Бала хwә дьдьм, р'енга wәлате хәрибйе,
Нә кәс дьчә, нә кәс тейо,
Пьрса лаwке хwә бькьм, hа жь к'ейо.

Мәh'м. Чач. Гйәл.

596

Wəй шьвано, мина ч'уко,
К'олоз сьпи, дор кŏлилко,
Һəв хазьл һьнге əз дəр мала баве тə бьбьм буко.

Шəм. Мəм. Сич.

597

Ло п'алао, п'ала гьро,
Сəре дə'са тə зəнгьло,
Тӧ wapə һ'əфт сала
Мала баве мьр'а бьхəвтə əшq у дьло.

Зəр. Qəйм. Əрд.

598

Хəзале qӧрба, əз хəзале чйае демо,
Бьнйа мəда к'оч у кəрйнə,
Стŏ мəда зане у зьнарьн,
Р'е т'ӧнə əз жи бемо.

Хəм. Һ'əм. П'ерс

599

Wəй гӧндино, wəй малино,
Кəвьр·кӧчьк ле барино,
Wə к'едəре əз лаwке мьн бал һəв дино.

Сим. Qəйм. Чат.

Institut kurde de Paris

600

Ви зьнари, си мәзьно,
Щот кәвотка xwә да бьно,
Йенге мәзьн мере мьно,
Йенге бьчук т'йе мьно.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

601

Ло, ло ашо, аш кәвьро,
Тә ашвани, бь к'афьро,
Гәдә лаwке мьн чойә ашда сьр'е бьро.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

602

П'алао, п'ала гьро,
Сәре дә'са тә зәнгьло,
Wәки мьн жь к'ома xwаи ходане xwә шәрм нәкьра,
Мьне шә'ра сәре xwә тәр'а текьра си чальро.

Баһ. Мьст. Сич.

603

Лаwко qорба, һива гонде мә дәрк'әтйә һива до р'о,
Гәдә лаwке мьн сәр бенә, әз һондор'о,

Institut kurde de Paris

Лаwко qӧрбан, хазла wи дәwр-зәмани,
Тә бьгота qизе, мьн бьгота кӧр'о.

Хәм. h'әм. П'ерс

604

Ло, ло гӧндо, топ ле к'әто,
Қәwа гозәл дин бу, hар бу, чола к'әто,
Гәли гӧнди, мали щинарно,
К'е пәйк'әвә вәгәр'инә, hьм херә, hьм мьнәто.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

605

Қәри пәзе сори хӧрто,
Орт'а hәрд зома к'ори гьрто,
Һәки гәдә нас дьки нас наки,
Се т'ьлинга кӧлев кӧрто.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

606

Жь Дйарбәк'ьр hәйа ль вьр,-
Т'әрка к'әләш гәwра накьм,
Һәйа гиhа hешин бьбә ль сәр кәвьр.

Нор. Ис. Аш.

607

Лаwко, тә сәр кание хwә әгләкьр,
Мьн тә ньhер'и, qәт дәин нәкьр,
Әз мә'рьма хwәде сәкьним,
Мьн форма qаиш у qьма тер мезәкьр.

Ә'т'. Шәр'. Норк'.

608

Әре кӧр'о, кӧлмало, мь йари кьр, тә йари кьр,
Хәсука мьн р'уньштьбу ль п'әнщәре, мьн гӧhдарикьр,
Хәсука мьн дәрде дьла зә'ф дитьбу qәт дәнг нәкьр.

Хач. Сет'. Аш.

609

Баран бари qә вәнәкьр,
Агаләра к'аре хwә кьр,
Әз йа тә бум, хwәде нәкьр.

Баh. Мьст. Сич.

610

Эле к'аwе, баран бари qә вәнәкьр,
Ве паизе хелиа к'аwа мьн бе фәйдәкьр,

Пар ви чахи йанга мьн буй,
Исал хwәде ль ә'рде нәкьр.

Ә'т'. Шәр. Норк'

611

Лао, qөрба, мьн к'ьлам гот, тә т'әw-т'әw кьр,
Хәлqе т'ели дәлал мәһ'әле жерьн дәст тә хәwкьр.
Йа тә сала исальне сәре мьн кьр,
Т'ö кәсәки сәре кәси нәкьр.

Сьл. Һ'әс. Арт.

612

Wәй баране, wәй баране,
Мал шәwьтьйа, мал wеране,
Һ'әфт р'ожа бари, вәнәкьр,
Р'ожа һ'әйшта ә'рд шьл нәкьр.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

613

Бостан чәнди зәвәшә,
Һәр т'ур'әкә чьлшәшә,
Кәму йара бәлакьр,
Һ'әрәмбә, мьн тә'м нәкьр.

Ниг. Әс. Qам.

Institut kurde de Paris

614

К'аwе, гьдйе, дьне гәр'йам мьн к'ар нәкьр,
Мьн сәр мала мьвтйа фәл вәнәкьр,
Дьле хwәи кӧли бьрин р'әһ'әт нәкьр.

Әт. Щьн. Гйәл.

615

Ах мәдәте, кӧлмал, ви зьнари ль мә сикьр,
Бьшкок qәтйа, синг сьпи кьр,
Лаwко, qӧрбан, дә тӧ wәрә р'амусанәке нава синг-бәре мьн бькә,
Һәки де баве мьн гон к'йә к'е нинә, әзе бежьм
Гәдә лаwке мьн бьчукә, нәзани кьр.

Р'ьз. Щьн. Әрд.

Institut kurde de Paris

616

Гәдә лаwке мьн чо р'е нивикьр,
Qӧт'и-щьгарәнга хwә малда биркьр,
Сәва wе qӧт'йе щьгаре ә'мре мьн чо,
П'ор'е сәре мьн сьпи кьр.

Хәм. Һ'әм. П'ерс

617

Ви зьнари ль мә си кьр,
Бьшкок qәтйа синг сьпи кьр,
Ә'мре мьни сәд сали һәбу,
Мьне тәр'а т'әв ниви кьр.

Әт. Щьн. Гйәл.

618

Лаwке мьн һат нәзаникьр,
Мала баве мьнда р'уньшт шәв бьһерикьр,
Әз, мә'рьме, мамә чә'вньһер'и,
Оло, гәдә, тә сьве ани мьн сафикьр.

Ә'т'. Шәр. Норк'

619

Мьн һ'әзьнга дур у к'уркьр,
П'ежгир ани т'ьтун һуркьр,
Гӧла незик qӧрбана гӧла дуркьр.

Баһ. Мьст. Сич.

Institut kurde de Paris

620

Лаwко, мьне дәре мала баве тәр'а ләзкьр,
Мьне дәзмала хwә дәсте к'отйа жьна тәда наскьр,
Мьне тьрса хwәйи-хwәдана ньфьр' тә кьр, хwә хьлазкьр.

Сим. Qәйм. Ч'ат.

621

Гӧле р'әбәне, мьне чә'ва дибу дьл qәйаз кьр,
Wәрдәке гол хьлазкьр, мьне к'әләш лаwке хwә
Нава эла кәсьнйада наскьр.

К'аw. К'әр. Әрд.

622

Кәwа гозәл сәкьни дәре мале, мьн нас нәкьр,
Шә'ра сери сор у зәркьр,
Әwе чарт'ьлйа сәре дьле мьн мәqәскьр.

Хәм. Һ'әм. П'ерс.

623

Лаwко, qӧрба, Гьридаг'а бәрбь wәлат,
Һ'әчи кәсе бежә гәдә лаwке тә һат,

Ѳзе чә'ве ч'әпе, мәмке расте бьдьм
П'ешк'еш, хәлат.

Зәр. Ә'вд. Ал.

624

Мала баркьр, к'оч бь р'е к'әт,
К'әwа гозәл хәмьли р'әх к'оче к'әт,
Дьле мьн, ә'вдале хwәде, шәwьти, агьр-алав пе к'әт.

Щәр. Әс. Т'б.

625

Гәдә лаwке мьн чу wәлате хәриба дәрәнгибу,
Т'әви Р'омә рәшә фьрьнги бу,
Һәйа һат ниве ә'мре мьн чу,
Фәлqа гõлиа мьнә р'әш сьпи бу.

Мәһ'м. Qәр. К'әл.

626

Кәч'ьке, мәкә ахә—ах,
Тŏ бәдәwи, шәмчьрйах,
Де у баве тә бе иман
Чаwа тŏ дан хорте йах.

Щәр. Ѳс. Т'б.

627

Дилбəр, щанe, дьле мьн һ'але тə хьраб бу,
Qоле зерa сəр ə'нинга кəвəрда we бəла бу,
Дилбəра мьн нə т'əви бу, нə бави бу,
Ньзаньм нəхwəшйа к'е бу,
Нəвса щане Дилбəра мьн бит'əр бу.

Мəһ'м. Qəр. К'əл.

628

Лаwке мьн сəкьни дошöрмиш бу,
Т'унщьк ə'нйе тиш бь тиш бу,
Лаwко, бəсə тəйе гоште мьн харйə,
Һ'əстйе мьн тəр'а чьр'əмиш бу.

Сим. Qəйм. Ч'ат.

629

Гəдə лаwке мьн дəре мале дошöрмиш бу,
Т'əмориа рəш сəр намьле тиш бь тишбу,
Бьра кöр'е сəбаб-байск'ара бьмьрə,
Гоште мьн һ'əлиа, һ'əстие мьн тəр'а гöрмиш бу.

Мəһ'м. Чач. Гйəл.

630

Қәԝа гозәл дәре мале сәкьни, дŏшŏрмишбу,
Кәзие сәр намьле тиш бь тишбу,
Пар ван чаха йанга мьн бу,
Сала исальн соз-qьрара п'озьлмишбу.

Мәh'м. Qәр. К'әл.

631

Мь ди дŏ мьришк гŏнде мьн дәрк'әтьнә,
Йәк к'опәке мере мь бу,
Йәк делька жьна тә бу,
Хԝәде тала щане тә qьсмәта щане мь бу.

Нор. Ис. Аш.

632

Щу, щу, щу, щу сәд щар щу, щу,
Минга к'уви, ŗеч'а гŏр чу.
Нә т'аԝи бум, нә бави бум,
Чапа ә'мре мьн дәрде дьл чу.

Баh. Мьст. Сич.

Institut Kurde de Paris

Гəдə мə'ре рəш ре чу,
Хəм-хийале мə бəр бе чу,
Дьбе хəлqе т'ели дəлал
Мина бəране п'ал у п'ул бу.
Сала исал тəв т'ален чу.

Щəр. Əс. Т'б.

Institut kurde de Paris

НЬВИСАРНАСИ[1]

Баh. Мьст. Сич. Баhара Мьсто-сала 1940-и жь дйа хwә буйә. Һ'әсьнийә, ль нәh'ийа Т'ә'лине, гӧнде Сичанлуе дьминә.

Гōл. Ә'т'. Норк' Гōлизәра Ә'тар—сала 1937-а жь дйа хwә буйә. Ортьлийә, ль бажаре Ереване дьминә.

Зәр. Ә'вд. Ал. Зәра Ә'вдьле Бьшо—сала 1908-а жь дйа хwә буйә, ль бажаре Алма-Атае дьминә, республика Qазахстане.

Зәр. Qәйм. Әрд. Зәрифа Qәймәз—сала 1935-а жь дйа хwә буйә. Чōхрәшийә, ль нәкийа Һоктемберйане гӧнде Әрдәшәре дьминә.

---

[1]) Qнйате дәрhәqа дәнгбежада, кō әм ль вьра бир тиньн, әw qнйате we hененә, чь чах кō мә дьлок жь wан дәнгбежа ньвисинә.

Зьб. Шәw. Qам. Зьбеда Шәweш—сала 1890-и жь дйа хwә буйә. Мәндьки, ль нәh'ийа Һоктембер-йане, гőнде Qамышлие дьминә.

Әт Щьн. Гйәл. Әтләза Щьнди—сала 1936-а жь дйа хwә буйә. Исәдьзи, ль нәh'ийа Т'ә'лине, гőнде Гйәлтода дьминә.

Ә'г. Ав. К'әл. Ә'гите Авас—сала 1931-е жь дйа хwә буйә. Һ'әсьнийә, ль нәh'ийа Т'ә'лине, гőнде К'ә-ләк'ут'а дьминә.

Ѳ'г. Т'ещ. Сич. Ә'гите Т'ещьр—сала 1922-а жь дйа хwә буйә. Һ'әсьнийә, ль нәh'ийа Т'ә'лине, гőнде Сичанлуе дьминә.

Ә'л. Ә'м. Qам. Ә'лие Ѳ'мо—сала 1882-а жь дйа хwә буйә. Анqоси, ль нәh'ийа Һоктемберйане, гőнде Qамышлуе дьминә.

Ә'л. Ос. Нор. Ә'лие Осман—сала 1931-е жь дйа хwә буйә. Qарькийә, ль нәh'ийа Нахищеване, гőнде Норашенеда дьминә, дәрсдарә.

Ә'т'. Шәр. Норк' Ә'т'аре Шәро—сала 1901-е жь дйа хwә буйә. Орт'ьлийә, ль бажар'е Ереване, Нор-к'еда дьминә, шаирә.

Кар. Хач. Сов. Карапете Хачо—сала 1913-а жь дйа хwә буйә. Әрмәнийә, жь Щьзире һатйә, дәнгбежә, совхоза IV-да нәh'ийа Эчмиадзине дьминә.

Кәw. Бьр. Әw. Кәwа Бьро—сала 1890-и жь дйа хwә буйә. Qазанийә, ль нәh'йа Һоктемберйане гőнде Әwщиләре дьминә.

К'аw. К'әр. Әрд. К'аwа К'әрәм—сала 1933-а жь дйа хwә буйә. Чохр'әшийә, ль нәh'йа Һоктембериане гонде Qәрәшәре дьминә.

К'йам. Шәw. Гйәл. К'йамале Шәwеш—сала 1938-а жь дйа хwә буйә. Бә'равийә, ль нәh'йа Т'ә'лине гонде Гйәлт'ода дьминә.

Ман. Гев. Рәw. Манукйан Геворг—сала 1870-а жь дйа хwә буйә. Әрмәнийә, ль Р'әwане дьминә.

Мәh'м. Чач. Гйәл. Мәh'мәде Чачан—сала 1835-а жь дйа хwә буйә. Р'әщәвийә, ль нәh'ийа Т'ә'лине гонде Гйәлт'ода дьминә.

Мәh'м. Qәр. К'әл. Мәh'мәде Qәрәман—сала 1938-а жь дйа хwә буйә. Р'әшийә, ль нәh'йа Т'ә'лине гонде К'әләшбәгеда дьминә.

Над. Т'әм. Әрд. Надьре Т'әмо—сала 1901-е жь дйа хwә буйә. Чохр'әшийә, ль нәh'йа Һоктембериане гонде Әрдәшәре дьминә.

Ниг. Әсь Qам. Нигара Әсәд—сала 1940-и жь дйа хwә буйә. Мәндькийә, ль нәh'йа Һоктембериане гонде Qамьшлуе дьминә.

Нор. Ис. Аш. Норикйан Исрайел-сала 1880-а жь дйа хwә буйә. Әрмәнийә жь Сасуне, гонде Гошәке hатйә, ль нәh'йа Т'ә'лине гонде Әшнәке дьминә.

Р'әш. Бас. К'әл. Р'әшиде Басо—сала 1927-а жь дйа хwә буйә. Р'әшийә, ль нәh'йа Т'ә'лине гонде К'әләшбәге дьминә.

Р'ьз. Щьн. Әрд. Р'ьзае Щьнди—сала 1931-е жь дйа xwә буйә. Чöхрәшийә, ль нәh'йа Һоктемберйане гöнде Әрдәшәре дьминә.

Сир. Гöh. Ч'ат. Сиранйан Гöhар—сала 1902-а жь дйа xwә буйә. Әрмәнийә, ль нәh'йа Аштараке гöнде Ч'атqьр'ане дьминә.

Сим. Qәйм. Ч'ат. Сима Qәймәз—сала 1940-и жь дйа xwә буйә. Орт'ьлийә, ль нәh'йа Аштараке гöнде Ч'атqьр'ане дьминә.

Сьл. Һ'әс. Арт. Сьлихане Һ'әсо—сала 1932-а жь дйа xwe буйә. Орт'ьлийә, ль нәh'йа Арташате гöнде Каначуте дьминә.

Фәт. Ә'т'. Норк' Фәтое Ә'т'ар—сала 1932-а жь дйа xwә буйә. Орт'ьлийә, ль бажаре Ереване, Норк'еда дьминә.

Хач. Сед. Аш. Хачатрйан Седрак—сала 1890-и жь дйа xwә буйә. Әрмәнийә, жь Сасуне hатйә, ль нәh'ийа Т'ә'лине гöнде Әшнәке дьминә.

Хәм. h'әм. П'ерс Хәмое h'әмид—сала 1936-а жь дйа xwә буйә. Зöqöрийә, ль нәh'йа Аштараке гöнде П'ерсе дьминә.

Шәм. Мәм. Сич. Шәма Мәмо—сала 1939-а жь дйа xwә буйә. Һ'әсьнийә, ль нәh'йа Т'ә'лине гöнде Сичанлуе дьминә.

Шк. Мус. Арш. Шкое Муса—сала 1938-а жь дйа xwә буйә. Шәрqийә, ль нәh'йа Эчмиадзине гöнде Аршалуйсе (К'ьрп'алу) дьминә.

Шŏр. Щьм. К'əл. Шŏрəта Щьмо—сала 1944-а жь дйа хwə буйə. Бувкийə, ль нəh'йа Т'ə'лине гŏнде К'əлəшбəге дьминə.

Щəр. Əс. Т'б. Щəрдое Əсəд—сала 1929-а жь дйа хwə буйə. Ŏтийə, ль бажаре Т'билисе дьминə.

Qач. Бав. К'əл. Qачахе Бавьк—сала 1930-и жь дйа хwə буйə. Р'əшийə, нəh'йа Т'ə'лие гŏнде К'əлəшбəге дьминə.

Qəр. Мəм. Арт. Qəрəмане Мəмо—сала 1932-а жь дйа хwə буйə, ль нəh'ийа Арташате гŏнде Һ'əмзəлŏе дьминə.

Wəз. Əш. П'амп. Wəзире Əшо—сала 1934-а жь дйа хwə буйə. Ŏтийə, ль нəh'йə Апаране гŏнде П'амп'е дьминə.

Institut kurde de Paris

НАВЕ QӘБИЛА У ЩИ—WАРА

Абасгол—133
Абасе Гәзо—209
ч'йае Аг'маг'ане—104, 215, 302, 374, 424
гьре Ак'о—249
Алакбалак—121
ч'йае Алӧдаре—549
Анадоли—507
Анqәра—216
Ардес—189
ч'әме Архашане—215
Асин—162
Аван—16
зозане Баг'ьлие—115
Бәйаз—(наве к'ӧлфәтанә)—185, 212
гӧнде Бегриве—300
Бьдлис—189

Institut kurde de Paris

Бьшери—501

Щангир ага—534
Щәмәд—105
гӧнде Щәрщәрисе—190
qәбила Чӧхрәшина—11
Дәwреш (наве щә'ниейә)—435
Дәwреше Ah'ме—63
шәhәре Диарбәк'ьр—606
сура Диарбәк'ьр—38
бахе Дьлмә—14
дера Дерьке—126
мәлә Дӧрсьме—441
гӧнде Әләгәзе—13, 14, 285, 410, 579
чйае Әләгәзе—109, 150, 151, 520, 561
зозане Әләдаг'е—207
Әлашгьр—177
Ә'лифә (наве к'ӧлфәтанә)—427
Әмән—155
Әнгәсәр—84
гәлие Әнгәсәре—175
Әрдиш—52,572
чәме Әрәзе—595
чәме Әртәзәре—179
Әрзрум—145
Әсмәр (наве к'ӧлфәтанә)—467
баг'а Әштәрәке—123
сиюоре ә'щәма—310

Institut Kurde de Paris

Ә'гит (наве меранә)—593
Ә'ли бәг—2
Ә'лие Шәмо—103
щ м а ә' т а әрәб—566
к' ә ш и ш е фьла—582
Фәрхан у Фәтма—450
Фәöзи п'аша—216
д й а р е Гәр'инәк(е) —121
г ә л и а Гиадине—353
г ŏ н д е Гиhадине—159, 364
ч й а е Гъридаге—623
Гöле (наве к'öлфәтанә)—541, 621
Гöмри (нака Ленинакан)—350
Һәwе (наве к'öлфәтанә)—258
б а ж а р е Һ'ьшдәрәке (Аштарак)—84
Һ'ало—216
Һәщ—427
Һ'әсән (наве меранә)—312
Һ'әсәнqәлә—64
Һ'әсько (наве меранә)—457
э л а Һ'әсьнйа—375, 621
qәбила Һ'әсьни—314
Һ'әсо (наве Меранә)—270
ч ә м е Хемуре—491
Хәйибе Хәло—47
Хәзал (наве щә'ниейә)—297
к ŏ л а в е Хŏрьстане—470

б а ж а р е Идьре (Iгдьре)—512
Иран—7,443
б а г' ч е Искәндәре - 563
Эчмиадзин—167
г ö н д е К'әләк'ута—357
К'әмал п'аша—216
д е р а Къьлисе—189
ч й а е К'осәдаге—207
Qaqьзман—146
г ö н д е Qамьшлуе (нака Советакан), 16, 232
б ә р ф а Qәрәхаще—211
Qәрс—146
т ь т' у н а Qьзьлахаща Муше—351
п' а п' а х а Qьзьлщьх—2
Qöндахсаз—107
Qöрöбогаз—107
с а б у н а Ләwанте—351
Ләйл у Мәщрум—156, 539
Ләзгин (наве щә'ниейә)—365
г ö н д е Мәдәра—493
з е р' е Мәh'муди—364, 534
qәбила Мәхсудиа—463
Мәме у Зине—36, 156
г ö н д е Мәнде Мәндальхе—208
Мердин—157
Мәйдина ә'щәма—138

Institut kurde de Paris

гӧнде Мирәке - 31, 124
Мир Һ'әсән—203
Мисханә - 387
гӧнде Мелик'әнде— 106
дера Мьг'ьрлие—115
чите Москвае—215
чәме Мураде—312, 433
бажаре Муше—397, 577
тира Муше—570
Надьр—Бадьр—481
Нахчьван—151
qәбила Оргьли—314
чәме П'ае—99
П'әришан (наве к'ӧлфәтанә)—336
Р'әwан—14, 20 238
дәшта Р'әwане—548
кәла Р'әwане—499
Р'ом—114, 625
тәрзие Р'оме—136
к'агаза Самәрqәрде—310
Сәрәд—105
Сәйран (наве к'ӧлфәтанә) 339
гӧнде Сичанлие—357, 420
qәбила Сипька—314

Institut Kurde de Paris

гӧнде Севдин—353
Сьбh'анголе—50
кьле Сьбh'ане—478
Сьлтан (наве к'ӧлфэтанэ)—337
Сьлеман п'ехэмбэр—113
Сьндьк Сьлив—404
Сосьн (наве к'ӧлфэтанэ)—464
мэле сӧрмана—582
Сӧрме (наве к'ӧлфэтанэ)—170
Шам—197
Шам Һ'элэб—221, 288
Шаме шэрифа—56
Шам шьрат—197
qэбила Шэмська—333
чйае Шэнгале—142
зйарэта Шэрэфедине—360
шэhэре Шэрифэ—427
Шех Сьh'ид эфэнди—216
чэме Шькроке—372
Тосьн (наве меранэ)—11
Т'эмьр п'аша—86
Т'ьлбис—190, 285, 511, 259
гӧнде Т'ььльк—450, 528
топа Т'ььльк—304
wэлате т'ьрка—331

Institut kurde de Paris

г ӧ н д е Ущане—380
а в а Учк'ьлисе—190
Wан—153, 478
б ә' р а Wане—161, 400
w ә л и е Wане—565
д ь к' а н е Wәләбәнде—14
г ә л и е Зила—7
Зор (Дерзор)—105
Зозан (наве к'ӧлфәтанә)—325
q ә б и л а Зӧqӧрна—314
Institut kurde de Paris

Сəрəщəм

Пешхəбəр 3
Дьлок 15
Ньвисарнаси 212
Наве qəбила у щи—wapa 217

Р'едактор Qанате К'брдо
Шькьлчи Һ. Мурадйан
Р'едакторе бəдəwəтийе Ан. Гаспарйан
Р'едакторе техникйе Е. Ахирйан
Коректора контрол Э. Бəк'оева

ВФ 10594 тəмбə 617 тираж 500

Бона нəшьркьрьне һатйə спартьне 11/V 1964 с.
Бона чапкьрьне һатйə qолкьрьне 30/X 1964 с.
К'агəз 70×108 1/32, бəлгнəшьре нəширəте 7,0 бəлге мəнгөне 4,1
Бьһа 21 к.

Нəшьрхана 1-е йа сəрwертийа сəнайа полиграфейə сəрəкəйə комитеа пресаейə дəwлəте йа Совета Министред Республика Əрмəнистанейə Советиейə Сосиалистие
Ереван, соqаqа Алавердйан № 65 с. 1964.

Institut kurde de Paris

DIYARIYA
KENDAL
OFFERT PAR

INSTITUT KURDE de PARIS
BIBLIOTHÈQUE

INSTITUT KURDE DE PARIS
ENTRÉE N° 784

Exemplaire n°= 2

Institut kurde de Paris

БЕЬА 21 К.

Institut kurde de Paris

K.